

102
79

102

79

۷ حدیث: (من اکرم) بر من حرمته سه (عالما) بر عالمی (فقد اکرمنی) حرمته دی له اول مینی (ومن اکرمنی) بره و مینی حرمته سه (فقد

102

- 79

Хадисы (Изречения пророка) на тюркском языке
ла и конца.

اجماخ در. چوبسکه الله تعالی اجماخ خواجه سیدر. حرمته و سوزن طوطودر.

۸ حدیث: (من تعلم) بره و اویره نسه (بابا) بر بابنی (من العلم) علمکن (عمل به) کیره ک عمل ایتسون اول علم ایله (اولم یعمل) یایسه عمل ایتماسون (کان) بولور اول اویره نو (افضل) آرتغراق (من ان یصلی الف رکعة) مک رکعت او قودان (تطوعا) نفل نمازدان. یعنی بر اش ننگ حکملرن مثلا طهارت حکملرن بلنگان کشی ثوابه مک رکعت نفل نماز قلوچی دان آرتوق در.

۹ حدیث: (نوم العالم) عالم کسه ننگ بقوسی (افضل) آرتغراق در (من صلوٰة الجاهل) نادان کسه ننگ نمازندانده. نمازده کوکلی بولماغان و نمازی او قیده بلنگان کشی که قاراغانده عبادت وقتنی اوتمگانده عالم ننگ یاتوب یقلاوی ثوابلیره کدر. چونکه او یانغاچ یا کا قوت ایله علم او گره تور.

۱۰ حدیث: (من زار) بر من زیارت ایتسه (عالما) بر عالمی (فکانما زارنی) ایتورسونله اول کشی مینی زیارت ایتدی (ومن صافع) بر من کورشسه (عالما) بر عالم ایله (فکانما) ایتورسنله (صافعی) کورشدی اول کشی مینم برله (ومن جالس) بر من اوتوروشسه (عالما) بر عالم ایله (فکانما جالسنی) ایتورسنله مینم ایله اوتوروشدی (ومن جالسنی) ایتدی بر من مینم ایله اوتوروشسه (فی الدنيا) دنیاده (اجلسه الله تعالی) اوتورتور اول کشینی الله تعالی (معنی) مینم برله برکه (فی الجنة) اجماخده (يوم القيامة) قیامت کوندده عالملر یانینه باروب آلا ایله اوتوروشو و کورشو و آلار دن علم او گره نولر ثوابه چیکن طشلار در.

« بو بابده بولغان حکملرنی آڭلاتو »

بو اوتکان اون مدينه هر برسندده عالمی و علم اوگره نوچیلرنی و آلا ر
 برله اوتوروشوچی و آلا رنی سو بوچیلرنی ماقتادی. اما بلمک کیرهك شریعتده
 ماقتاولی بولغان عالم نیندی عالمی؟ اول شوندی عالمی. هر نرسه فی اصلینه
 توشوب بلور، بلمگانن بلمگانلرگه اویره تر اما بره و دنیا قدر علمنی بلسه ده
 بلمگانلرگه اویره تمه سه و دیننه علمی ایله خدمت ایتسه اول کمسه ایڭ یمان
 کمسه در. بلمک کیرهك: هر بر ملا عالم بولمیدر. و هر بر عالمکنده او کازلی ملا
 بولو و یغنه کیرهك توگل، اما بره و نڭ علمی کوبمی آزنی علمن بلمگانلرگه اویره توچی
 بولوب تابولسه شادانو تیوش. امام بولوب مسچندن خلقغه حکایه لر و تابوشماقلا ر
 سویلگان امام عالم توگل عالم بولسه ده علمی ایله عمل ایتوچی بولمیدر. همده
 مکتبه ترتیب ایله بالا رغه یلنڭ توقز آیونن دین اویره تو، اویره تکانن
 چیل ترتیب ایله اویره تو و دینگه توغری سویله ب خدمت ایتو، منه شوندی
 صفتلی بولغان امام عالم هم علمی ایله عمل ایتوچی آتالادر اما بو بیک آز.

« الباب الثانی » ایکنچی باب

(فی فضیلة قول لا اله الا الله دیگان سوزنڭ آرتقلغن و ثوابن بیانده در)
 ۱۱ حدیث: (من قال) بر من ایتسه (لا اله الا الله) دیو معناسی: (لا اله)
 بوقدر تیوشلی بولوب قلقق ایدلمش ذات (الا لله) مگر بر الله تعالی گنه در.
 لا اله الا الله دیگان سوزنی تهلیل دیوله در. معنی سون بو اورنده یاخشی بلوب
 کینلسون موندان صوڭ معنی بیرلمس. (کل یوم) بو تهلیلنی هر کونده ایتسه
 (مائة مرة) یوز مرتبه (جاء) کیلور اول کمسه (یوم القيامة) قیامت کوننک (ووجهه)
 حال بوکم آنڭ یوزی (علا) اوستون بولور (ضوء القمر) آینڭ یاقتولغینه (فی)
 لیلة البدر) آینڭ ایڭ طولی کیچه سنده بولغان یاقتیلغنه ۲

(۲) یعنی آینڭ اون دوتمچی کیچی زیانقی بولا بوکسه نڭ بوزی آندانده یاقتیراق بولور

درستلکده مین (اردت) تلادم (ان اجمع) جیماقلغه (کتابا) بر کتابنی (عن
 الامادیث النبویة) پیغمبرنک حدیثلرنن (والاخبار المریة) دخی رسولمزدن
 کوچرلنگان خبرلردن کتاب جیماقلغنی (باسنادصحیح) درست بولغان اسنادایله
 ۲ (ورویة وثیقة) دخی اشانچلی روایت ایله (وطرحت) تاشلادم مین (الاسانید)
 حدیثلرنک سندلرین (لیسهل) مینم سندلرنی قالدرمقم جیکل بولسون ایچوندن
 (حفظه) اول کتابنی کوکلگه آلمقلق (ووضعت) دخی قویم مین (فیه) اول کتابنا
 (اربعین بابا) قرق بابنی (وفی کل باب) هر بر بابده بولغوچیدر (عشرة اسانید)
 اون حدیث (وسمیته) آتادم مین اول کتابنی (کتاب اللباب) لباب کتابی
 دیوب (والله الموفق) الله تعالی ایرشدر گوچیدر ونصیب قیلغوچی وباردم
 بیرگوچیدر (علی اتمامه) اول کتابنی تمام ایتوگه. (آمین) ای ربم اوتنویمنی
 قبول ایتکل!

الباب الاوّل فی فضیلة العلم والعلماء

اوّلگی باب علمنک وعلملرنک مرتبه و قدر حرمنلرین بیانندهر.

(الباب الاوّل) اوّلگی باب (فی فضیلة العلم) علمنک آرتوقلغنی بیانندهر
 (والعلماء) دخی عالملرنک آرتوقلغنی بیانندهر

۱ حدیث (قال النبی) ایتدی پیغمبر (صلی الله) رحمت قیلغای ایدی الله

تعالی (عالیه) اول پیغمبرگه (وسلم) دخی سلامتنک بیرگای ایدی!

(لابن مسعود) عبد الله ابن مسعودکه (رضی الله) الله (تعالی) راضی بولغای

ایدی (عنه) اول ابن مسعوددن (رسولمزدن عبد الله ابن مسعودکه ایتدی:

(جلوسک) سینک اوتوروشماقک (ساعة) بر آز وقت (فی مجلس العلم) علم

مجلسنده (لا تمس) توتماسسون سین (قلما) قلمنی (ولا تکتب) یازمازون

سین (حرفا) بر حرفنیده. شول رهوشمه عالملرنک مجلسنده وعظملرن توکلایقنه

اوتورماقکنده (خیر) ایزگودر (لک) سینک ایچون (من اعتاق الف رقبة) ماق

(۲) اسناد - سندلر دیکدر سند حدیثک رسول الله دن روایت ایتکان ذات دیکدر.

قلنى آزاد ايتىردىن (ونظرك) دىنى سىنىڭ قاراماڭنى (الى وجه العالم) عالم
كەمسەنىڭ يوزىنە (خېر) ايزگودر (لك) سىنىڭ ايچون (من اعطاء النى فرس)
مەڭ آت بېرىدىن (فى سبيل الله تعالى) الله تعالى نىڭ يولىدە (وسلامك) دىنى
سىنىڭ سلام بېرىمەڭنى (على العالم) عالم كەمسەگە (خېر) ايزگودر (لك) سىنىڭ
ايچون (من عبادة النى سنة) مەڭ يىل نىفل عبادت قىلدىن. عالملار مجلسى ئوابلى
بولۇپ عالملار مجلسلىرىدە شىرىعت سوزلىرى سوزلەيدىن، امامنىيا سوزى سوزلەيدىن
يا تىڭكەن سوزلەر بولۇپ بىرىدە بولماس.

۲ حديث : (فقيه واحد) بىر عالم (اشد) دشمانلىقى قاطىراقتىر (على
الشیطان) شىطانغە (من الفى عابد) مەڭ نادان بولغان عابدىن. عابد
عبادت ايله شىغلا نوچى.

۳ حديث : (فضل العالم) عالمنىڭ درجە و مرتبە سىنىڭ آرتقىلىقى (على العباد
نادان عابد اوزرە) (كفضالى) مەنىم آرتقىلىقىم كېيىن (على ادناكم) سىزنىڭ ايلكى
توبەن درجە لېڭزگە.

۴ حديث : (من اشتغل) بىر مەن شىغلىنىسە (بتعلم العلم) علم ادرە نو
ايله (غفر الله) يارلىقار الله تعالى (له) اول كەمسەنى (قبل ان يخطو) اولكى
آدمون آدلادىن لك. يعنى مەدرسەگە بارىدە اولكى آدمى بىر اېرىندە
بىنۇن گناھى يارلىقانىور.

۵ حديث : (اكرموا) حەرمەتلەنگەن (العلماء) عالملارنى (فانهم) چۈنكى آلار
(عند الله) الله تعالى قاشنىدە (كرما) حەرمەتلىلەر. علمىن حەرمەتلەرەك
بىر نەرسە يوقىر.

۶ حديث : (من نظر) بىر مەن قاراسە (الى وجه العالم) عالم كەمسەنىڭ
يوزىنە (ففرح) بىس شادلىنىسە (به) اول قاراو سببلى (خلق الله تعالى) يارادىر
الله تعالى (بتلك النظر) بوبىر قاراو سببلى (والفرحة) دىنى بىر شادلىنىسە سببلى
(ملكا) بىر فرشتەنى (يستغفر) يارلىقايو تىلەر اول فرشتە (له) اول كىشى ايچون
(الى يوم القيامة) قىيامت كۈنىنە قىلىرى.

قلنى آزاد ايتىدىن (ونظرك) دىنى سىنىڭ قاراماقى (الى وجه العالم) عالم
كەمسەنىڭ يوزىنە (خېر) ايزگودر (لك) سىنىڭ ايچون (من اعطاء الف فرس)
ەك آت بېرودن (فى سبيل الله تعالى) الله تعالى نىڭ يولىدا (وسلامك) دىنى
سىنىڭ سلام بېرىمەك (على العالم) عالم كەمسەگە (خېر) ايزگودر (لك) سىنىڭ
ايچون (من عبادة الف سنة) مەك يىل نىفل عبادت قىلدىن. عالملر مجلسى ئوابلى
بولو عالملر مجلسلىرىنىڭ شىرىعت سوزلىرى سوزلەيدىن، امادىيا سوزى سوزلەيدىن
يا تىك، طورسەلار بو ئوابلر بىرىدە بولماس.

۲ حديث: (فقیه واحد) بىر عالم (اشد) دشمانلىقى قاطىراقدىر (على
الشیطان) شىطانغە (من الف عابد) مەك نادان بولغان عابدن. عابد
عبادت ایلە شىغلەنۇچى.

۳ حديث: (فضل العالم) عالمنىڭ درجە و مرتبە سىنىڭ آرتقىلىقى (على العباد)
نادان عابد اوزرە (كفضالى) مەينم آرتقىلىقىم كېيىن (على ادناكم) سىزنىڭ ايلكى
توبەن درجە لېكزگە.

۴ حديث: (من اشتغل) بىر من شىغللىنىسە (بتعلم العلم) علم اوگرەنو
ايلە (غفر الله) يارلىقار الله تعالى (له) اول كەمسەنى (فهل ان يخطو) اولىكى
آدومون آدلادىن لك. يعنى مەدرسەگە بارۇدە اولىكى آدومى بىر ابرندە
بتون گناھى يارلىقانور.

۵ حديث: (اكرموا) ھرمەتلەنگن (العلماء) عالملرنى (فانهم) چۈنكە آلا
(عند الله) الله تعالى قاشنىدە (كرماء) ھرمەتلىلردىن. علمدىن ھرمەتلورەك
بىر نەرسە بوقىدۇر.

۶ حديث: (من نظر) بىر من قاراسە (الى وجه العالم) عالم كەمسەنىڭ
يوزىنە (ففرح) بىس شادلانسا (به) اول قاراو سببلى (خلق الله تعالى) يارادىر
الله تعالى (بتلك النظرة) بو بىر قاراو سببلى (والفرعة) دىنى بىر شادلانۇ سببلى
(ملكاً) بىر فرشتەنى (يستغفر) يارلىقايۇ تلەر اول فرشتە (له) اول كىشى ايچون
(الى يوم القيامة) قىامت كۈنىنە قىدىرىلى.

۱۲ حدیث: (من قال) بر من ایتسه (لا اله الا الله) دیو (مخلصا) کوئلی ایله اخلاص ایثوب (موقنا) کوئکن چنقوروب (دخل) کرر اول کشی (الجنة) اوچماقغه. یعنی جنت اهلندن بولور.

۱۳ حدیث: (افضل الذکر) تلمه ایتوله تورغان سوزلرنک ایلک آرتوغی یعنی ذکر (لا اله الا الله) دیگان سوزدر (وافضل الدعاء) دغیده دعانک ایلک آرتوغی (الحمد لله) دیگان سوزدر. معناسی: (الحمد) هر بر ماقتناو و ماقتناو (الله) الله تعالی ایچونکنه در.

۱۴ حدیث: (قال الله تعالی) ایتدی الله تعالی: (لا اله الا الله) دیگان سوز (حصنی) مینم قلعه مدر. ۲ (فمن دخل) ایتدی بره و کرسه (حصنی) مینم قلعه مه (امن) امین وطنوچ بولور اول (من عذابی) مینم عذابمندن دیگان الله تعالی. بوسوز قرآنده یوق رسولمز الله تعالی دن * بلگاندر.

۱۵ حدیث: (ما من عبد) بولماس هیچ قل (يقول لا اله الا الله) دیور (الا) مگر بولای ایتسه (قال الله تعالی) ایتور الله تعالی (صدق عبدي) مینم قلم راست ایتدی (قال) ایتدی اول (لا اله الا انا) ایتدی قلنک تیوشلی بولوب قلیق ایتولگان ذاتی یوق مگر مینکنه در دیدی شولای ایتکان ایچون (اشهدکم) گواهاندره من مین سزنی (یا ملاقنتی) ای مینم فرشته لرم (قد غفرت له) راستدان یارلقادم مین آنک (ما تقدم) الکنه بولغانلارین (من ذنبه) گناهسندان.

۱۶ حدیث: (من قال) بر من ایتسه (لا اله الا الله محمد رسول الله) دیوب (مخلصا) اخلاص باغلاب (دخل) کرر اول کشی (الجنة) اجماعغه (بلا حساب) حسابندن باشقه یعنی قلیغان اشلرینک حسابن تیکشیرلس. معناسی: (لا اله الا الله) تیوشلی بولوب قلیق ایدلمش ذات یوقدر مگر بر الله تعالی کنه (محمد) محمد علیه السلام (رسول الله) الله تعالی نلک بنده لرگه یبارلمش پیغمبر و رسولیدر.

۱۷ حدیث: (من قال) بر من ایتسه (لا اله الا الله) دیو (من غیر عجب) کوئکنندن اوزین باشقالاردان آرتوق کورودن باشقه یا که بر عجب نرسه کورودن (۳) قله - شهرنک دشماندان صاقلار ایچون شهر تیره لی تا شان ایلندر لگان قیبادر کریوست دیوله در

باشقه (طار) اوچار (بها) اول سوز سېبلى (طائر) براوچوچى ذات (من تحت العرش) عرش آستوندىن (يسمى) تسبيح ايتور اول اوچوچى (مع المسبحين) باشقه تسبيح ايتوچيلر ايله برگه (الى يوم القيامة) قيامت كونه قدرلى (ويكتب) دى يازلمش بولور (له) اول كشيگه (نوابه) اول قوشنىك تسبيح نوابى .

۱۸ حديث : (من قال) بر من ايتسه (لا اله الا الله) ديوب (غفر الله) يارلقار الله تعالى (ذنوبه) اول كشينىك گناهلارن (وان كان) گرچه بولسه ده (مثل زيد البحر) دريا كوبوگى اوخشاشلى گناهلرى .

۱۹ حديث : (اذ امر) هر قيچان اوتسه (المؤمن) مؤمن كمسه (على المقابر) قبرلر اوستندىن (فيقول) بس ايتسه (لا اله الا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد يحيى ويميت وهو على لاي موت بيده الخبر وهو على كل شى قدير) ديوب (نور الله تعالى) نورلاندر الله تعالى (تلك القبور) شول قبرلرني (كلها) بارچاسنىك (وغفر) دى يارلقار (لقائلها) اول سوزلرني ايتوچينى (وكتب الله) دى بازار الله تعالى (له) اول كمسه گه (الف الف حسنة) مك مك (مليون) ايزگولكنى (ورفع) دى كوتهر (له) اول كمسه ني (الف الف درجة) مك مك درجه گه مك مك ميليون ديوله در . بواورونك بيك كوب معناسنىك در .

۲۰ حديث : (من كان) بر من نك بولسه (في قلبه) كوكلنىك (الله) الله تعالى بولسه (فعونه) بس اول كمسه نك ياردچي سيدر (في الدارين) هر ايكي يورتك (الله) الله تعالى (ومن كان) بر من نك بولسه (في قلبه) كوكلنىك (غيره) الله دان باشقه ذات (فخصمه) بس آنك دعواچي سيدر (في الدارين) هر ايكي يورطك (الله) الله تعالى

«الباب الثالث» اوچنچى باب

(في فضيلة التسمية = بسمه ايتونك نوابن بياندا در)

۲۱ حديث : (ما من عبد) بولماس هيچ برقل (يقول بسم الله الرحمن الرحيم) ديوب ايتور (الا) مگر ايتسه (ينوب) ارر (الشيطان) شيطان

(کما ینوب) نیچک اریدر ایدی (الرصاص) قورغاشین (فی النار) اوطا .

۲۲ حدیث : (ما من عبد) بولماس هیچ برقل (یقول بسم الله الرحمن الرحیم) دیوب اینور (الا) مگر بولای ایتسه (امر الله تعالی) بیورر الله تعالی (للكرام الکاتبین) هرمتلو یازوچی فرشته لرگه ۲ (ان یکتب) یازمقلغه (فی دیوانه) آنک عمل دفترنک (اربعمائه الف درجه) دورت یوزمک درجه نی (فی الجنة) اجماخک (ومحی) دخی بترلمش بولور (عنه) اول کسه دن (اربعمائه الف سیئه) دورتیوزمک یاوزلی .

۲۳ حدیث : (من کتب) برمن یازسه (بسم الله الرحمن الرحیم) نی (فجوده) بس کورکام قیلسه آنی (تعظیما لله تعالی) الله تعالی نی الوغلاو یوزندن (غفر) یارلقانمش بولور (له) اول مننک (ما تقم) السکه بولغان نرسه نی (من ذنبه) گناهسندان .

۲۴ حدیث (اذا کتب) هر قیچان یازسه (احکم) سزنگ بره وگز (بسم الله الرحمن الرحیم) نی (فلیمک) اوزون قیلسون (الرحمن) الرحمن دیگان سوزنی . یعنی الرحمن دیه حرف آرالارین بیگ یهنه شه قلماس .

۲۵ حدیث (اذا کتب) هر قیچان یازسه (احکم) سزنگ بره وگز (بسم الله الرحمن الرحیم) نی (فلیبین) بس بلدرتسون (السیین) سین نی (فیه) اول بسم دیگان سوزده . یعنی بسم دیه تیگز صرفغه قویماس بلکه صرلاب (بسم) دیه یازولور .

۲۶ حدیث (ان الله تعالی) درستلکده الله تعالی (زین) زینتله دی هم بیزه دی (السماء) کوکنی (بالسکواکب) بولدنلار ایله (وزین) دخی بیزه دی (الله تعالی) (الملائکة) فرشته لرنی (بجبریل) جبرائیل (عهم) ایله (وزین) دخی بیزه دی (الجنة) اوچماخنی (بحور) حور قرلار ایله (وقصور) دخیده سرایلار ایله (وزین) دخی بیزه دی (الانبیاء) پیغمبرلرنی (بمحمد) محمد (عهم) ایله . (وزین) دخی بیزه دی (الایام) کونلرنی (بیوم الجمعة) جمعه کونی ایله . (وزین)

دخی بیرزه دی (اللیالی) کیچلرنی (بليلة القدر) قدر کیچه سی ایله. (وزین)
 دخی بیرزه دی (الشهور) آیلارنی (بشهر رمضان) رمضان آی ایله. (وزین)
 دخی بیرزه دی (المساجد) مسجدلرنی (بالکعبه) کعبه شریف ایله. (وزین)
 دخی بیرزه دی (الکتب) کتابلارنی (بالقرآن) قرآن شریف ایله. (وزین)
 دخی بیرزه دی (القرآن) قرآن شریفنی (ببسم الله الرحمن الرحيم) بسم الله
 الرحمن الرحيم ایله.

۲۷ حدیث: (من قال) بر من ایتسه (بسم الله الرحمن الرحيم)
 دیوب (کتب) یازار الله تعالی (له) اول کسه فی (من الابرار) ایزگولردن (وبرئ)
 دخی بیروچی یازار (من النفاق) منافقلاردن (والکفر) دخی ایمانسزلقلدان.
 ۲۸ حدیث: (اذا قمتم) هر قیچان تورساگز سز (ومشیتم) دخی
 یورسهگز (فقولوا) بس اینوگز سز (بسم الله الرحمن الرحيم) وصلی
 الله علی محمد وآله اجمعین) دیوگز (فان الناس) چونکه آدملر (لا یغتابونکم) غیبت
 قیلماسلر سزنی (ویمنعهم) دخی طیار آلارنی (الملک) فرشته (من ذلك) اوشبو
 غیبتدن معناسی: (وصلی الله) رحمت قیلغای ایدی الله تعالی (علی محمد) محمد علیه
 السلامکه (وآله) دخی محمد علیه السلامنک اوی جماعتنه و آکا ایارگان کسه لرگه
 (اجمعین) بارچه سیناده.

۲۹ حدیث: (اذا جلستم) هر قیچان او طور ساگز (فقلتم) بس ایتسه گز
 (بسم الله الرحمن الرحيم) وصلی الله علی محمد وآله اجمعین) دیوب (بولای
 ایتساگز) (وکل الله تعالی) یبارر الله تعالی (ملکا) بر فرشته فی (علی الناس)
 آدملرگه (یمنعهم) طیار آلارنی (من الغيبة) غیبتدن (حتى تقومون) تورغانوگزغه
 قدر اوتورغان بیرگزدن (ولا یغتابونکم) آدملر سزنی غیبت قلماسلار.

۳۰ حدیث: (بسم الله الرحمن الرحيم) دیگان سوز (اربع کلمات)
 دورت سوزدر (والذنوب) دخی گناهنه (اربعة انواع) دورت تورلیدر:
 (ذنوب اللیل) کیچنک گناهیدر برسی (و) ایکنچی (ذنوب النهار) کوندز نک
 گناهیدر (و) اوچنچی (ذنوب العلانية) بلدر ب قلغان گناهیدر (و) دورتنچی

(ذنوب السر) یاشرن گناهدر (فمن قرأ) ایمدی بر من اوقوسه (هنه الکلمات الاربع) او شبودورت سوزنی (علی الاخلاص) کوکل قویو اوزه (غفر الله) یارلقار الله تعالی (له) اول کیمسه ننگ (هنه الذنوب الاربعة) او شبو سویلنگان دورت تورلی گناهلارن.

« الباب الرابع » دورتنهی باب

(فی فضیلة الصلوة علی النبی صلی الله علیه وسلم) پیغمبر مرگه

صلوات ننگ ثوابی بیاننددر

۳۱ حدیث : (من صلی) بر من صلوات ایتسه (علی) میکا (مرة) بر مرتبه (صلی الله) رحمت قلور الله تعالی (علیه) اول منگه (عشر مرات) اون مرتبه
 ۳۲ حدیث : (من صلی) بر من صلوات ایتسه (علی) میکا (الف صلوات) ملك صلوات ایله (لم یمت) اولس اول کشی (هنی یمشر) سوینچ بیرلمی توروب (بالجنة) اجماخ ایله .

۳۳ حدیث : (فی رواية اخرى) ایکنجهی حدیثک : (من صلی) بر من صلوات ایتسه (علی) میکا (الف صلوات) ملك صلوات ایله (لم تمسه) توتماس آنی (النار) اوت (ابدا) برده وهیچ بر وقتک .

۳۴ حدیث : (من نسى) بر من اونوتسه (صلوة) صلواتن (علی) میکا (فقد اخطا) تحقیق یا گناهدی (طریق الجنة) اجماخ یولون. یعنی جنتک کروگه سبب بولغان صلواتنی اونو طوطو جنت یولون یا گناهدی کبیدر .

۳۵ حدیث : (صلواتکم علی) سز ننگ میکا صلواتنگر (تمجو) بتورر (ذنوبکم) سز ننگ گناهلارگرنی (کالماء) صو کبی (علی النار) اوت اوزره صواوتنی سوندرگان کبی صلواتنک گناهنی بتورر .

۳۶ حدیث : (اولی الناس) آدملرننگ یا قنراغی (الی) میکا (یوم القيامة) قیامت کوننک (اکثرهم) کوبرهک بولغانیدر (علی صلوة) میکا صلوت یوزندن .

۳۷ حدیث : (من صلی) بر من صلوات ایتسه (علی) میکا (فی کل جمعة) هر بر جمعه کوننک (اربعین مرة) قرق مرتبه (یعنی) بتولمش بواور (ذنوبه) اربعین سنه) قرق یل لاق گناهلاری .

۳۸ حدیث : (ما من دعاء) بولماس هیچ دعا (الا بینہ) مگر بول
 اول دعا ایله (وبین السماء) کوك آراسندا (حجاب) بر پرده (لا یجاوزه) اوتمه
 اول پرده نی دعا (حتی یصلی علی) مینم اوزره صلوات ایتمکانه (فاذا فعل)
 قاپچان اشله سه دعا قیلوچی مونی (انخرق) یر تولور (ذلك الحجاب) اوش
 پرده (ودخل هذا السماء) هم اوشبو دعا کرر (فاذا لم یفعل) هر قیچان قلمای
 دعا قلوچی (ذلك) اوشبو (صلوات ایتو) نی (رجع الدعاء) دعاسی کیری قایتور
 (قبول بولماس دیگان سوزدر).

۳۹ حدیث : (من صلی علی) بر من میکا صلوات ایتسه (فی کل یوم جمعه)
 هر بر جمعه کونند (مائة مرة) یوز مرتبه (فضی الله) اوتهر الله تعالی (مائة حاجت)
 یوز حاجتن (سبعین) یتمشین (منها) اول یوزدن (فی الآخرة) آخرتک اوته
 (وثلاثین) دخی اوتوزون (منها) اول یوزدن (فی الدینا) دنیا ده اوتهر.

۴۰ حدیث : (من صلی علی) بر من صلوات ایتسه میکا (صلوة واحدة)
 بر صلواتنی (صلی الله) رحمت قلور الله تعالی (علیه) اول کسه گه (وملائکته)
 دخی الله تعالی فرشته لری رحمت استهر اول من ایچون (عشر صلوات) اور
 رحمت بیرر الله تعالی .

« الباب الخامس » بشنچی باب

(فی فضیلة الایمان - ایمان ننگ آرتو قلغن بیاندر)

۴۱ حدیث : ایمان بیانی : (الایمان) ایمان : (معرفة) الله فی تانوم قلفندر
 (بالقلب) کوکل ایله (واقرار) دخی ایتودر (باللسان) تل ایله (وعمل) دخی
 اش قلودر (بالارکان) تن ایله . یعنی ایمان شولدر : اشانو تیوشلی نرسه لرگه
 کوکل ایله اوشانوب تل ایله ایتو وعمل ایچون بولغان (نماز روزه حج کبیلر) نی
 تن ایله قلودر .

۴۲ حدیث : (الایمان) ایمان (عریان) یالانغاچدر (ولباسه) آننگ
 کیومی (التقوی) شریعت طیغان نرسه لردن طیولودر (وزینته) دخی آنگا

زینت و پروچی (الحیاء) ادبدر (وثمرته) دخی آنک بیمشی (العلم) علمدر .
 بس برمن مؤمن بولوبک گناهندان صافلانماسه ایمانی بالانغاچ بولور ، مؤمن
 بولوبک ادبی حیاسی بولماسه ایمانی نورسز بولور ، بره مؤمن بولوبک علمی
 بولماسه ایمانی ایله بیمش چغاره آلماس (یعنی مؤمنلکککه لازم اشلر جمله سندن
 بولغان دینگه خدمت ایتو) آنک قولونندان کیلماس .

۴۳ حدیث : (لا ایمان) بوقدر ایمان (لمن) شول کسه ایچون
 (لا امانة) بوقدر توغریلغی (له) اول من نك (قال بعض المفسرين) تفسیر
 ایهلرندن بعضری ایتدی (المراد من الامانة) بو حدیثده امانتدن مراد
 (الصلوات المكتوبة) فرض بولغان نمازلاردر دیدی .

۴۴ حدیث : (لا يؤمن) چن مؤمن بولماس (احکم) سز نك هیچ بره وئز
 (حتى يجب) سویکلی کورگانچه که قدر (لاخیه) اوزینک مؤمن قونداشی ایچون
 (ما يجب لنفسه) اوزی ایچون بولوین سویگان نرسه نی .

۴۵ حدیث : (لا ینم) توگاللمس (الایمان) ایمان (الا) مگر توگه لهنر
 (بقبول الفرائض) فرضلاری قبول ایله گنه (ولایفسد) دخی بوزولماس (الایمان)
 ایمان (الا) مگر بوزولور (بجعود الفرائض) فرضلارنی صانلاما و ایله گنه یعنی
 فرضنی فرض توگل دیو ایله گنه (فمن انتقصت عنه) برودن کیموسه (فریضة)
 بر فرض اش (بغیر جعود) انکاردن باشقه (عوقب علیه) اول اش ایچون عذاب
 قلونور (ومن تمت له) بره ونک تماملنسه و توگالهنسه (الفرائض) فرض اشلری
 (وجبت) تیوشلی بولور (له) اول کشیگه (الجنة) اوچماخ .

۴۶ حدیث : (الایمان) ایمان (لا یزید) آرتماس (ولا ینقص) دخی
 کیموس (ولکن) شولای بولساده (له) اول ایمان نك بولغوچیدر (حدا) بر
 چیگی (فان نقص) ایندی اگر کیموسه (فقی حده نقص) بس چینگنه کیمور
 (وان زاد) اگر آرتسه (فقی حده زاد) بس چینگنه آرتور (واصله) اول ایمان نك
 اصلی (شهادة ان لا اله الا الله وحده لا شریک له وشهادة ان محمدا عبده ورسوله
 والصلوة والصوم والزکوة والحج وغسل الجنابة) در معناسی : (لا اله الا الله)

تپوشلی بولوب قلملی ایتولمش ذات یوق مگر بر الله تعالی گنه در . (وحده بالغز بولوب اول الله (لاشریک) هیچ تیکد اشی یوقدر (له) اول الله تعالی گنه (وشهادة) دخی گواھلق بیرمکلکدر (ان محمدا عبده ورسوله) در سنلکده محمد (عم) الله تعالی نلکی قلی ورسولی در (والصلوة) نماز (والصوم) روز (والزکوة) زکات (والحج) حج (وغسل الجنابة) جنبلسکن غسل بولار هر برسینه ایمان نلکی اصلی در . (فمن زاد) ایندی بر من آرتدرسه (فی احسانه) اخلاصنده (زادت) آرتور (حسناته) اول من نلکی ایزگولکری (فمن نقص) بر من کیموتسه ایزگولکن (نقص من ثوابه) ثوابندن کیمور .

۴۷ حدیث: (من قال) بر من ایتسه (الایمان بیزید وینقص) ایمان آرتده کیمیده دیوب (ومات) دخی اولسه اول (علی حاله) شول حالنده (حشره الله تعالی) قوبارور اول کشینی الله تعالی (مکتوبا بین عینیه) ایکی کوزی آراسنده یازلغان حالده «آیس من رحمة الله» دیوب معناسی (آیس) امینسزدر بو (من رحمة الله) الله تعالی نلکی رحمتندن دیمک. ایندی بولای بولسه (فلا تنال) ایرشمس اول ککشیگه (شفاعتی) مینم شفاعتم یعنی گناهسون بتوروده بولوشویم .

۴۸ حدیث: (خلق الله الکفر) الله تعالی کفرنی یاراتدی (وخصه) دخی آتافلادی آنی (بالبخل) صاراناق ایله بولورغه (والجفاء) دخی تورلی جفالار ایله گنه بولورغه خاصلادی. کفردن مراد نعمت قدرن بلماودر .
 ۴۹ حدیث: (خلق الله الایمان) یاراتدی الله تعالی ایماننی (وخصه) دخی آتافلادی آنی (بالسغاوة) جو مار دلق برله بولورغه (والحیاء) دخی اویالچاناق ایله ادب ایله بولورغه .

۵۰ حدیث: (اذا دخل) هر قیچان کرسه (اهل الجنة) اجماخ اهلی (فی الجنة) اجماخغه (واهل النار) دخی تموغ اهلی کرسه (فی النار) اوتقه (فایمر الله تعالی) بیورور شول چاقده الله تعالی (ان ینخرج من النار) تاموغدان چغاروغه (من کان فی قلبه) کوکلنده بولغان کمسه فی (مثقال ذرة) توزان برتوگی آغرلغنده

کوئینده بولسه (من الايمان) ايماندىن يعنى كوئینده ايمان بوتاقلارندان آزغنه نرسه سى بولغان كشى ده تاموغدان چغارولور.

« الباب السادس » التوچى باب.

(فى فضيلة الوضوء طهارتلك آرتوقلغن وثوابن بيانده در)

۵۱ حديث: (من توضع به وطهارتله نسه (للملوة) نماز ايچون (فاحسن) بس كوركام قلسه (الوضوء) طهارتن (خرج) چغار اول كشى (من الخطيئة) گناهارلارندن (كيوم ولدته امه) آناسى طوغدرغان وقت كېي بولور گناھسزلقده آنسلك طهارتله نگان وقتى.

۵۲ حديث: (من توضع به وطهارتله نسه (للملوة) نماز ايچون (فاحسن) كوركام قلسه (وضوءه) طهارتن (ثم قام) شوندىن صوكت تورسه (الى الصلوة) نمازغه (فصلى) صوكره او قوسه نمازنى (كفر) كيچرلمش بولور (عنه) اول كشىدن (ما بينهما) شول نماز ايله (وبين صلوة اخرى) ايكنچى نماز آراسنده بولغان گناھلارى. (التي) شوندى نماز (يصلى) او قور آنى اول.

۵۳ حديث: (الوضوء) طهارتله نو (على الوضوء) طهارت اوستينه (نور) نوردر (على نور) نور اوستينه. هم بره وطهارتله ندى صوكره طهارتن بوزولاده طاغن طهارتله نه ممكن بولدقجه هميشه طهارت ايله بولا بواش بيك فائزليدر. ۵۴ حديث: (من نام) بر من يوقلاسه (على الوضوء) طهارت اوزره (وادركه) ايرشسه آكئا (الموت) اولم (فى ليلة) شول كيچه سنده (وهو عند الله) الله تعالى قاشنده اول كشى (شهيد) شهيددر.

۵۵ حديث: (النائم الطاهر) طهارت اوزره يغلانچى (كالصائم القائم) كيچه اوياغ طوروب كوندىز روزه بولغوجى كييدر.

۵۶ حديث: (من توضع به وطهارتله نسه (على طهر) طهارت اوستينه (كتب الله تعالى) يازار الله تعالى (له) اول كمسه گه (عشر حسنات) اون ايزرگولسكنى.

۵۷ (لا اية) يوقدر نماز (من) شول كمسه ايچون (لا وضوءه)

يوقدر آنڭ طهارتى (ولا وضوء) دخى يوقدر طهارت (لن) شول كىمسه ايچون
(لاتسمية له) يوقدر بىمىله ايتو اول كىمسه ايچون.

۵۸ حديث: (الوضوء) طهارت (وپاكلك) (شطر الايمان) ايمان نڭ
بارتوسيدر.

۵۹ حديث: (وظيفة الوضوء) طهارتنڭ بىلسگولنگان چىگى (مرة) بىر مرتبه
بوو ايله در (ومن توضع) ايندى برهه طهارتله نىسه (مرتين) اعضالون ايكشهر
مرتبه يووب (كان له) بولور اول كىمسه ايچون (كفلان) ايكى الوش (من الاجر)
ثوابىن (ومن توضع) بىر من طهارتله نىسه (ثلاثا) اوچهر مرتبه يووب (فهو) اول
طهارت (وضوئى) مېنىم طهارتلىر (وضوء الانبياء من قبلى) دخى مېنىن لك بولغان
پيغىمىرلرنڭ طهارتلىر.

۶۰ حديث: (خبرنا عن الله تعالى) الله تعالى دن كوچروب ايتىه رسولمز
(من احلث) برهه طهارتسىزله نىسه (ولم ينوضاً) طهارتله نىمىسه (فقد جفانى) تحقيق
جفاقلىدى اول مېنى (ومن احلث) دخى برهه طهارتسىزله نىسه (وتوضاً) طهارتله نىسه
(ولم يصل) اما او قوماسه (ركعتين) ايكى ركعتنى (فقد جفانى) تحقيق جفاقلىدى
اول مېنى (ومن توضع) بىر من طهارتله نىسه (وصلى) او قوسه (ركعتين) ايكى ركعتنى
(ولم يدع) اما دعا قيلماسه (فقد جفانى) تحقيق جفاقلىدى اول مېنى (ومن احلث)
بىر من طهارتسىز بولاسه (وتوضاً) طهارتله نىسه (وصلى) دخى نماز او قوسه (ودعا) دعاده
قلسه (ولو لم اغفره) شولاي ايتكاچى مېن آنى بارلغاماسام (فقد جفوتى) تحقيق مېن آنى
جفاقلىغان بولور من (ولست برب جاف) امامين توگلمن جفا ايتوچى الله (ولست برب
جاف) توگلمن جفا ايتوچى الله (ولست برب جاف) توگلمن جفا ايتوچى الله دىوب اوچ
مرتبه اينكان. (نقل) كوچرلىدى بو حديث (قدسى) (من صلوة المسعودى) صلوة
المسعودى اسملى كىتابىن. بو حديث نڭ معناسى الله تعالى دن رسولمزگه سويله نگاندا
رسولمز آنى اوز سوزى ايله صعبا بىلرگه اينكان موندى حديثنى (حديث قدسى) دىلر.
آيت ايله بو حديث آراسىنه آيورما شولغنه آيت نڭ سوزلر بىك الله تعالى دنلر.

« الباب السابع » ینچی باب

(فی فضیلة السواک فی الصلوة = نماز ایچون مسواک ایتونکئی ثوابی بیاندهدر)
 ۶۱ حدیث : (الصلوة الواحدة) برگنه نمازده (علی اثر السواک) مسواک
 سوکنده (افضل) آرتغراقدر (من خمسة وسبعین صلوة) ینمش بیش نمازدان
 (بغیر سواک) مسواکلن باشقه تشرنی سلامت هم پاک صاقلاو ایچون مسواک
 طوطو سنننر اما برده طوطوماغوجی کوبره کدر اوله تش خسته لگی برده یوق
 کبی ایلمی حاضر مسواک سزلکنن بیک کوبدر .

۶۲ حدیث : (تسوکوا) مسواک قیلوکنز (فان السواک) چونکه مسواک
 (مطیبة) خوش قیلغوچیدر (للم) آوزنی (وقاطع) دخی کیسکوچیدر (للبلمغ)
 قاقرقنی (ومرضاة) دخی رضا قیلغوچیدر (للب) الله تعالی نی . مسواکده
 اون خاصیت باردر .

۶۳ حدیث : (علیکم) تیوشلی بولسون سرگه (بالسواک) مسواک قیلو
 (فان فیه) چونکه بولغوچیدر اول مسواکده (عشر خصال) اون تورلی خصلت
 (فائده) اولگیسی: (یطهر الفم) آغزنی پاکلار (و) ایکنچیسی (یرضی) رضا
 قیلور (الرب) الله تعالی نی (و) اوچنچیسی (یسخط) آچولاندردر (الشيطان)
 شیطاننی (و) دورنچیسی (یجبهه) اول کسمه فی سویهر (الرحمن) الله تعالی
 (والحفظه) دخی صاچی فرشته لر (و) بشنچیسی (یشد) قاتیلاندردر (اللثة) تش
 قازنلارن (و) آلتنچیسی (یقطع) کیسه ر (البلغم) قاقرقنی (و) ینچیسی (یطیب)
 خوش قیلور (النکمة) آغز ایسن (و) سکرنچی (یقطع) کیسه ر (المرة) آوزداغی
 آچی صونی (و) توقزنچیسی (یجلی) روشن ونورلی قیلور (البصر) کوزنی
 (و) اوننچیسی (ینهب) بیهر ر (البغرة) آوزنکئی یمان ایسن (وهو) اول مسواک
 ایتو (من السنة) سننننر (نقل من المنبهات) بو خاصیتلر منبهات اسملی
 کتابدن کوچرلدی . ایلمی ای قرنداشلرم بلدنر مسواکده نیقدر تنمز
 ایچون فائده لر باردر: بزنگ بو یللارده تش صوزلاو ، تشنگئی وقتسز توشوی

كېي خسته لىكر ايله بلالئويىمىز بارده شول فائىلى بولغان مسواكنى توتماومىزدند
 بعضلرمىز مسواك فائىلى وسنت بولساده تشلرن مسواك ايله پاكلامى پراشول
 كىي تشنك يالئراون بئوره طورغان ضررلى قوملار ايله پاكلارلار ؛ بومى
 مسلمانلق، كورن و آگاه بولونمىز مسواك آغاچندان باشقه نرسه ايله تشلرن
 پاكلو توشلرنى ضعيفله تهر . مسلمان بولغان كىسه اوز پيغمبرينك فائىلى سور
 سويله ب قالدرغان سنت اشن قالدرمى ؟؟؟

۶۴ حديث : (ستة اشياء) آلتى تورلى نرسه (من سنن المرسلين
 رسوللرنك عادتلرنىندى اولگسى (الحلم) يومشاق ويغوجليق (و) ايكنچىسى
 (الحياء) ادبيليك (و) اوچنچىسى (الحجامة) قان آلتورتو قانى كوب كىي ايچون
 اكرده كىمتو تىوش كورلسه (و) دورتنچىسى (السواك) مسواك ايتو (و) بشنچىسى
 (التعطر) خوشبويلىنو (و) آلتونچىسى (كثرة الازواج) خاتونلارنك كوبلىكى .
 ايمى بو حديتده بولغان آلتى سننن دورتسى (يومشاقلىق ، ادبيليك ،
 خوشبويلىنو، مسواك قىلو) نى هر كم وهر وقت قلمق تىوشلىدر . اما بشنچىسى
 (قان آلترو) قانى كوب كىي ايچون قىلوسنننر . آنداده دو قنورلار كىكاشى
 ايله آلتورمق تىوشلى چونكه پيغمبرلر هر برر آوروغ قان آلترو ايله بيورمغانلار
 واوزلريد هر برر آورو ايچون قان آلتورمغانلار بلكه قان كوبلىگن بلوب
 تىوشلى بولغانداغنه آلتورغانلار وباشقه لارغه آلتورتورغ قوشقانلار . ايندى
 قالدى آلتونچىسى (كوب خاتون آلو) بوده هر برر پيغمبرده بولمادى كىي بزتكه
 هر برمىز ايچون اشله نوى يارماسنر . پيغمبرلرنك خاتونلارى كوب بولونك
 سببى بزتك كىي آلارنى خدمتچى و كىچلرنى تورلیدن تورلى ايله يوقلاو
 ايچون توكل ايدى . مثلا پيغمبرمى محمد صلى الله عليه وسلم نك اون دورت
 خاتونى بولدى . ايك ازلگسى حضرت خديجه ايدى رسولمى حضرت خديجه
 اوستوننه هيچ بر خاتون آلمادى مگر حضرت خديجه وفاتى صونكدهغنه حضرت
 عائشه نى آلدى . شونندان صوك صوغشلارده يورب : قايمو بر زور نسللى بولوب
 قاطوشماغانده دينگه ضرر ايتهرلك ماللارى با ايبهر وچيلرى كوب بولغان كىچيلرگه

کیاو یا جیزنه بولوب اسلامنی آغہ باردرو ایچون آنیدی خاتوننی رسولمز نکاحلانه اییدی هم آغا انیلری ایمانغه کیلهچهگن آکلاب شول سبب ایلهده آلا اییدی. قایو بر خاتوننی فقط اوزی ایمانغه کیلسون ایچون آلا اییدی. بلدیك ایندی رسولمز نك كوب خاتون توتماقی آزونده بر سبب ایچون بولدی یعنی هر بر خاتونن آلودهده اسلامغه فائذلی بولغان بر سبب بولدی. شوکا کوره رسولمز کوب خاتون آلدی. اییدی بزلرده پیغمبر سنتی دیوب خاتون اوستونه خاتون آلوب بر خاتوننی تربیده سون شریعتچه قیلا آلمی توروب، ساتاشوب یورساک ثواب اورنونه گناهدان باشقه اش بولماسده توماسده.

۶۵ حدیث : (ثلاثة اشياء) اوج تورلی نرسه (وجب) تیوشلیدر (علی کل مسلم) هر بر مسلمانغه (فی يوم الجمعة) جمعه کوننك (اولگسی: الغسل) غسل قلودر (و) ایکنچسی (السواك) مسواك توتودر (و) اوچنچسی (مس الطيب) خوش ایسلی مای توتو یعنی سورتنو.

۶۶ حدیث : (افواهم) سز نك آغزلار كز (طرق) یوللاردر (من طرق ربكم) اوز كز نك ربكز الله تعالی نك یوللارونك ان (فطهروها) ایندی آلا ی بولغاچ باكلا كز اول آغزلار كزنی (بالسواك) مسواك ایله.

۶۷ حدیث : (یرحم الله) رحمت ایدر الله تعالی (المتخللين من امتی) مینم امتدن بسولوبك تشلرین باكلاغانلرنی (بالسواك) مسواك ایله (فانها طرق القرآن) چونكه آغزلار قرآن یوللاریدر.

۶۸ حدیث : (لولا ان اشق) اگردده مینم مشقندن قورقوم بولماسه ایدی (علی امتی) امتم اوزه (لامرتهم) البته بیورر ایدم آلا رنی (بالسواك) مسواك قوللانو ایله (عند كل صلوة) هر بر نماز وقتنده. مسواکنی طهارة توزیکانه آغزغه صوآلغانده استعمال ایتمویاری اول وقت مسواك ایسکه توشو اورنی بولودانغنه در یوخسه طهارة توزمکانده آغزنی مسواکله و درستدر تش قاناو کیی عنری بولغانده مسواکنی طهارة توزمسن الك قوللانور.

۶۹ حدیث : (الصلوة بالسواك) مسواك ایله بولغان بر نماز (افضل)
 آرتوغراقدر ثوابله (من سبعین صلوة) یتمش نماز دان (بغير سواك) مسواككن باشقه
 (مسواك قیلونك رەوشی :)

(ویسناك) مسواك قلور (مسواك قلوچی) (اذا كان) هر قیچان بولسه (له)
 آنك (مسواك) مسواكى (وان لم يكن) اگر بولماسه (له) آنك (مسواك) مسواكى
 (فیسناك) اول كهمسه مسواك ایدهر (بالاصابع) بارماقلاری ایله (فانه) چونكه
 بولای اینو (یجوز) درست بولور (ویكفی) دخی مسواك اورنونه تورور (ویقول)
 دخی اینور مسواك قلوچی (اللهم طهر نكتهی و محص ذنوبی) دیوب معناسی
 (اللهم طهر نكتهی) ای الله مینم آغز ایسمنی پاكلاغل (یعنی) پاك قل دیگان نك
 معناسی (طهر ریح فمی) مینم آغز منك ایسن پاك قیلغل (فی الدنيا والآخرة)
 دنیاده ده هم آغرتاده (و محص ذنوبی) دخی مینم گناهلارمنی جوی (یعنی) آنك
 معناسی (ارفع) بیبه رسین (عنی) مینمن (ذنوبی) گناهلارمنی (و بدل) آلاشدر
 سین (سیئاتی) مینم یاوز لقلارمنی (بالحسنات) اینگولكلر ایله (ذكره فی مقامة
 الفقیه) امام فقیه ابواللیث السمرقندی اوزینك مقمه اسملی کتابنه بومعنانی
 بیان قلدی .

۷۰ حدیث : (روی عن ابی الدرداء رضی الله عنه) حضرت ابوالدرداء دن
 روایت اینولدی (انه) درستلكله اول ابوالدرداء (قال) ایندی (كان رسول
 الله) پیغمبر من (صلعم) بولدی (اذا صلى) هر قیچان او قوسه (صلوة) بر نمازنی (بغير
 سواك) مسواككن باشقه (استرجع) كیری قایتارب او قور بولدی (واغتم)
 دخی مسواكنی اونتقان ایچون كوكلسزله نور ایدی .

« الباب الثامن » سیگزنجی باب

(فی فضیلة الاذان = اذان نك ثوابن بیاندهدر)

۷۱ حدیث : (من اذن) بر من اذان ایتهسه (سبع سنین) یدى یلنی
 (محسبا) ثواب امید ایدوب (كتب الله له) یازار الله تعالی اول منگه (براءة)

عهدنامه فی (من النار) اوطنین. یعنی اوطنان خلاص بولور دیوب یازو بیر یلور،
 ۷۲ حدیث: (من اذن) بر من اذان ایتسه (سنة) بر یلنی (وجهت)
 تیوشلی بولور (له) اول منگه (الجنة) اجماخ .

۷۳ حدیث: (من اذن) بر من اذان ایتسه (لحمس صلوات) بش وقت
 نماز ایچون (ایمانا) راستلغنه اوشانوب (واحتسابا) دخی ثواب امید اینوب
 (غفر الله له) یارلقار الله تعالی اول من نلک (ما تقدم) الکعبه بولغان نرسه سینن
 (من ذنبه) گناهسنن .

۷۴ حدیث: (ثلاثة نفر) اوچ تورلی گروه (يعصمهم الله) صاقلار آلارنی
 الله تعالی (من عذاب القبر) قبر عنا بننن (اولگسی: الشهید) شهید در (و)
 ایکنچسی (المؤذن) مؤذن در (و) اوچنچسی (المتوفى في يوم الجمعة) جمعه کوننن
 وفات بولغان کسه در (اولیلنه) یا که اول کون نلک کیچننه وفات کشی .

۷۵ حدیث: (لویعلم الناس) اگرده آدم لر بلسه ایدی لر (مافی النداء)
 اذان قچقروده بولغان ثوابنی (والصف الاوّل) دخی نمازنی اولگی صفقه او قوده
 بولغان ثوابنی (لنضاربوا علیه) اول اولگی صف اوستونده شکسز صوغشور لار
 ایدی (بالسیوف) قلچلار ایله یعنی اذان ایتوا یله اولگی صفقه ایرشو ایچون .
 ۷۶ حدیث: (اذا نودی) هر قیچان چاقرلمش بولسه (بالصلوة) نمازغه
 اندهب (یعنی اذان ایتلسه) (فتحت) آچلمش بولور (ابواب السماء) کواک
 ایشکلری (واستجیب) دخی قبول ایتولمش بولور (الدعاء) قلوچینلک دعاسی
 (واذا اقيمت) قایچان اقامت ایتولسه (لم یرد) قبول ایتولمیچی قایتارلمش
 بولماس (الدعوة) هیچ بر دعاء .

۷۷ حدیث: (من قال) بر من ایتسه (عند استماع الاذان) اذان ایشنگان
 وقتننه (مرحبا للقائلین عدلا ومرحبا للصلوة اهلا) دیوب معناسی (مرحبا)
 صوکننه طارلف بولماغان کیکنلکدر (للقائلین عدلا) توغر یلغنی ایتکانلرگه
 توغر یلف ایله حکم ایتکانلرگه (ومرحبا) دخی نی کیکنلکدر (للصلوة اهلا) نمازغه اهل
 بولغان کسه گه بره و شولای دیسه (کتب الله) یازار الله تعالی (له) اول کسه گه

(الف الف حسنة) ملك ملك ايزرگولكنى (ورفع) دخی كوتهر ر (له) اول كمسه دن
(الف الف درجة) ملك ملك درجه گه (ومعى) دخی بتورر الله تعالى نى (عنه) اول
كمسه دن (الف الف سيئة) ملك ملك (ميليون) ياورلقنى.

۷۸ حديث: (اشتروا) مال برابرنه آلوكز (الاذان) مؤذنلكنى
(بالنهب) آلتون برابرينه (والفضة) دخی كمش برابرينه (واحدروا) اما
صافلانوكز (الامامة) امام بولوچيلقدان. يعنى مؤذنلك ايجون بر آز علمى
بولسه نماز وقتلارن آيروب بلوب سوز و صرفلرين درستلهب وقتنه اذانن
ايتسه شول ينه در اما امام بولغان كمسه شريعتنى بيك نچكه لهب بلوب هر بر
اش وسوزى اوز قومينه اورنهك بولورلى درجه ده علم كيرهك ايندى تمام بلوب امام
بولسه بو كمسه نك نوابى مؤذنلكن آرتق بولور اما بلور بلمس امام نك گناهييه
طاو طاش قدر بولور چونكه مؤذن وقت بلمسه ايكنينى قوياش بايغانه او قوتور
رمضانده افطارنى قوياش بايغانچه قدر ر بزنك يور طمزه عجب عادتلر بار
بره او كازلى مؤذن اما نماز وقتلارين و حرام وقتلارين برسند بلميلر مؤذنلرگه
وقت علمن بيك ياخشى او قتمق تيوشيلير!

۷۹ حديث: (من سمع) بر من ايشتسه (الاذان) اذاننى (ولم يقل) اما
ايتماسه (مثل ما قال المؤذن) مؤذن ايتكان كى (عند الاذان) اذان ايتكانده
يعنى مؤذن نيندى سوزلر اينه ايشنوچيده شول سوزلرنى مؤذن آرتوندان
ايتوب بارماسه (فانه) درستلكه اول كشى (ينقل) آور بولور (على لسانه)
آنك تلينه (كلمة الشهادة) كلمه شهادتنى اينو (عند النزع) جاني صوورلغان
وقتنه. (ومن سمع) بر من ايشتسه (الاقامة) قامتنى (ولم يقل) ايتماسه (مثل ما
قال المؤذن) مؤذن ايتكان سوزلرنى (عند الاقامة) قامته ايتكان سوزلرنى
(فانه) درستلكه اول كمسه (يمنع) طيولمش بولور (عن السجود) سجد ايتودن
(يوم القيامة) قيامت كوننه (اذا سجد المؤمنون) مؤمنلر سجده قلغان وقتنه.
ايمدى قامته ده مؤذن كى ايتو مستجب اشدر. امام نمازغه كرشوگه قدر.

۸۰ حديث: (ثلثة نفر) اوچ تورلى كمسه (تحت ظل العرش) عرشنك

كوله گهسى آستونك بولورلار (يوم لاظل الاظله) عرشنك كوله گه سنندن باشقه
 كوله گه بولماغان كونك آلارنك اولگسى: (امام عادل) توغرى حكم اينوچى
 توره در كيرهك محله امامى بولسون برابر در چونكه آلارده اوز خلقنه توره در
 حاكملى شريعت حكمن توغرى اينودر ۲ (و) ايكنچسى (مؤذن حافظ الاوقات)
 وقتلارنى صافلاغوچى مؤذندر (و) اوچنچسى (قارئ القرآن) قرآن اوقوچيدر
 (كل يوم) هر كونك (مأى آية) ايكيوز آيت. يعنى هر كون قرآنده ايكيوز
 قدر آيت اوقوچى كمسه .

« الباب التاسع » توقزنجى باب

(في فضيلة الجماعة = نمازنى جيولوب اوقونك آرتقنغن بياننده در)

- ۸۱ حديث : (فضل الصلوة بجماعة) جماعت نمازىنك آرتوقلغى (على
 صلوة احدكم وحده) سزنىك بره وگزننىك يالغز اوقوغان نمازىنه قاراغانك جماعت
 ايله اوقولغان نمازنىك ثوابى (مائة وعشرون جزء) يوزده يگر مى الش آرتقندر .
- ۸۲ حديث : (صلاة الرجل) ايركشينك نمازى (في الجماعة) جماعت ايچنك
 (درجة) درجه يوزندن (يزيد) آرتوق بولور (على صلوة احدكم وحده) سزنىك
 يالغز كزننىك نمازندان (مائة وعشرين صلوة) يوز يگر مى نماز درجهسى قدر .
- ۸۳ حديث : (افضل الصلوة) نماز لارنىك ايك ثوابلىسى (صلوة الصبح)
 ايرته نمازيدر (يوم الجمعة) جمعه كوننده (في الجماعة) جماعت ايچنك بولغانك .
- ۸۴ حديث : (من صلى) برمن اوقوسه (صلوة الصبح) ايرته نمازنى
 (يوم الجمعة) جمعه كوننده (ثم جلس) موندان صوكن اوتورسه (وذكر الله تعالى)

(۲) عدل امام : فطره كى واجب صدقه لارنىك حكملرن توغرى اينور شريعت كوچلمگان
 كمسه لردن واجب صدقه آماس ، شريعتده بدعت بولغان بچوس عادتندن سوز واشلارنى
 ايزگولك ايمندنده قلدرماس بولب يپروچى گناھلى بولا تورغان (گور صدقهسى شاياروب
 قالدوغان نماز وروزه ايچون فديه) صدقه لارنى آماسه هر اشنده شريعتنى توغرى سويله
 منه شول امام امامدر امام !

دخی یاد اینسه الله تعالیٰ فی (حتی تطلع الشمس) قوباش طوغانغه قدر (کان) بولور (له) اول من ایچون (سترا) پرده (من النار) اوتدان .

۸۵ حدیث: (من ادرك) بر من ایرشسه (الجماعة) جماعت نمازینسه (اربعین یوما) قرق کوننی (کتب الله) یازار الله تعالیٰ (له) اول من ایچون (برائة) بیزمکنی (من النار) اوتدان .

۸۶ حدیث: (من صلی) بر من همیشه اوقوسه نمازنی (بالجماعة) جماعت ایله (دخّل) کرر اول کمسه (الجنة) اجماعغه (بغیر حساب) حسابدن باشقه
۸۷ حدیث: (من صلی) بر من اوقوسه (العشاء) یسیع نمازن (فی الجماعة) جماعت ایچندک (کانما) ایتورسنله (قام) اویاغ توردی اول کمسه (نصف لیلة) یارطی کیچنی (ومن صلی) بر من اوقوسه (الصبح) ایرته نمازن (فی جماعة) جماعت ایچندک (فکانما) ایتورسنله (صلی) اوقودی اول کمسه (اللیل کله) بقون کیچنی .

۸۸ حدیث: (من شهد) بر من حاضر بولسه (بالجماعة) جماعت نمازینسه (کتب الله) یازار الله تعالیٰ (له) اول من گه (بکل خطوة) هر بر آدمی ساننچه (ذاهبا وراجعا) بارغانده هم قایتقاندک (عشر حسنات) اون ایزگولکنی (وحمی) دخی بتورر (عنه) اول مندن (عشر سیئات) اون یاوزلقنی (ورفع) دخی کوتارر (له) اول مننک (عشر درجات) اون درجه سون .

۸۹ حدیث: (ایما رجل) نینم یگنه بولساده ایر (صلی الصلوة) نمازنی اوقوسه (بالجماعة) جماعت ایله (کان) بولور اول (علی الصراط) صراط کوبرنک (کالبرق اللامع) یالنور اغوجی باشن کبی . یعنی یاشن تیزلگی کبی تیزلکک اوتدر .

۹۰ حدیث: (صلوة الجماعة) جماعت نمازی (افضل) آرتغراقدر (من صلوة الفرد) یالغز کمسه نلکی نمازندان (بسیع وعشرین درجة) یکرمی یدی درجه (فی رواية) بر روایتده بو حدیثنک کوچرلگان (خمس وعشرین درجة) دیو یعنی یکرمی بشن درجه دیمک بولور .

« الباب العاشر » اونونچى باب

(فى فضيلة يوم الجمعة - جمعه كونيڭ باشقه كونلردن آرتوقلغن بيانده در)

۹۱ حديث: (سيد الايام) كونلرنڭ حوجاسى (يوم الجمعة) جمعه كونيدىر .

۹۲ حديث: (من اغتسل) بر من غسل قوينسه (يوم الجمعة) جمعه كونندك
(كافر) كيچامش بولور (عنه) اول كمشه دن (ذنوبه) گناهلارى (وخطايا)
دخى خطالارى .

۹۳ حديث: (ان يوم الجمعة) در سنلكده جمعه كوني (اربع وعشرون

ساعة) يكرمى دورت ساعتدر (يعنى الله تعالى) آزاد قلور الله تعالى (فى كل

ساعة) هر بر ساعتده (ستمائة الف رقة) آلتيزمڭ قلنى (من النار) اوتدان .

۹۴ حديث: (من ترك) بر من قالدرسه (الجمعة) جمعه نمازن (من غير

عذر) عذر دن باشقه (فليتصدق) بس صدقه قلسون (بدينار) بر آلتوننى

(فان لم يجد) ايندى بره و تابماسه (بر آلتوننى) (فبنصف دينار) بس اول

يارتى دينار صدقه قلسون! بولاي صدقه قلو مستحكمنه در .

۹۵ حديث: (من ترك) بر من قالدرسه (الجمعة) جمعه نمازن (بغير

ضرورة) عذر دن باشقه (طبع الله) طمغالار الله تعالى بوزقلغنى (على قلبه) اول

من نڭ كوكلنه .

۹۶ حديث: (من مات) بر من اولسه (يوم الجمعة) جمعه كوننده (اوليلة

الجمعة) يايسه جمعه كيچه سنده (امن) قنولور (من عذاب القبر) قبر عذابندن .

۹۷ حديث: (من قال) بر من اينتسه (لصاحبه) ايبيده شنه (يوم الجمعة)

جمعه كوننده (انصت) ديو تيك تور سين ديمك (والامام) سوزنى ايتكانده امام

(يخطب) خطبه اوقى تورغان بولسه (او تكلم) ياسويله شسه (او عبت) يا بوقنى

اشلهب اوتورسه (او اشار) يا كورساتسه (بيدك) قولى ايله (او برأسه) يا باشى

ايله (فقد لغا) بس اول كمشه راست بوش اش قلدى (ومن لغا) بر من بوش

اشنى قلسه (فلاجمة) بس بوقلدر آڭا جمعه يعنى امام خطبه اوقوغانده برده

سويلشمى كوڭلى باشقه بيرگه يبارمى خطبهنى توڭلابقنه اوتورمق سنتدر، اما
 بره ايپده شنه تيك تور ديسه ياباشى ايله ياقولى ايله اشارت ايتسه بوكمسه
 خطبهنى كوڭلى ايله توڭلامغان بولوب ادبىزلك قىلغان بولادر ايمدى اى
 قرنلا شلرم بوحدىغىنن بلكىز خطبهنى توڭلاو واجب ايكان، اما خطبهنى توڭلاو
 واجب بولغاچ اول خطبهده آدملرگه فائدهلى بر نرسه بولمق كرك! اول نرسه
 نى بولور ديسز! اول فائده شولدر خطبهلرده هر تورلى وعظ و ياخشى كشىلرنى
 ياد ايديله در شونى توڭلاب كوڭللىرنى ادبلك تىوشدر. ايمدى موندان
 بلندى خطبهنى توڭلاوچى خطبهده نى اوقولغانون آڭلامق كركدر اما بزنىڭ
 اماملامز خطبهنى برسوز عربچه بلمگان قوملرينه آور عرب تلنه اوقيلارده
 خلقنى خطبه توڭلاو ثوابندن محروم ايدله ر بس اماملا ر خطبهنى وعظ اورننه
 يتكاج خلقنىڭ اوز تلنه سويلمك سنت بولور مونى ياخشى بلوب اماملار كىزغه
 ايتوكىز اگر موڭا راضى برلماسالار هر قايتوكىزنى عربچه اويره تسونلر!

۹۸ حديث: (غسل الجمعة) جمعه كونينىڭ غسلى (واجب) تىوشلىدر
 (على كل مسلم) هر بر مسلمان ايرگه. چونكه جمعه تغزلى اورنيدر تيرلب
 تنن نچار ايس كىلماشون ايچون غسل تىوش!

۹۹ حديث: (غسل الجمعة) جمعه كونينىڭ غسلى (واجب) تىوشلىدر
 (على كل محتمل) هر بر بالغ بولغان كشىگه (اى) آنىڭ معناسى (بالغ) هر بر
 صبيلقدان چىغان ايرگه.

۱۰۰ حديث: (من ادرك) بر من ايرشسه (الجمعة) جمعه نماز يئنه (فله)
 بس بولور آڭا (اجر مائة شهيد) يوز شهيدنىڭ ثوابى.

«الباب الحادى عشر» اون برنجى باب

(فى فضيلة المسجد = مسجدنىڭ باشقه اورنلاردن آرتقلىغن بياندر)

۱۰۱ حديث: (المسجد) (المسجد) بيت كل تقى) هر بر گناهدان

صافلانويچنىڭ اوييدر.

۱۰۲ حديث: (اذا رأيتم) هر قىچان كورساڭىز (الرجل) ايرنى

بلازم) يابشوب ياتور (المسجد) مسجدكە يعنى بىش وقتىن قالماس بولسە
 (شاهدوا) بس گواھلې بېرىڭز (لە) آڭا (بالايمان) مؤمن بولماق ايله .
 ۱۰۳ حديث : (من تكلم) بر من سويلەشسە (بكلالم الدنيا) دنيا سوزى
 ايله (فى المسجد) مسجدده (احبط الله تعالى) بترر الله تعالى (عمل اربعين
 نة) قرق يىلق عملن .

۱۰۴ حديث : (الملائكة) فرشته لار (يشكون) زارلانورلار (من نفن فم
 لمصلين) شوندى نماز او قوجيلارنىڭ آغز ايسلرنىن (المفتابين) غيبت قىلوچيلار
 لار (فى المسجد) مسجدده (والمتكلمين) دى سويلەشوجىلار آلا (بكلالم اللغو)
 ئاقسز سوز بىرلە . بس ايكندىن صوڭ چغوب آخشامغە قدر مسجد ايشكى
 بوندا غيبت سويلب تورو يارماس . صوڭ نىچك اول آرانى تىك اوتوروب
 وتكازىك ؟ آنى تىك اوتكازمىڭز حضرتلرڭز هر كون ايكندى آخشام آراسىدە
 عظ سويلەسونلار رسولمز هيچ وقت ايكندى ايله آخشام آراسون بوش اوتورمادى !
 ۱۰۵ حديث : (اذا دخل) هر قىچان كرسە (احكم) سزنىڭ برەوڭز
 (المسجد) مسجدكە (فلا يجلس) بس اوتورماسون (حتى يصلى) او قوغانچە
 ركتىن) ايكى ركتىنى . بوايكى ركتە تەجىة المسجد ديگان نمازدر . بر كشى
 مسجدكە نماز وقتى بولوب، وقت نمازن او قونىنى ايله كرسە، شول كرسە
 كىرگاچوك اوتورودان لك ايكى ركتە نفل او قور . اما برەو جمعه غە يا
 باشقە نمازنى جماعت ايله او قو ايچون كرسە موني او قوماس . مثلاً مؤذن نماز
 وقتى بولماغاندە اوتون كرتسە يا حضرت درس بىررگە كرسە شوندا او قومق
 نيوشلى . بر كشى شوندى اش ايله كونىنە كوب مرتبە كرسە دە اۆل كرونندە
 او قوسە قالغانلارنىڭ او قوماس . ايندى بىزنىڭ جمعه نمازىنە كىلگىچ او قويمز
 اورنسىدر . تىلاسه قاي وقت بولسون مسجدكە كىرگاچ اوتورسە شوندا صوڭ
 تەجىة المسجدنى ياڭدادان توروب او قوماس .

۱۰۶ حديث : (شر البقاع) اورنلارنىڭ ايلگىياوزىدر (اسواقها) اول اورن
 لارنىڭ بازارى (وخير البقاع) اما اورنلارنىڭ ايلگى بىزگوسىدر (مساجدها) مسجدلرى .

۱۰۷ حدیث : (ان المسجد) درستلکده مسجد (یرتفع) کوتاریلر
 (شاکیا) زارلانا زارلانا (من اهلہ) اوزینکڭ خلقتدان که آلا ر (یتکلمون)
 سویله شه لزی ایسی (فیہ) اول مسجدده (بکلام الدنیا) دنیا سوزلری ایله (واستقبلوا
 دخی قارشو بولور آنا (الملائکة) فرشته لر (وقالوا) ایتورلر (ارجع) قای
 سین ای مسجد اورنوڭا (یعنی) یبارله ش بولوق بز الله طرفندان (باهلا که
 آلا رنی هلاک ایتو ایچون .

۱۰۸ حدیث : (من اسرج) برمن یاندرسه (سراجا) یاقنولوق بیروچ
 نرسه نی (فی المسجد) مسجدده (یرستغفر) یارلقانو استار (له) آنکڭ ایچون (الملائکة)
 فرشته لر (مادام فی المسجد) مسجدده بولغان مدتده (ضروه) اول یانا تورغا
 نرسه نکڭ یاقنولوقی .

۱۰۹ حدیث : (من بسط) برمن جایسه (حصیرا) بر قامش نمازلقنیغه
 بولسه ده (فی المسجد) مسجدده (یرستغفر) یارلقانو استار (له) اول من ایچور
 (سبعون الف ملک) یتمش مکڭ فرشته (حتی ینقطع) توزوب بتونلای بئکانگام
 (ذلك الحصیر) اوشبو نمازلقی .

۱۱۰ حدیث : (من اخرج) برمن چغارسه (حصاة) واق طاشلارنی (من
 المسجد) مسجددن (اخرج الله تعالی) چغارر الله تعالی (اعظم ذنوبه) گناهلارینکڭ
 ایلکڭ الوغسی نی (من نفسه) اول مندن .

« الباب الثاني عشر » اون ایکنچی باب

(فی فضیلة العمامة = چالمالارنکڭ باشقه باش کیوملرندن آرتقلغن بیاندر)

۱۱۱ حدیث : (رکعتان) ایکی رکعت نماز (بعمامة) چالما برله (خیر)
 ایزگوره کدر (من سبعین رکعة) یتمش رکعتدن (بلاعمامة) چالمادان باشقه (بولغان)

۱۱۲ حدیث : (العمامة) چالمالار (سیماء الصالحین) ایزگو کسه لرنکڭ
 بیلگولریدر (والملائکة) دخی فرشته لرنکڭ بیلگولریدر (وارخوها) دخی
 سالندرکز چالمالارنکڭ قویروغن (خلف ظهورکم) آرقالارنکڭ آرتونه . ایمنی

بو حدیثدن بلندی چالمانڭی چالما بولماقی وچالما کیوچیلرنڭی عادتلری هر وقتک قویروغی آرقاده صالئوب یوروايله در ایمدی بزنگ بویورت اماملاری نماز اووقغانداغنه توشروب مسجددوک قویروغون قستوروب قویالارده سنت بولغان اش چالما کیماز دیگان بولوب بوز بوزک کیوب یوریلر. چالمانڭی کرک نمازده کرک باشقه اوروند بولسون قویروغی آرقاغه صالئغان بولسون غافل بولئماسون!

۱۱۳ حدیث: (روی) کوچرلمش بولدی (عن النبی) پیغمبر صلعم دن (انه) درستلکک پیغمبرعه م (نهی) طیدی (عن الاقنعاط) چالمانی باش اوستنه گنه چرنا ب قویودان (وامر) دخی بیوردی (بالتلحی) چالمانی چیکه گه توشروب چلغاو ایله

۱۱۴ حدیث: (تسوموا) چالمانوئوز (فان الملائكة) چونکه فرشته لر (تسومت) چالما کییدیلر.

۱۱۵ حدیث: (جمعة) بر جمعه (بعمامة) چالما برله (افضل) آرتغراقدر (من سبعین جمعة) یتمش جمعه دن (بلاعمامة) چالما دان باشقه (بولغانئمان) .
۱۱۶ حدیث: (الصلوة) نماز اووقمقلقی (فی العمامة) چالما آستونده (تفضل) آرتوق بولور (عشرة آلاف حسنة) اون مئگ ایزگولک قدر (من صلوة بغير عمامة) چالماسز بولغان نمازغه قاراغانده.

۱۱۷ حدیث: (ان الملائكة) درستلککده فرشته لر (یشهون) حاضر بولورلار (الجمعة) جمعهغه (متعممین) چالمانی بولوب (ویسلمون) دخی سلامئکک تله لرلر (علی اهل العمام) چالما ایالرینه (حتى یغیب الشمس) قیاش بایغانغاچه
۱۱۸ حدیث: (العمایم) چالمالار (تیجان العرب) عربیلرنڭی تاجلاریدر (وهو) اول چالما کیو (سنة) سنئدر.

۱۱۹ حدیث: (من تعمم) برمن چالما کیسه (قاعما) اوتوروب (وتسول) دخی اشتهان کیسه (قائما) آیساق اوره (ابتلاه الله تعالی) بلالئدرر آتی الله تعالی (بسبعین بلاء) یتمش تورلی بلابرله (لادواء) یوقدر دارو (له) اول بلاگه

۱۲۰ حدیث: (تسرولوا) اشتان کیبوگز (قاعدما) اوتوروب (وتعمه) چالما کیبوگز (قائما) آباق اوزره حضرة على رضى الله عنه بر بلا ایرشسه ایته ایک شعر: (ما لبست سراويلی علی القلم * ولا قطعت قطیعة الغنم ولا وطاة براءة القلم * فمن این اصابنی هذا الالم) دیومعناسی: اشتانمیده آباق اوزر کیگانم یوق، قوی کتونده بولوب اوز غانم یوق، قلم یونده قنده تابتاغانم یوق بولارنا اشله دم میگا بو بلا فی سبیلی ایرشدی ایکان دیمکر.

«الباب الثالث عشر» اون اوچنچی باب

(فی فضیلة الصوم - روزه توتونک آرتقغن بیانده در.)

۱۲۱ حدیث: (حکایة) کوچرب (عن الله تعالی) الله تعالی دن (الصوم) وانا اجزی به) دیومعناسی (الصوم) روزه توتو (لی) مینم ایچوندر (وانا) شونک ایچونده مین اوزم (اجزی) جزا بیررمن (به) اول روزه توتو ایچون دیمکر.

۱۲۲ حدیث: (للصائم) روزه کمسه ایچون بولغوچیدر (فرحان) ایکی شادلق (فرحة) بر شادلق (عند افطاره) آغزن آچقان وقتنادر (وفرحة) دخی بر شادلقى (عند لقاء ربه) ربسینه یولقغانده. یعنی افطار وقتنه اوزنده ایکی شادلق باردر برسی بیک آچغوب آشادان کوکل راحتله نوی وبرسی: شول کوننک روزه سون باشقارو شادلغیدر. اما الله تعالی گه یولقغانده شادلقى قیامت کون گناهلری یارلقانویدر.

۱۲۳ حدیث: (ربیع فم الصائم) روزه توتوچینک آغز ایسی (اطیب) خوشراقدر (عند الله تعالی) الله تعالی قاشنده (من ربیع المسك) مسک (ایسلی) مای ایسندنه.

۱۲۴ حدیث: (الصوم) روزه توتو (فی الشتاء البارد) صوق قش کوننک (غنیمة) صوغشک آنگان مال کبی مشقئسز بولغان ثوابدر (والصوم) دخیله روزه توتو (فی الحر) اسسی جای کوننده (جهاد) صوغش قلو کبیدر.

۱۲۵ حدیث: (من صام) بر من روزه تو توسته (رمضان) رمضان آینه (غفر الله) یارلقار الله تعالی (له) اول کومه ننگی (ماسلی) اوتکان نرسه سون (من ذنوبه) گناهلرندن (فاذا اتم) هر قیچان روزه بولوب تمام قلسه (رمضان) رمضان آینه (لم یکتب) یازلمش بولماس (علیه) اول کومه گه (الی الحول الآخر) ایکنچی یل ایلنوگه قدر (ذنب) هیچ بر گناه (فان مات) اکر اولسه روزه توتوچی (قبل رمضان آخر) ایکنچی رمضان ان الک (جا) کیلور (یوم القیامة) قیامت کوننک (ولیس) بولمغانی حاله (له) اول کومه ننگی (ذنب) گناهیسی .

۱۲۶ حدیث: (لو اذن الله تعالی) اگدر خصت بیرسه ایدی الله تعالی (السموات) کولکرگه (والارض) دخی بیرگه (ان تتکلما) سویلشمکلسکه (لبشرنا) برده شکسز سوینچ بیررلر ایدی بوایکسی (امن صام رمضان) رمضان روزه توتوچیلارغه (بالجنة) اجماخ ایله .

۱۲۷ حدیث: (روی) کوچرلش بولدی (عن النبی) پیغمبر (عم) دن: (انه) درستلسکه پیغمبر علیه السلام (قال) ایندی :

(الصوم) روزه (جنة) قالقان در (من النار) اوتدان (کجنة احدکم) سز ننگی براوگزننگ قالقانی کبی (من القتال) صوغشاندان. قالقان: ملنوق وقلچ کبی لرننگ ضرر ایتوندن صاقلانوا یچون برقرالدر تیمور یاقورچدان اولور شونی قورلغه توتوب پرده لئه لر. هم تنگه کیبو ایچون تیمر کولک باردر اولک قالقاندن. ۱۲۸ حدیث: (الصائم) روزه توتوچی (اذا افطر) هر قیچان آغز آچسه (صلت) یارلقانو استارلر (الملائكة) فرشته لر (حتی یفرغ) آشاو اچوندن بوشانوغه قدر.

۱۲۹ حدیث: (لکل شی) هر بر نرسه ایچون بولغوچیدر (زکوة) زکات (وزکوة الجسد) تن ننگ زکاتی (الصوم) روزه توتودر.

۱۳۰ حدیث: (نوم الصائم) روزه کومه ننگی بقوسی (عبادة) عبادتدر (ونفسه) دخی صولوی (تسبیح) تسبیحدر (وکلامه) دخی سویله شوی (صدقة) صدقه در.

« الباب الرابع عشر » اون دورتنچی باب

(فی فضیلة الاسلام = اسلامنک آرتقلغن بیاننده در باشقه دینلردن)

۱۳۱ حدیث : (بنی) بنا ایلمش بولدی (الاسلام) اسلام دینی (علی خمس) بیش نرسه اوستونه (شهادة ان لا اله الا الله وان محمدا رسول الله) در برسی یعنی گواھلق بیرومکلکدر (ان) درستلکک (لا اله) یوقدر تیوشلی بولوب قلق ایلمش ذات (الا الله) مگر بر الله تعالی گنه در (وان محمدا) دخی گواھلق بیرومکلک درستلکک محمد عم (رسول الله) الله تعالی نك رسولیدر دیو (و) ایکنچی (اقام الصلوة) دخی نمازنی اوتهمکلک (و) اوچنچسی (ایتاء الزکوة) زکات بیرومکلک (و) دورتنچسی (صوم شهر رمضان) رمضان آیینک زوزه سون توتمقلق (و) بیشنچسی (حج البيت) کعبه الله فی زیارت قلمق (من) شول کمه (استطاع) کچی یندی (الیه) اول حج ایچون. (سببلا) باررغه قابنورغه. ایندی من مسلمان دیگان کمه بالغ یولقدن صوگ: الله بر آندان باشقه قلق تیوشلی ذات یوق و محمد عم آنک رسولی دیو ایتمکلک. همه هر کونده بش وقت نمازنی اوقومقلق (و) رمضان آینده روزه توتمقلق (و) بایلغی بار کمه مالینک قرق اولشنن بر اولشن یلده بر مرتبه فقیرلرگه بیرومک و باررغه کچی ینکان کمه مکه گه باروب کعبه فی زیارت اینمکلک.

۱۳۲ حدیث: (صلوا) اوقوگز (خمسکم) بش وقتکزنی (وصوموا) دخی روزه توتوگز (شهرکم) رمضان آیکزده (وادوا) دخی بیرگز (زکوة اموالکم) ماللارکزنگ قرق اولشن بر اولشن (وهجوا) دخی زیارت ایگز (بیت ربکم) تربیه چگز الله نك اوبی (کعبه الله) فی (تدخلوا) بولارنی اشلسه گز کر رسز (الجنة) اوچماغنه (بلامساب) حسابن باشقه!

۱۳۳ حدیث: (الصلوة) نماز (عماد الدین) دین نك تره گیر (فمن اقامها) بر من اوتسه نمازنی (فقد اقام) تحقیق اوتهدی (الدین) دیننی (ومن ترکها) بر من قالدرسه نمازنی (فقد هدم) تحقیق ویران ایندی (الدین) دیننی ایندی مؤمن و مسلمانلر نمازنی برده قالدرمی اوقوگلار!

۱۳۴ حدیث: (الصلاة) نماز (نور المؤمن) مؤمن کیمسه ننگ کورگیننگ

نور یدر.

۱۳۵ حدیث: (المرأة) خاتون کیمسه (اذا صلت) هرچه چان او قوسا (خمسه) بش وقت نمازن (وزکت مالها) مالندن زکات بیرسه (وصامت شهرها) دخی رمضان آین روزه طوطسه (واطاعت) دخی بویون صونسه (بعلمها) ایرینه (واحصنت) دخی زنادن صاقلاسه (فرجها) لنت اورنی بولغان اعضاسون (فتدخل) بس کرر اول خاتون (الجنة) اچماغنه (من ای باب) ایشگیننگ قایوسندان کرونی (شاء) تلهسه.

ایمدی ای خاتون قز قرنده شلر! سزنگ یاغشی بولووگز جننگه کروگز ایچون بولغان عملگن بیک چیکلدر. فرضلارنی اوتوب، ایرگنگ کورگن تابساگ منه سیگنا جنت یولی آچق، موندان باشقه سیننگ اوستونگ برنرسه ده یوق البته اورگنی ایرگدن باشقادان صاقلاغاندان صوگ! اما بز ایرلرنگ اوستونگ اش بیک کوب، بز کسب ایذب سزنی تویدرامز شول کسبه دنیا ده نیقدر جفا کورهمز بقومزنی بوله مز صوگره قیامت کوننده ینه حساب کوره چکمز اول سزنی تربیه اینگان مالمنی نیندی کسب ایله تاباق حرام وکشی حق قاتوشدر مادقمی؟ اگر قاتوشدرغان بولساق عنایقه تیوشلی بولامز اما سز، تلهسه ایرگز حرامدن وتلهسه حلالدن تابوب تربیه لهسون نی کیتوردی شونی آشی بیره سزده قیامتک نیک حرام آشادگز دیو صورالاقق توگلسز حلال بولساده حرام بولساده صور او وعذاب کوره چک توگلسز: ایندی سز ای خاتونلار ایرلرگز ایرته دن کیچکه قدر آروب تالوب بلچرانوب خدمت ایذب آقچه تابالارده سزگه کیوم سالوم آشاو اچو کیرهک بار افلارن حاضرلب بیره لر ایرلر کورگان جفالارنگ سز دنیا ده ده آخرت ده چیرگنیکه کورمیسز! اما قاراگز ایرلرگز شولای مشقت ایذب کسب آرتوندان چینکه کیننگان و قنلارده ایرگرننگ حقن ایکنچی ایرلرگه تاتوتساگز قیامت کوننده نیچه مکلر پیغمبرلر آلدنده رسوای بولوچی یلگن زده

برده شك يوقدر . توگل قيامتد بلكه آندي خيانتچي قز خاتون دنيا دوق
اشن چقادر ، چونكه بو عيبن ايرى بلوب موني طلاق ايديب ييارسه ، اول
خاتوننى هيچ كم آلماس ، آلساده قيامت جزاسون دنيا دوق بيره باشلاوچي
بر زبانيگنه آلور . ايندي خاتونلار اللهغه شكر قيلوب اوزگزي مشقتمن
قوتقارغان ايچون فرض وواجب وسنت عبادتلرني برده قالدرمى قيلوب حرام
ومكروهلاردن صاقلاناسز !

۱۳۶ حديث : (لكل شئ) هر نرسه ايچون بولغوجيدر (علم) بيلگو
(وتامغا) (وعلم الايمان) ايماننك بيلگوسيدر (الصلوة) نماز .

۱۳۷ حديث : (الصلوة) نمازني قالدردان صاقلانوگز (وما ملكت
ايمانكم) دخى قول آستوگزده بولغان قل وخدمتچيلرگزي رنجتودن صاقلانوگز
(الصلوة وماملكت ايمانكم) اي اتمنم سزگه آقتوق سوزم شولدر (نمازني
قالدردن يالچيلارگزي سوگو صوغودان حقلرن كيتمودن صاقلانوگز ديور سولمز
وفاتي آلندندان صحابه لرگه وصيت ايتمشلردر !

۱۳۸ حديث : (الصلوة) نماز (كفارة) كيچرگوچيدر (لحقاق الذنوب)
گناهلارنك چنلارن (يعنى الكبائر) گناهلارنك الوغلرين ديگان سوزدر .

۱۳۹ حديث : (الصلوة الخمس) بش وقت نماز (والجمعة) دخى
جمعه نمازى (الى الجمعة) ايكنچي جمعه گه قدر (واداء الامانات) دخى
صاقلارغه بيلرگان نرسه لرني ايلرينه تابشرو (كفارات) بترگوچيلدر (لمابينهن)
اوزلرينك آرالارنك بولغان گناهلرني (واداء الامانة) امانتنى تابشرو واوته و
ديمك (غسل الجنابة) جنبلكدن غسل قيونو ديمكدر ، يعنى بش وقت نماز
اوقوغان كهمه نك بر نمازدن ايكنچيسينه قدر بولغان گناهلارى بتهر ، جمعه
اوقوجينك بر جمعه دن ايكنچي جمعه گه قدر بولغان گناهلارن بترر وامانت
صاقلارغه آلغان كهمه نك امانت آلودان تابشروغه قدر بولغان وقتده غي
گناهلرن بترر اما كشي حقلرى كيچرلمس ؟

۱۴۰ حديث : (الصلوة) نماز (معراج المؤمن) مؤمن نك معراجيدر .

(۲) معراج كوككه آشو خداغه قارشو مناجات ايتو ديمكدر .

يعنى نماز مؤمن كهمه فى الوغ درجه لى قلور نماز اوقوسى نماز ايچند
گوياكه عرشكه منب الله تعالى ايله مناجاتك بولغان كيمى تورر ديمكدر.

« الباب الخامس عشر » اون بشنچى باب

(فى فضيلة صلوة التطوع = نفل نمازلارنىڭ ثوابن بيانكدر)

۱۴۱ حديث : (روى) كوچرلىدى (عن النبى) پيغمبر (عليه السلام) دن (انه) درستلكك پيغمبر عليه السلام (قال) ايتدى (من صلى) بر من اوقوسه (اثنى عشرة ركعة) اون ايكى ركعتنى (تطوعا) نفل يونندن (بنى) ياصالمش بولور (له) اول كهمه ايچون (بيت) بر اوى (فى الجنة) اجماكك (اربعا) دورتنى اوقوسه (قبل الظهر) اويله دن الك (وركعتين) دخى ايكنى اوقوسه (بعدها) اويله فرضندن صوڭ (وركعتين) دخى ايكنى اوقوسه (بعد المغرب) آخشامندن صوڭ (وركعتين) دخى ايكنى اوقوسه (بعد العشاء) يسيغ فرضندن صوڭ (وركعتين) دخى ايكنى اوقوسه (قبل الفجر) ايرته نماز فرضندن الك .

فرض نمازلار ايله برگه اوقولا تورغان سنت نمازلار :

ايكى ركعت ايرته نمازينىڭ فرضندن الك
دورت ركعت اويله نمازينىڭ فرضندن الك
ايكى ركعت اويله نمازينىڭ فرضندن صوڭ
ايكى ركعت آخشام نمازينىڭ فرضندن صوڭ
ايكى ركعت يسيغ نمازينىڭ فرضندن صوڭ

بس هر بر كوندك وقتلى سنت نمازلارى اون ايكى ركعت بولادر .

۱۴۲ حديث : (من صلى) بر من اوقوسه (اربعا) دورت ركعتنى (قبل الظهر) اويله دن الك (حرم الله) حرام قلور الله تعالى (لحمه) آنىڭ ايتن (على النار) اوتقه .

۱۴۳ حديث : (من صلى) بر من اوقوسه (ركعتين) ايكى ركعتنى (فى

خلاء) آولاتق اورنده (لايراه) كورمس آنى (احد) هيچ كم (الا الله تعالى) مگر
الله تعالى گنه كورر (وملائكته) دخى فرشنه لر يگنه (بر من شولاي قيلسه
(كتب الله) يازار الله تعالى (له) اول من ايچون (براءة من النار) اوتدن
خلاص ايچون بيرلگان عهدنامه نى .

۱۴۴ حديث: (ما من عبد يصلى) هيچ قل او قور بولماس (فى بيت
مظلم) قارانغو اويك (ركعتين) ايكي ركعتنى (بركوع تام) كامل ركوع برلن
(وسجود تام) كامل سجده برلن (الا) مگر او قوسه (وجبت) تيوش بولور (له)
اول منگه (الجنة) اجماخ (بلا حساب) عمللرن تيكشرو دن باشقه (ولا عذاب)
دخى گناهلرى برابرند عذابدن باشقه .

۱۴۵ حديث: (من صلى) بر من او قوسه (اربع ركعات) دورت ركعتنى
(لايراه) كورمس آنى (احد) هيچ كم (من الناس) آدملردن (فقد برى) تحقيق
بيزدى اول (من النفاق) منافقلقدان (والكفر) دخى انكار قيلودان (والشرك)
دخى الله تعالى گه تيكدش توتودان (والبدعة) دخى پيغمبر عليه السلامدن
صوك ظاهر بولغان اشدن (والضلالة) دخى آزغنقلقدان .

۱۴۶ حديث: (من صلى) بر من او قوسه (اربعاً) دورت ركعتنى (قبل
العصر) ايكندى نمازندن لك (كتب الله) يازار الله تعالى (له) اول من
ايچون (براءة) بيزمكلكنى (من النار) اوتدن .

۱۴۷ حديث: (من صلى) بر من او قوسه (ست ركعات) آلتى ركعتنى
(بعد المغرب) آخشام نمازىنلنى فرضندن صوك (قبل ان يتكلم) آدملر برلن
سويله شودن لك (فكانما) ايتورسنله (ادرك) ايرشدى (ليلة القدر) قدر
كيچه سينه (فى المسجد الحرام) مسجد الحرامده (يعنى رسولمز مسجدنده) .

۱۴۸ حديث: (من صلى) بر من او قوسه (اثنتى عشرة ركعة) اون
ايكى ركعتنى (ايماناً) راستلغنه اشانوب (واحتساباً) دخى ثواب اميد ايديب
(كتب) يازار (الله تعالى) (له) اول منگه (الفى ومأتى درجة) ايكى ملك ايكى
يوز درجه نى (وبنى) دخى يابصار (له) اول منگه (بيناً) بر اوينى (فى الجنة)

اجماخده (وغفر) دخى يارلقار (له) اول مننك (ذنوبه) گناهلارن (كلها) گناهلارنك بارسونده .

۱۴۹ حديث: (من صلى) بر من اوقوسه (بعد المغرب) آخشام نمازندن صوڭ (ركعتين) ايكى ركعتنى (يقراً) اوقور (فى الاولى) اولگى ركعتنه (فاتحة الكتاب) الحمد سورسون (مرة) بر مرتبه (وقل هو الله احد) قل هو الله احد سورسون (مرة) بر مرتبه (وفى الركعة الثانية) دخى ايكنچى ركعتنه اوقور (وقل يا ايها الكافرون) قل يا ايها الكافرون سورسون (مرة) بر مرتبه (خرج) چغار بوكشى (من ذنوبه) گناهلارندن (كما تخرج) نناكه چغادر ايدى (الحية) يلان (من سلخها) اوزينك قابغونندان .

۱۵۰ حديث: (من صلى) بر من اوقوسه (بعد صلوة المغرب) آخشام نمازندن صوڭ (قبل ان يتكلم) سويله شودن الك (ركعتين) ايكى ركعتنى (يقراً) اوقور (فى الاولى) اولگى ركعتنه (قل هو الله احد) قل هو الله احد سورسون (وفى الثانية) دخى ايكنچى ركعتنه اوقوسه (بالمعوذتين) قل اعوذلرني اوقوسه (اعطاه الله تعالى) بيرر الله عز وجل آڭا (برائتين) ايكى عهدنامه نى (براءة) بر عهد نامه سى (من النار) اوتدان بيزوگه در (وبراءة) دخى برسى (من النفاق) منافلقدان بيزوگه .

« الباب السادس عشر » اون آلتنچى باب

فى فضيلة الزكوة = زكات ببيرونك ثوابي بياننده در

۱۵۱ حديث: (الزكوة) زكات بيرو (طهور الايمان) ايماننى پاكلاغوچيدر

۱۵۲ حديث: (لا يقبل الله تعالى) قبول اينماس الله تعالى (الايمان)

ايماننى (الا) مگر قبول ايتهر (بالزكوة) زكاتنى بيرو برلن گنه .

۱۵۳ حديث: (ماهلك) هلاك بولمى (مال) هيچ برمال (فى بر)

صعرا لارده (ولا بجر) دينگر لرده (الا) مگر هلاك بولدى (بمنع الزكوة) زكاتنى

طيبو برلنگنه .

۱۵۴ حدیث : (لا ایمان) یوقدر کامل ایمان (لمن) شول کمسه ایچون (لا صلوة) یوقدر نمازی (له) اول من نلک (ولا صلوة) دخی یوقدر نماز (لمن) شول کمسه ایچون (لا زکوة) یوقدر زکاتی (له) اول من نلک .

۱۵۵ حدیث : (من منع) بر من طیسسه (یعنی بیرمهسه) (الزکوة) زکاتنی (فهو) بس اول کشی (ملعون) لعنت قیلنمشدر یعنی الله تعالی نلک یا قنلرنمن توگلدر .

۱۵۶ حدیث : (من وجب علیه) بره وگه واجب بولسه (زکوة المال) مالی نلک زکاتی (فلم یدفع) شولایده بیرمهسه آنی (فهو) بس اول کشی (ملعون) لعنت قیلنمشدر (والملعون) لعنت قیلنمش کمسه (فی النار) اوتلدر اگردہ بواشنمن قایتماسه والله تعالی ده آنی رحمتی ایله عفو ایتمهسه .

۱۵۷ حدیث : (من منع) بر من طیسسه (الزکوة) تیوش بولغان زکاتنی (منع الله تعالی) طیبیار الله تعالی (عنه) اول کشیدن (حفظ المال) مالون صاقلاوغه یعنی قزغانوب آرزغه نرسه فی بیرمهسه الله تعالی کوکلینه ئلله نیند این فکرلر توشرر . شول فکرلر نی بولدرام دیب یورگان وقتله بارچه مالون بترب (بانکروت) بولور صومینه اون یا ۱۵ تین فائده ایله بور چقه بیرگان بولوب قولونداغی صومادان بوش قالور . بو حدیث ده گی جزانی پیچونسکین قران خلقینه طاطوتدی .

۱۵۸ حدیث : (بأنی) کیلور (کنز احدکم) سز نلک بره وگزن نلک مال خزینه سی (شجاعا افزع) قورقنچلی یلان بولوب (له زبیبتان) آنلک ایکی کوز اوستنده ایکی دانه قارامیکلری بولو (ویطوق) دخی چلغانور اول یلان (فی حلقه) مونلک بوغازینه .

۱۵۹ حدیث : (لاخیر) هیچ ایزگولک یوقدر (فی مال) شوندی مالده (لابزکی) زکات بیرلس اول مالدن . چونکه الله تعالی قرآن شریفده مالنی خیر دیوب آتاغان . خیر ایزگولک معناسنده مالنلک ایزگولگی فقیرلرگه بیریلو ایله در .

۱۶۰ حدیث : (الصلوة) نماز (والزکوة) دخی زکات (تو امان) ایگز لردر

(فلایقبل) بس قبول قیلماس (الله تعالی) (احدهما) بولارنک بوسنی (بدون الآخر) ایکنچیسندن باشقه یعنی الله تعالی بولاردان ایکسیده واجب بولغان کشی بر سون قیلوبده ایکنچیسینی قالدیره صکار نیغنه قبول قیلماس. چونکه ایکسی برابر فرض ایسکان فرضنی فرضلی ایچون قلغان کشی برسینی قالدروب برسینگنه قلمییر.

«الباب السابع عشر» اون یینچی باب

(فی فضیلة الصدقة = نفل صدقه بیرونک ثوابن بیانده در

۱۶۱ حدیث: (الصدقة) صدقه بیرو (تمنع) طیبیار (میتة السوء) یاوز ثولمدن.

۱۶۲ حدیث: (صدقة السر) یاشرن صدقه (تطفئ) سوندردر (غضب الرب) الله تعالی نکی آچون (و صدقة العلانية) آشکاره بییرلگان صدقه (جنة) قالفاندردر (من النار) اوتدان.

۱۶۳ حدیث: (الصدقة) صدقه (تسد) بووار (سبعین بابا) یتمش ایسکنی (من السوء) یاوز لقدان یعنی ضررلاردان.

۱۶۴ حدیث: (انفقوا) نفقه لندردر (الناس) آدمیلرنی (ولوبشق تمر) گرچه خرما کیساگی برلن بولسه ده (فان لم تجدوا) ایندی اگر بییررگه برنرسه کزده بولماسه (فبکلمة طيبة) بس خوش بولغان سوزنی، یعنی افندم قولومده برنرسه مده یوق ایمدی عفو بیورسا کزلا! دیسون.

۱۶۵ حدیث: (لا تستحبوا) اویالما کزلار (من اعطاء القليل) آز نرسه نی بیروندن (فان الحرمان) چونکه درستلکده بییرمینچه بوش چقارو (اقل) آزارا قدر (منه) اول آزدانده.

۱۶۶ حدیث: (من نهر) بر من طبعه (یعنی بیرمه) (سائلا) صور اغوچینی (نهرته) طیار آنی (الملائكة) فرشته لرد (يوم القيامة) قیامت کوننده.

۱۶۷ حدیث: (مهور حور العين) زور کوزلی آق یوزلی قرلارنک

مهرلری (قبضات النمر) ئوچ ئوچ خرملار. (وفلق الحبز) ایکمک کیسه کلریدر
یعنی فقیرلرگه محتاجلرگه شولارنی بیرو واوزنگه شوندا ان آرتوق نعمتلر آشامادر.

۱۶۸ حدیث: (مانقص) کیمیمه دی (مال) مال (من الصدقة) صدقه بیرودن.

۱۶۹ حدیث: (الصدقة) صدقه (شیء عجیب) عجب بولغان نرسه در
(قالها) ایندی آنی پیغمبره م صدقه عجب بولغان نرسه دیب (ثلاث مرات)

اوج مرتبه.

۱۷۰ حدیث: (الصدقة) صدقه (ترد) قاینارر (البلاء) بلانی (وتزید)

دخی آرتدرر (العمر) عمرنی.

«الباب الثامن عشر» اون سیگرنچی باب

(فی فضیلة السلام بیرونک ثوابن بیانده در)

۱۷۱ حدیث: (من بدأ) بر من باشلاسه (بالکلام) سوز برلن (قبل
السلام) یولدا یولغان قرده شینه سلام بیرودن الک (فلاتجیبوه) بس اول کشی
نک سوزینه جواب بیرمه کزلر.

۱۷۲ حدیث: (من بدأ) بر من باشلاسه (بالسلام) سلام بیرو برلن
(فهو) بس اول من (اولی) آرتدر سلام بیرمگان کشینن (بالله) الله تعالی گه
(ورسوله) دخی الله تعالی نک رسولینه.

۱۷۳ حدیث: (السلام) سلام (اسم) بر اسمدر (من اسماء الله تعالی)
الله تعالی نک اسملرنندن.

۱۷۴ حدیث: (ابخل الناس) آدملرنک صارانراغی (من) شول من در
(بخل) صارانلف قیلدی (بالسلام) سلام بیروده (فافشوه) بس فاش قیلو کزلار
اول کشینن (بینکم) اوز آرالارگه صارانلغن بلد کزل! بزنگ قزان بایلرندان
کوبسی توبن کشیلردن سلام آماو کبی واوزلری بتونله ی بیرمه و کبی اشلرنی
یش کوره مز. بعض خواجه بایلر کارخانه لرینه خادم و ماستیرلر یانینه کرگانه
نیک بولای ایتمی سز دیه قچقره قچقره کره لر سلام قاید اول؟ گناه بو بایلرغه!

۱۷۵ حدیث: (رأس التواضع) کچی کوٹلی بولونک باشی (ان یبدأ) باشلامقلندر (بالسلام) سلام بیرو برلن راستدن سلام ایله قوناق قبولی کچی کوٹلیک بیلگوسیدر.

۱۷۶ حدیث: (اذا اتیتم) هر قیچان کیلسه کز (المجلس) جیولوشقه (فسلموا) بس سلام بیرو کز لر (واذا خرجتم) قیچان چقسا کز سز اول آدم لر جیدیلغان اورندان (فسلموا) بس سلام بیرو کز لر یعنی بزنگ روسیه ده گی کبی آدم لر یانندان آیرلغان وقتده آغزنی کوتهر ب بیگره کده بر بایده آشاب اچب تاماقنی تویدرغاندان صوگ فلان آغای خوش خوش . . . صاو بول فلانکنی الله قبول ایتسون الله تعالی تاغید چاقررغه چاقررغه . . . نصیب ایتسون، بتونله ی اونوب بیومه چاقرغالی تور دیب انصاف ایله گنه آدم لر یانینه کیلسگان وقتده هم آیرلغان وقتده سلامنک تله ب سلام علیکم! دیه آیورولق تیوشدر.

۱۷۷ حدیث: (اذا لقی) هر قیچان یولقسه (المجبان) ایکی دوست (اقربهما) آارنگ یاقرناغی (الی الله) الله تعالی گه (من) شونسی در (ابتداً) باشلادی (بالسلام) سلام بیرو برلن.

۱۷۸ حدیث: (من سلم) بر من سلام بیروسه (عشرة من المسلمين) مسلمانلردن اون کشیگه (فكانما اعتق) ایتورسنله آزاد قلدی اول (رقبة) بر قلنی (وان مات) اگر اولسه (فی یومه) شول کونده (وجبت) تیوش بولور (له) اولمنگه (الجنة) اجماخ.

۱۸۹ حدیث: (اذا دخل) هر قیچان کرسه (اهدکم) سزنگ بره وگز (فی المجلس) مجلسک (او قام) یایسه تورسه (من المجلس) مجلسدن (فسلم) بس سلام بیروسه (یكتب) یازلمش بولور (له) اول من ایچون (الی حسنة) ملک ایزگولکنی (ویقضی) دخی اوتله لمش بولور (له) اول مننک (الی حاجة) ملک حاجتن (وخرج) دخی چغار (من ذنوبه) گناهلارندان (کیوم) ایتورسنله شول گوند (ولدته امه) طوغدردی آنی اول کونده آناسی.

«الباب التاسع عشر» اون توغزنجی باب

(فی فضیلة الدعاء دهانک ثوابن بیانده در)

۱۸۰ حدیث: (الدعاء) دعا (هو) اول دعا (العبادة) عبادتدر. دعا اوزی عبادتدر.

۱۸۱ حدیث: (الدعاء) دعا (مع العبادة) عبادتک ییلاگیدر. یعنی ایکن اعلاسی و اخلاص ایله بولغان عبادتدر.

۱۸۲ حدیث: (ان الله تعالى) درستلکده الله تعالی (يجب) سوبه در (الدعاء) دعائی (من المسلمين) مسلمانلردن.

۱۸۳ حدیث: (ليس) یوقدر (شیء) هیچ بر نرسه (اکرم) حرملیره کن (على الله تعالى) الله تعالی گه (من الدعاء) دعادان.

۱۸۴ حدیث: (قال الله تعالى) ایتدی الله تعالی (یا عبدي) ای مینم قلوب (انا) مین (عند ظنك) سینک گمانک وقتنده (بی) مینی (وانا) دخی مین (معك) سینک برلن برگه من (اذا دعوتني) هر قیچان دعا قیلساک سین میکا.

۱۸۵ حدیث: (اذا رفع) هر قیچان کوتهرسه (یدیه) ایکی قولن (ومسح) دخی صیپاسه (وجهه) یوزینه (بیدیه) ایکی قولی برلن (فهو) بس اوشبور وشه اشله و (عبادة) عبادتدر.

۱۸۶ حدیث: (من صلى) بر من اوقوسه (ولم يدع) دعا قیلماسه (الله تعالى) الله تعالی گه (یغضب) آچیغلانور الله تعالی (علیه) اول منگه.

۱۸۷ حدیث: (ان ربکم) درستلکده سرنک تریده، قیلغوچیکنز (هیی) هیاء لیدر اویالادر (کریم) جو ماردر (یستجیبی) اویالور (من عبده) اوزینک قلدن ان (اذا رفع) هر قیچان کوتهرسه (یدیه) ایکی قولن (الیه) اول الله تعالی گه (ان یردهما) اول ایکی قولنی قایتارمقلغه (صفرًا) بوش.

۱۸۸ حدیث: (ادعوا الله) دعا قیلکنز الله تعالی گه (وانتم موقنون بالاجابة) قبوللغه برده ککوکلکنز شک طوطماسون یعنی الله تعالی دن بر حاجت صوراب دعا ایتکانده اول نرسه فی الله تعالی بیروده شکده

قلما كرز! (واعلموا) دخى بلكز (ان الله) درستلا كده الله تعالى
(لايستجيب) هيچ بروقتده قبول قيلماس (دعاء) دعانى (عن قلب غافل)
بفلاغان غافل كوكلمن ده (لاه) اويون كولكى ويوقبار خياللى كوكلمن .

۱۸۹ حديث: (اذا دعوت) هر قيجان دعاقيلساكسين (الله) الله تعالى گه
(فابسط) بس توشه سين (يديك) ايكى قولوكنى (حذاء صدرك) كوكره گكلكنى طوغريسينه

« الباب العشرون » يگرمنچى باب

(في فضيلة الاستغفار گناهلاردان يارلقانو استه ونك نوابن بيانده در)

۱۹۰ حديث: (من اكثر) برمن كوب قيلسه (الاستغفار) يارلقايو
استاوانى (جعل الله) قيلور الله تعالى (من كل ضيق) هر برتارلقدان (مخرجا)
چمقالقنى (ومن كل هم) دخى هر برقايفودان (فرجا) شادلقنى قلور (ويرزقه)
دخى رزقلاندر الله تعالى اول منى (من حيث) شونداين اورندان (لايجنسب)
اويلاماديه اول، اول اورندان فائده نى . (يعنى برده اميد ايتمگان يرلرندان
رزقلاندرر ديمكدر .)

۱۹۱ حديث: (ما من عبد) بولماس هيچ برقل (يقول) ايتور بولماس
(عند منامه) يوقلاغان وقتنه (استغفر الله الذى لا اله الا هو الحى القيوم واتوب اليه)
ديب (ثلاث مرات) اوچ مرتبه (الا) مگر يوقلاغان وقتنه شولاي اوچ مرتبه
ايتدبسه (غفر الله) يارلقار الله تعالى (له) اول منك (ذنوبه) گناهلارن (وان
كان) گرچه بولسه ده گناهلارى (مثل زبد البحر) دريا كوبگى قدرلى (او عدد
رمل عالج) يايسه باديه اسملى يرنيك قوملرى صاننچه بولسه ده (او اوراق
الاشجار) يايسه آغاچ لارنيك يافراقلارى صاننچه بولسه ده (او عدد ايام الدنيا)
يايه دنيا كونلرى صاننچه بولسه ده

حديثك معناسى (استغفر الله) يارلقايو استيمن مين (الله) الله تعالى دن
(لا اله) يوقدر حلق او زره قلىق قيلنمش ذات (الا) مگر باردر (هو) اول
الله تعالى گنه (الحى) تركدر اول (القيوم) هر برنرسه نى صاقلاب ططوچى
(واتوب) دخى قاينامن مين (اليه) اول الله تعالى گه .

١٩٢ ھدیت: (اذا كثر) قیچان كوب بولسه (ذنوب احدكم) سز
بره وئزنىڭ گناھلارى (فليستغفر) ايتكىل يارلقانو استه سون (بالاسحار) سز
وقتلىرنده .

١٩٣ ھدیت: (الاستغفار) يارلقانو استه مملك (ياكل) اشار (الحط)
خطالارنى (كما يأكل) نناك آشيدى ايدى (النار) اوت (الحطب) اوطون

١٩٤ ھدیت: (كثرة الاستغفار) استغفارنىڭ كوبلىگى (تجر الرز)
رزقنى تارتور (يعنى الله تعالى دن يارلقانى كوب صوراساك الله تعالى رزقلا
كىڭ قىلور ديمكىر .

١٩٥ ھدیت: (من استغفر) بر من يارلقانو استه سه (بعك التنبؤ)
گناھلار قىلغاننىڭ سوكنده (فهو) بس اول يارلقانو استاو (كفارة) كفارتا
(له) اول منگه .

١٩٦ ھدیت: (لكل شيء) هر بر نرسه ايچون بولغوچيدى (دواء) دارور
(ودواء التنبؤ) گناھلارنىڭ دارووى (الاستغفار) يارلقانو استه ودر .

١٩٧ ھدیت: (من استغفر) بر من يارلقانو استه سه (غفر الله) يارلقا
الله تعالى (له) اول مننىڭ (ذنوبه) گناھلارن (وان كان) گرچه بولسه ده (فان)
قاچقوچى (من الزحف) صوغش صفندن .

١٩٨ ھدیت: (ماصر) دايمچىلىق قىلغوچى بولمادى (من شوندا)
كشى (استغفر) يارلقا يواسته دى (وان عاد) گرچه قايتادان اشله سه ده اول اشل
(فى اليوم) بر كونده (سبعين مرة) يتمش مرتبه .

«الباب الحادى والعشرون» يگرمى برنجى باب

(فى فضيلة الذكر ذكرنىڭ ثوابن بيانىدر)

١٩٩ ھدیت: (اتانى) كىلدى مېڭا (جبرائيل عم) جبرائيل ع
(فسألته) بس صورادم مين جبرائيل عم دان (اى العباد) قىلارنىڭ قايسوز
(افضل) آرطغر اقدر (درجة) درجه يوزننن (عند الله) الله تعالى قاشنده (يو)

القيامة) قيامت كوندنه (قال) ايتدى جبرائيل هم (الناكرون) ايسكه
تشر وچيلدر (الله) الله تعالى نى (كنيرا) كوب (يعنى دنياده كون اوتكار لك
كسب ايتكاننك صوكنده بوش وقتلرده الله تعالى نك ذكرى برلن شغللنگان
كشى، جونلهب كسبنده ايتمى، هم بوش وقتلارن يوق سوزلر سويلهب
اوزدرغان كشيلىردن آرتق ديمكدر.)

۲۰۰ حديث : (ذكر الله تعالى) الله تعالى نى ايسكه تشرمك لك (علم
الايمان) ايماننك علامتندىر (وبراءة) دخى بيزمككدر (من النفاق) منافقلىقدان
(ومصن) دخى قالقاندىر (من الشيطان) شيطاننك وسوسه لرندن (وحرز) دخى
بردهدر (من النار) اوتدان .

۲۰۱ حديث : (فضل الذكر الحفى) ياشرن بولغان ذكرنك آرتقلى
(على الذكر النى) شونداين ذكرگه (بسمعه) ايشنور آنى (الناس) آدميلر
(كفضل الفريضة) فرض نمازنك آرتقلى شيكليلىدر (على التطوع) نفل نمازى
اوزرينه .

۲۰۲ حديث : (اشد الاعمال) عمللرنك قاطيراغى (فى الارض) بيدرده
(ثلاثة) اوچدر (ذكر الله تعالى) الله تعالى نى ايسكه تشرمككدر (على كل حال)
هر بر حال اوزر نه (وثانيها) اول اوچنك ايكنجيسى (مواصاة الاخ) دين قرناشينه
هوانچ (من الكرب) قايغودان (وثالثها) اول اوچنك اوچنجيسى (انصاف
المرء) ايرنك ادبلى بولمقلىدىر (من نفسه) اوزنسن (يعنى ايرنك نفس
امرده اوز اوزندن انصافلى بولوى يعنى كشى كورمگانده يامان وياراماس
صفتلرده بولماودر (لقوله عليه السلام) پيغمبر عليه السلامك سوزى بولغانلى
ايچون (الانصاف) ادبلى بولو (نصف الدين) ديننك يارتسىدىر ديب ايتكانلگى
ايچون .

۲۰۳ حديث : (علامة حب الله تعالى) الله تعالى نى سيرنك علامتى
(حب ذكر الله) الله تعالى نك ذكرن سويودر (وعلامه بغض الله تعالى) دخى
الله تعالى گه آچولانوينك علامتى (بغض ذكره) الله تعالى نك ذكرينه آچولانودر .

٢٠٤ حدیث : (قال الله تعالى) ایتدی الله تعالی (انا) مین (مع عبد قلوب برلن برگه من (اذا ذکرنی) قیچان ایسینه توشرسه مینی (وتحرکت) د تیبره تسه (بی) مینم ذکرم سببلی (شفناه) ایکی ایرون .

(قال معاذ) ایتدی حضرت معاذ (رضی الله عنه) (سألت) صورادم (عن النبی علیه السلام) پیغمبر علیه السلامان (فقلت) بس ایتدم مین (یارب الله) ای الله نك رسولی (ای الاعمال) عملرنك قایوسی (خیر) ایزگوره (واقرب) دخی یاقرانقدر (الی الله) الله عزوجلگه (قال) ایتدی پیغمبر علیه السلام (ان تموت) سینك اولمكلكك (ولسانك) حالبوکه سینك (رطب) جووشدر (من ذکر الله تعالی) الله تعالی نك ذکرندن .

٢٠٥ حدیث : (ذکر الله) الله تعالی نی ایسکه توشرو (من غداة) ایرلن (والعشی) دخی کیچ برلن (افضل) آرتغراقدر (من حطم السیوف) قلیچ صندوروشوب صوغشودان (فی سبیل الله) الله تعالی بولنك (یعنی الله تعالی) ایرته کیچ ایسکه توشرو الله تعالی نك سوزن استون قیلماقلق ایچون قلیچ صندرا صندرا صوغشودن آرتغراق دیمکدر) .

٢٠٦ حدیث : (اذکروا) ذکر اینوگزلر (لله) الله تعالی ایچور (ذکرا خاملا) ذکر خاملی (قیل) ایتلمش بولدی یعنی صورالدى (بارسول الله) ای الله نك رسولی (ما) فی نرسه اول (النکر الحامل) ذکر حامل (دیو) (قال) ایتدی پیغمبر علیه السلام (النکر الحفی) یاشرن بولغان ذکردر دیدی .

٢٠٧ حدیث : (افضل النکر) ذکر نك آرتغراغی (ذکر الله تعالی) الله تعالی نی ذکردر .

« الباب الثانی و العشرون » بیگرمی ایکنچی باب

(فی فضیلة سبحان الله والحمد لله : سبحان الله والحمد لله دیب ایتکان

سوزنك ثوابن بیانده در)

٢٠٨ حدیث : (ما علی الارض) بولماس بیر اوزرنده (شیء) هیچ

برنرسه (يقول) ايتور بولماس (سبعان الله والحمدلله ولا اله الا الله والله اكبر) ديب (الا) مگر ايندى ايرسه (كفرت) يارلقانمش بولور (عنه) اول مندن (ذنوبه) گناهلارى (وان كانت) گرچه بولسه ده (اكثر) كوبرهك (من زبد البحر) دريا كويگندند .

حديث نك معناسى: (سبعان الله) پا كلامى ايله پا كليمون مين الله تعالى نى (والحمد) دعى هر برماقتاو (لله) الله تعالى ايچوندر (لا اله) دعى يوقدر تيوشلى بولوب قلىق ايتلمش ذات (الا الله) مگر بر الله تعالى گنه در (والله) دعى اول الله تعالى (اكبر) هر برنرسه دن الوغدر

٢٠٩ حديث: (من قال) بر من ايتسه (سبعان الله والحمدلله ولا اله الا الله والله اكبر) ديب (لم ينته) ايرشمس (الى آخرهن) بوسوزلرنك آخرينه (حتى ينظر الله) الله تعالى قاراودان الك (يعنى قارار) (اليه) اول منگه (ومن نظر الله) بر منگه الله تعالى قاراسه (ادخل) كرتلمش بولور اول كشى (المجنة) اجماخقه .

٢١٠ حديث: (سبعان الله) سبعان الله ديب ايتكان سوز (نصف الميزان) اولچاونك يارتسيدر (والحمدلله) والحمدلله ديب ايتكان سوز (يملاء) تولتورور (الميزان) اوچاونك، بارسون (والله اكبر) والله اكبر ديب ايتكان سوز (يملاء) تولتورور (السموات) كوكلرنى (والارض) دعى بييرنى (ولا اله الا الله والله اكبر) ولا اله الا الله والله اكبر ديب ايتكان سوز (ليس) يوقدر (دونها) بوسوز ياننده (هجاب) پرده يوقدر (حتى تصل) ايرشكانگه قدرى (الى ربها) اوزينك ربيينه .

٢١١ حديث: (من قال) بر من ايتسه (سبعان الله والحمدلله ولا اله الا الله والله اكبر) ديب (مائة مرة) يوز مرتبه (خير) ايزگوره كدر بولاي ايتو (له) اول منگه (من عشرين) اون قلدان (يعتقها) آزاد قيلور اول آلارنى (وسبع مئتان) يدى توه دن ايزگوره كدر (ينعرها) بوغازلار آلارنى (يعنى سبعان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر) ديب يوز مرتبه ايتو الله تعالى نك رضاغى ايچون

اون قل آزاد اينودن هم ده الله تعالى نكڭ رضالغى ايچون يىدى توه بوغازلاودان
آتغراقدر ثواب يوزندن ديمكدر).

٢١٢ حديث: (من قال) بر من ايتسه (سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله
والله اكبر) ديب (تعاطت) قيولور (خطايا)ه گناهلارى (كماتعاطت الاوراق)
نيچك كوز كوننده يافراقلار قيولالار ايندى (من الشجر) آغاچدان.

٢١٣ حديث: (من قال) بر من ايتسه (سبحان الله والحمد لله) ديب (مرز
واحدة) بر مرتبه معناسى: (سبحان الله) الله تعالى نى پاكليمن حق پاكلاوايله (والحمد)
دخى بارچه ماقتاو (الله) الله تعالى ايچونگنه در ايندى بر من شولاي ايتسه (كتب)
يازار الله تعالى (بها) اوشبو سوزنى اينوسببلى (الف حسنة) مكڭ ايزگولسكى
(وهمى) دخى بنرلمش بولور (عنه) اول مندن (مثلها) ايزگولسكى اوخشاشلى
(سيئة) ياوزلغن (يعنى مكڭ گناهسون) (ورفع) دخى كوته رلمش بولور اول مننى
(مثلها) شول يازلغان ايزگولك اوخشاشلى (درجة) درجه كه يعنى مكڭ تورلى
درجه كه كوته رلور يعنى بر من سبحان الله والحمد لله ديب بر مرتبه ايتسه الله
تعالى اول منكه مكڭ ايزگولك يازار دخى مكڭ تورلى گناهسون بتروب مكڭ
تورلى درجه بيرر ديمكدر.

٢١٤ حديث: (من قال) بر من ايتسه (سبحان الله وبحمده) ديب (مائة
مرة) يوز مرتبه (غفر) يارلقار (الله تعالى) (له) اول من نكڭ (مائة الف ذنب)
يوز مكڭ گناهسون (ولوالبية) دخى آتا آناسينكڭ گناهلارين يارلقار (اربعة
وعشرين الفاً) يگرى دورت مكڭ گناهلارن معناسى: (سبحان الله) پاكلامق برله
پاكليمن مين الله تعالى نى (وبحمده) دخى الله تعالى نكڭ حمدى برلن شغله نه من مين.

٢١٥ حديث: (من قال) بر من ايتسه (سبحان ربي العظيم) ديب (غرست)
اوتورتلمش بولور (له) اول من ايچون (شجرة) بر آغاچ (فى الجنة) اجمازه.
معناسى: (سبحان ربي العظيم) الوغ بولغوجى الله تعالى نى پاكلامق برله پاكليمن
مين ديمكدر.

(ومن قال) دخى بر من ايتسه (سبحان ربي الاعلى) ديب (غفر) يارلقار

(الله تعالى) (له) اول مننى (فادخله) آندان صوڤك ڪرتور الله تعالى اول مننى
(الجنة) اجه ماغنه . معناسى: (سبحان) چون پاڪلاف ايله پاڪليمين مين (ربى
الاعلى) بلند بولغوچى الله تعالى نى ديمڪدر .

٢١٦ حديث: (ڪلمنان) ايكى سوز (غفيفنان) جيڪل لردر (على اللسان)
تلگه (يعنى ايتورگه) (وثقيلنان) آغرلاردر (فى الميزان) اولجه وچكه (وحيبتان)
دخى سوڪيلردر (الى الرحمن) الله تعالى گه (سبحان الله وبعمه) وسبحان الله العظيم
وبعمه استغفر الله) ديب اينگان سورلردر .

معناسى: (سبحان الله) چون پاڪلاف ايله پاڪليمين مين الله تعالى نى (وبعمه) دخى
الله تعالى نڱ حمدى برلن شغلله نه من (وسبحان الله العظيم) دخى الوغ بولغوچى
الله تعالى نى پاڪلاف ايله پاڪليمين مين (استغفر الله) يارلقانو استيمن مين الله تعالى دن
٢١٧ حديث: (من قال) بر من ايتسه (سبحان الله وبعمه) وسبحان الله
العظيم وبعمه استغفر الله واتوب اليه) ديب (مائة مرة) يوز مرتبه (ما) شول
وقنده (بين طلوع الفجر) طاڻطوو وقتى برلن (الى ان يصلى الصبح) ايرته نمازن
اوقغانغه قدرى (يعنى طاڻتوغاندان آلوب ايرته نمازن اوقغانغه قدر بولغان
وقنده ايتسه يوز مرتبه) ايندى بر من شولاى ايتسه (ياآتبه) كيلور اول منگه
(الدنيا) دنيا (راغمة) خور بولوب (صاغرة) توبن بولوب .

(ويخلق) دخى ياراتور (الله تعالى) (من كل كلمة) هربر سوزنن (ملكا)
بر فرشته نى (بسبح) تسبيح ايتور اول فرشته (الله تعالى گه) (الى يوم القيامة)
قيامت كونينه قدر (كان) بولور (له) اول منگه (ثوابه) اول تسبيح نڱ ثوابى .

معناسى: (سبحان الله) پاڪلاف ايله پاڪليمين مين الله تعالى نى (وبعمه) دخى
الله تعالى نڱ حمدى برلن شغلله نه من مين (وسبحان الله العظيم) دخى الوغ بولغوچى
الله تعالى نى پاڪلاف ايله پاڪليمين مين (وبعمه) دخى الله تعالى نڱ حمدى برلن
شغلله نه من مين (استغفر الله) الله تعالى دن يارلقانو استيمن مين (واتوب) دخى
قايتمان مين (اليه) اول الله تعالى گه .

« الباب الثالث والعشرون » يگرمی اوچونچی باب

(فی فضیلة التوبة - الله تعالى که قایتونک آرتوقلغن و ثوابن بیانده در)

۲۱۸ حدیث: (النائب) توبه قیلوچی کشی (من الذنب) گناهدا

(کمن) شول من کبی در (لاذنب) هیچ گناهسی یوقدر (له) اول مننک (یعنی

گناهلار قیلوب کوب زمان یردکن صوگ بر وقت توبه ایتسه برده گناه قیلماغا

آدم کبی گناهدان پاک بولا دیمکدر اگرده چن اخلاصی ایلان یگادان برده

اشله مسلک بولوب توبه ایتسه اما توقران توبه سی بولسه البته بوفضیلت یوق

۲۱۹ حدیث: (الندم) قیلغان اشلرگه اوکنو (توبة) توبه در (یعنی

قیلغان گناهلارغه نیک بولای اشلادم ایکان دیب اوکنو قیلغان گناهلاردان

الله تعالی که قایتو اماموندان صوگ قلام ایندی دیگان اوی بولمق تیوشدر.

۲۲۰ حدیث: (ان الله) درستلکه الله تعالی (فرح) شادلانور (بتوبة

عبده) اوزینک قلی ننگ توبه سی برلن.

۲۲۱ حدیث: (ما من شیء) یوقدر هیچ نرسه (احب) سیوکلیرهک

(الی الله تعالی) الله تعالی که (من شاب تائب) گناهلارندن توبه ایتوچی یاش

یککنن.

۲۲۲ حدیث: (اذا تاب) هر قیچان توبه قلسه (شاب) بر یکت

(رفع) کوته رلمش بولا (العناب) عناب (من مقابر المسلمين) مسلمانلارنک

قبرلرندن (اربعین سنة) قرق ییل (لکرامته) حرمتلو بولغانی ایچون اول یکت

(على الله) الله تعالی که.

۲۲۳ حدیث: (لکل شیء) هر نرسه ننگ بولغوچیدر (حيلة) حیله سی

(وحيلة الذنوب) گناهلارنک حیله سیدر (التوبة) توبه .

۲۲۴ حدیث: (لو اخطأ) اکر خطا قلسه (احکم) سزنگ برکز (حنی

ملاء) تولغانغه چه (ما بین السماء والارض) ییربرله کوک آراسی (ثم تاب) مونک

صوکنده توبه ایتسه (تاب الله) توبه سون قبول ایتهر الله تعالی (عليه) اول منگه

توبه سون (ویغفر الله) دخی یارلقار الله تعالی (له) اول کمسه نی (ولا تياسوا)

دخی امید کيسمه کز الله نك رحمتندن (فان اليأس) چونكه اميد كيسو (من رحمة الله) الله نك رحمتندن (كفر) دينن چغودر.

۲۲۵ حديث: (توبوا) توبه قىلكز (الى الله) الله تعالى گه (فانى) چونكه درسلكمه مين (اتوب) توبه قلامن (الى الله) الله تعالى گه (فى كل يوم) هر بر كونه (مائة مرة) يوز مرتبه.

۲۲۶ حديث: (لكل داء) هر بر خسته لسكنك بولغوجيدر (دواء) داروى (ودواء النوب) گناهلارنك دارويدر (التوبة) توبه .

۲۲۷ حديث: (النوبة) توبه قلو (تهمم) بتورر (الجريمة) گناهنى يعنى توبه ايتوگناهلارنى بتورر ديمكدر .

۲۲۸ حديث: (توبوا) توبه قىلكزسز (الى الله تعالى) الله تعالى گه (قبل ان تموتوا) اولوگزدن لك. يعنى الله تعالى گه اولمسندن بورن توبه قىلكزسز اولگانندن صوك توبه ايتو بوقدر ديمك .

« الباب الرابع والعشرون »

(فى فضيلة الفقراء - فقيرلرنك آرتوقلغن وئوابن بيانكدر)

۲۲۹ حديث: (حب الفقراء) فقيرلرنى سويمكلك (من اخلاق الانبياء) بيغمبرلرنك طبيعتلرنندن در (وبغض الفقراء) فقيرلرگه آچولانماقلف (من اخلاق الفراعنة) مصر پادشاهلارينك طبيعتلرنندن در . (فرعون) برگنه اولماينچه مصرغه كيم پادشاه بولا شول آدمگه فرعون ديگانلر .

۲۳۰ حديث: (الفقر) محتاجلق يعنى فقيرلك (فغرى) مينم ماقتانا تورغان نرسه مبر .

۲۳۱ حديث: (الفقر) فقيرلك (شين) خورلقدر (عند الناس) آدملر قارشوسنك (وزين) دخی زينندر يعنى كوركامدر (عند الله) الله تعالى قاشنده (يوم القيامة) قيامت كونه .

۲۳۲ حدیث : (الفقر) فقیرلك (خزینة) بر خزینه در (من خزائن الله تعالی) الله تعالی نكی خزینه لرندن یعنی فقیرلك الله تعالی نكی خزینه لرندن بولغان برده بنمی تورغان بر خزینه دره بیلوگنی به یلهب کسب ایتد رگه کرشمه ساک عمر بوینه عاجز قیله تورغان بر مرهمندر .

۲۳۳ حدیث : (لكل شیء) هر بر نرسه نكی بولغوچیدر (مفتاح) آچ تورغان آچقوچی (ومفتاح الجنة) جنت نكی آچا تورغان آچقوچی (حب الفقراء) فقیرلرنی سویمکلكدر .

۲۳۴ حدیث : (ان الله) درستلكده الله تعالی (یحب) سویه (الفقیر المؤمن) مؤمن فقیرنی (المنفق) کسب ایتوب تویدر وچی (بالعیال) اوی جماعتن یعنی الله تعالی شوند این فقیرنی سویه ر فقیر بولوبك اشانا تورغان نرسه لر نكی هر قایوسینه اشانغاندان صوك مین فقیر دیب قاپچق تاغوب تله نورگه چقماینچ کسب ایتوب اوزینك ایو جماعتن تویدرغان فقیر آدمنی سویه در دیمکدر

۲۳۵ حدیث : (قال) ایتدی (رسول الله) الله تعالی نكی رسولی صلی الله علیه وسلم (اللهم) ای الله (توفنی) اولنرگای ایدك سین مینی (فقیرا) فقیرلر گروهنده ایتوب (ولاتوفنی) اولنر مگای ایدك سین مینی (غنیبا) بای ایتوب (واحشرنی) دخی قیامت كوندده قوبارغای ایدك سین مینی (فی زمره الفقراء) فقیرلر گروهندان . یعنی فقیرلر برلن برگه دیمك .

۲۳۶ حدیث : (اللهم) ای الله (احیننی) قیامت كوندك ترگز سین مینی (مسکینا) هیچ نرسه سی بولغان كشی ایتوب (وامتننی) دخی ئولنورگای ایدك سین مینی (مسکینا) مسکین ایتوب (واحشرنی) دخی قیامت كوندك قوبارغای ایدك سین مینی (فی زمره المساکین) مسکینلر گروهنده .

۲۳۷ حدیث : (لكل واحد) هر بر كشی ایچون بولغوچیدر (حرفة) برهنر (ولی) مینم ایچون بولغوچیدر (حرفتان) ایکی هنر (الفقر) فقیرلك در برسی (و) ایکنچسی (الجهاد) الله تعالی بولنك صوغشودر (فمن احبهما) ایندی برمر سوپسه اوشبو ایکی اشنی (فقد احبنی) تحقیق سویدی اول مینی (ومن ابغضهما) بره و بوا یکی اشنی یامان کورسه (فقد ابغضنی) تحقیق آچولاندردی اول مینی

۲۳۸ حدیث: (طوبی) نی سویونچ (للفقراء) فقیر لر گه (والضعفاء) دخی ضعیف لر گه (من امنی) مینم امتمن بولغان. یعنی فقیر بولوب یا که ضعیف بولوب بوکیمچیلککه توزگان ونفسون جیگنگان کشی البته خوبدر.

«الباب الخامس والعشرون» یگر می بشنچی باب

(فی فضیله التزوج = ازیله نونک آرتقلغن وثوابن بیاندهدر)

۲۳۹ حدیث: (التزوج) اویله نمک لک (خیر) ایزگوره کدر (من عبادة النفسنة) مکیل عبادت قیلودان. (تزوج) - اویله نمک هم جفتله نمک معناسندهدر، ایکی له نمک دیگان سوزدر. جفت تلمزده (جب) دیوب یورتله طورغان سوزدر، طاق یالغز و (جب) پارلی وایکی لی بولمق، اییبه شله نمک معناسندهدر

۲۴۰ حدیث: (التزوج) جفت له نمک (بركة) برکاتدر (والولد) دخی بالا (رحمة) رحمتدر ایندی شولای بولسه (فاکرموا) حرمنله کز (اولادکم) بالالار کزنی (فان کرامة الولد) چونکه بالانی حرمنله و (عبادة) بر تورلی عبادت حکمندهدر و عبادتدر. چونکه آطابولغان کشی بالاسون اوقوتوب علم اییبه سننن قلسه برده شبهه سز بو بالا اسلام دینینه خدمت ایتوچی بولور، آطاسی آنکلی قلغان خیر اشلرنن ثوابده اور طاق بولور، مثلا اوغل اون ثوابلی بر ایزگولک اشله سه بواشن اون الش آطاسینه ده بولور اوغلینه ده اون الش بولور.

۲۴۱ حدیث: (تزوجوا) جفت قلوکز اور کز گه (الحرایر) آزاد خاتونلارنی (لان الحرایر) آنکلی ایچون آزاد خاتونلارنی آلو (صلاح البيت) اوینی تزک قیلمقد (والاماء) دخی امه لر (یعنی جاریه لر) (هلاک البيت) ایونی هلاک قیلغوچیلاردر خدمتچی وصاتولا طورغان نسل قزلارنی امه دیوله در آزاد کشی بولارنی آلماسقه تیوش چونکه بولار ادب سز نادان اسرافچان و آرزون و هیاسز بولالار. آصراو قزلارنی و کشی ده خدمت ایتوب اوسکان قزلارنی آلوده امه آلو کبی در.

۲۴۲ حدیث: (من اراد) بره و تله سه (ان یلقینی) میکا یولقم اقلغینی

(طاهرا) پاک بولوب (ومطهرا) دخی تمام پاکیزه حالده (فلیتزوج) آلسون اول
 کشی (المراير) آزاد خاتونلارنی امصاق بولسون هیاسز قزلار آلودان.
 ۲۴۳ حدیث: (النسوا) استه گز (الرزق) رزقنی (بالنکاح) نکاح
 برلن. یعنی نکاحله نب خاتون آلو برلن.

۲۴۴ حدیث: (العزب) خاتون سز حالده عمر اوتکارگان کشی (من اخوان
 الشیاطین) شیطانلرغه دوست ویاقون لاردان بولور. وقت بییتوبده آج بولماسلق
 آقچه طابا طورغان بیگت اویله نمه وی، بایغاچ اویله نونی کتوب طورو؛ یا که
 بای قز آلور من دیه ماللی خاتون چقماسمی دیه خیاللانغان کشی یگر می یاشنده
 اویله نمی قالسه اوطز وقرقنی ده یالغز اوتکارزوی خراب عمر زور گناهلی
 اش در بو.

۲۴۵ حدیث: (من تزوج) بره و جفت له نسه (اعطی) بیبرلمش بولور (له)
 اول منگه (نصف العبادة) عبادتنک یار تیبسی (یعنی عبادتکه وسیله بولغان نرسه لرنک
 یارطسی بیبرله، مثلا کولامک لرنکی جوو ابیت سرتور که سولگی لرنکی بیو اقومغانئا
 صولار صالوب بیبره آشاروگنا حاضرلی اوی اشارین بارنده بولدر ادره ایری
 عبادتکه بوش قالدر. هم خاطون وبالالرنی طویدر و یولونده کسب قلو عبادتدر.
 ۲۴۶ حدیث: (النکاح) نکاح. یعنی نکاحلانونب خاتون آلو (سنتی)
 مینم سنتمدر (فمن رغب) ایندی برمن یوزن آرتقه ایله ندرسه (یعنی توتماسه)

(وعن سنتی) مینم سنتمن ایندی برمن شولای بولسه (فلیس منی) مینمن توگل
 یعنی اول من مینم امنم دن توگلدر دیمک. بزنگ تاتار قرداشلر بو سنتنی
 بیگ طرشوب اورنینه کینر مکدر لمر اما فرض بولسه آیاق آستنه یاتمق در.
 خاتون آلمق سنت بولسه ده آغان خاتوننی یار اتمانچه برده سبب سز اشمن
 چغاروب آیرب بیبره بیبره توقزارنی یا که اون ایككشارنی آلمق سنت
 بولماینچه بلسکه جابرلر که حرامدر.

ایکنچی برده اورنسر آقچه نی اسراف اینو بولا اسراف ینه حرام.

۲۴۷ حدیث: (مسکین، مسکین) یوق کشیگه سانالوچیدر، یوق

كشيگه سانالوچيدر (من) شول كمسه (ليست) يوقدر (له) اول كمسه ننگ
 (امرأة) خاتوني (وان كان) گرچه بولسه ده اول كمسه (غنيا) باي (من المال)
 مالي بولو برله (مسكينة مسكينة) يوق فقيره خاتونغه سانالوچيدر، يوق خاتونغه
 سانالوچيدر (من) شول خاتون (ليست) يوقدر (لها) اول خاتوننگ (زوج)
 ايرى (وان كانت) گرچه بولسه ده اول خاتون (غنية) باي (من المال) مال برله.
 ۲۴۸ حديث : (من اكرم) برمن هرمتله سه (زوجته) خاتون (اكرم الله)
 هرمتله الله تعالى (له) اول مننى .

۲۴۹ حديث : (ما) شول نرسه (اطعمته) طعاملندر دك سين آنى (على
 زوجتك) خاتونوكا (فهو) بس اول آشاتو (لك) سيننگ ايچون (صدقة) صدقه در .
 ۲۵۰ حديث : (تزوجوا) نكامله ننگز (فان يوما) چونكه برگنه كون (مع
 النزويج) نكاحلى خاتون برله (خير) ايزگوره ككر (من عبادة الف سنة) مك
 يل عبادت قيلودان .

۲۵۱ حديث : (شراركم) سزنگ ياوزلار كز (عزابكم) سزنگ خاتون
 آلهما وچى ايرلر كز هم ايرگه بارما وچى خاتونلار كز در .

« الباب السادس والعشرون » بيگرمى آلتنجى باب

(في التهديد) قورقنوني بيانلدر (من الزنا) زنا قيلودان .
 ۲۵۲ حديث : (اياكم) صاقلانكز سز (والزنا) زنادان (فان فيه) چونكه
 زناده بولغوجيدر (سنة خصال) آلتى تورلى اش (ثلاث) اوچوسى (في الدنيا)
 دنيا ده در (وثلاث) دخى اوچوسى (في الآخرة) آخرتلدر (فاما الدين في الدنيا)
 اما دنيا ده بولغان اوچوسى (فيها) بس يبه رر (البهائم) كوركاملكنى (ويعجز)
 دخى بترر (الغناء) بايلقنى (ويحرم) دخى محروم ايتوب قالدرر (الرزق)
 رزق دان . يعنى زنا آرتوندان يوق اورنلارده آنجه نهره ايتوب بورساك بار
 نرسه ككن محروم بولوب قالوب بر كيسه ك ايكمك تابا آله اينچه عاجز بولوب
 آدملر آراسنه رسواي بولورسنگ ديكلدر . (واما الدين في الآخرة) اما آخرتله

بولاچق اوچوسى (فسو الحسب) بس تيكشرونك قاق بولماقلى در (وسخط الرحمن) الله تعالى نك آچولانمقلغيدر (والخلود فى النار) دى اوتك ازاك زمان قالماقدر.

۲۵۳ حديث : (لاهل النار) اوت اهلى ايچون بولغوجيدر (صرغه) بر تاوش (يعنى قچقرومقلق) (من نتن فروج الزناة) زنا قيلغوجى لار نك فرجلر نك ايسندن.

۲۵۴ حديث : (ثلاثة نفر) اوچ تورلى كشيلىر (لايكلمهم) سوزله شمس آلا ر برلن (الله تعالى) (ولا ينظر) دى رحمت قاراوى برلن قاراماس الله تعالى (اليهم) اول اوچ تورلى كشيگه (ولايزكيهم) دى پاك قيلماس الله تعالى آلا رنى (ولهم) دى بولغوجيدر آلا ر ايچون (عذاب اليم) رنجتوچى عذاب برنجى سى (شيخ زان) زنا قيلغوجى قارتدر (و) ايكنچسى (ملك كذاب) يالغانچى پادشاهدر (و) اوچونچسى (عائل متكبر) يارلى تكبرلك قيلغوجيدر . يعنى اوزينك برفرسه سى بولمغان كييىنچه اوزن اوزى الوغ كورب هولانب يروچيدر .

۲۵۵ حديث : (من زنى) برمن زنا قيلسه (مرة واحد) برگنه مرتبه (تخط) بترلمش بولور (عمله سبعين سنة) يتمش يل قيلغان عبادتن .

۲۵۶ حديث : (زنا الرجلين) ايكى آياقنك زناسيدر (المشى) زنا آرطندان بورمكلك (وزنا اليمين) دى ايكى قولنك زناسيدر (البطش) طوطو (وزنا العينين) دى ايكى كوزنك زناسيدر (النظر) قارامقلق .

۲۵۷ حديث : (مامن ذنب اعظم) بوقدر الوغ گناه (بعد الشرك) ديندن چقاننك صوكنده (من نطقة) شونداين منيدن (وضعها) قوبار آنى (الرجل) اير كمشه (فى رهم امرأة) شوندى خاتوننك بالا ياتا تورغان اورنينه (لا تهل) حلال بولماس اول خاتون (له) اول ايرگه . يعنى گناهلارنك ايلق الوغسى نكاهنده بولماغان خاتون برلن ياقنلق قيلو ديمكدر .

۲۵۸ حديث : (من اصاب) برمن ايرشسه (امرأة) شونداين خاتونغه (نظرا حراما) حرام بولغان قاراو برلن (ملاء الله) تولتورر الله تعالى (عينه) آنك كوزينه (نارا) اوتنى (يوم القيامة) قيامت كوندى ايندى شولاي اشلاسه

(ویومر به) بیورلمش بولور آتی (یعنی کرتلمش بولور) (الی النار) اوتقه .
 ۲۵۹ حدیث : (سألت) صورادمین (من جبرائیل علیه السلام) جبرائیل
 علیه السلامن (ما اکبر الکبائر) نرسه در الوغذک الوغلاری (قال) ایندی
 اول (النظر) قارامقلقد (الی النساء الاجنبیة) یات خاتونلارغه .

۳۶۰ حدیث : (الزنا) زنا قیلو (یورث) کینورر (الفقر) فقیرلکنی
 یعنی بار همتی زنا بولغانلر اوزلرینک حیوانلق مقصودلرینه ایرشو ایچون
 یوز صوم مک صوملرده آیاماسلر، هم کسب اشلرندن غفلت قیلوب بار قصدلری
 زنا بولور . شولای ایتوب فقیرلک کیلور . اما زندان مراد اورنونک فحشخانه ده
 زنا قیلونی آلساق فقیرلرهنونک سببی معلومدر چونکه فحشخانه لرده یورگانلر
 بر تینسز قالب تلنجی بولو شهرلرده کوبدر .

۳۶۱ حدیث : (اثنان) ایکی نرسه (لا یجتمعان) جیولماسلار (فی امرئ)
 برابرده (ابدأ) منگو (الزنا) زنا قیلودر برسی (والغناء) دغی بایلقدر ایکنچیسی .
 یعنی بر من زنا قیلغوجی بولسه نینداین بای بولساده بر وقت بانسکروت
 بولوب رسوای بولور دیمکدر .

« الباب السابع والعشرون » یگرمی بدنجی باب

(فی التهید من اللواطه = لوطه دن قورقتونی بیانلدر)

۳۶۲ حدیث : (من قبل) بر من اویسه (غلاما) ایربالانی (شهوة) قزوغو
 برلن (عنه الله تعالی) عناب قیلور الله تعالی اول مننی (فی نار جهنم) جهنم
 اوتونده (الف سنة) مک یل . اول قباحت اش ایچون مک یلده آذر . چونکه
 اتلر ودوئغزلارداده بو کبی اورونلی اورونسز معامله یوقدر .

۳۶۳ حدیث : (لواغتسل) اگر غسل قیونسه (من اللواطه) لواطه دن
 (بماء البهار) دریالار صوی برلن (لم یجئ) کیلماس (یوم القيامة) قیامت کونده
 (الاجنبیا) مگر جنب مالک کیلور (یعنی بر من لواطه دن فی قدر صولار برلن پاکلانورغه
 طرشساده پاکلانا آلماس بلکه قیامت کونده آروسز بولوب کیلور . دیمکدر .

٢٦٤ حديث: (من قبل) برمن اوپسه (غلاما) اير بالاني (بشهر آناس
 قزوغو برلن (الجمه الله تعالى بلجام من النار) اوتدن بولغان جوگان برله جوگانا بېكرا
 (سبعين حريفا) يتمش يل .

٢٦٥ حديث: (من مس) برمن توتسه (غلاما) اير بالاني (بشهر اطل
 قزوغو برلن (لعنه الله) لعنت قيلور الله تعالى اول منگه (والملائكة) دم (مس
 فرشته لر (والناس) دخی آدميلر (اجمعون) بارچه سيده .

٢٦٦ حديث: (من قبل غلاما) بره و اير بالاني اوپسه (بشهوة) آرزغنا (فتن
 ايله (عذبه الله تعالى في النار) اوتنه آني الله تعالى عذاب قيلور (سبعين ايش
 حريفا) يتمش يل .

٢٦٧ حديث: (من ادخل) برمن كرتسه (امراته في الدبر) خاتونيند يال
 آرط طرفغه (لعنه الله تعالى) لعنت قيلور الله تعالى اول منگه (يوم القيامة) قيامن الل
 كونه (وهو) اول من (انتن من الجيفة) اوله كسه ايسندن ده صاصير اقدر .

٢٦٨ حديث: (اذا اتى الرجل) هر قيچان اير كيلسه (الى الرجل) اير
 يانينه (فهما) بولار ايكسيده (زانيان) زناچيلردر (واذا اتت المرأة) دخی هر
 قيچان خاتون كسه كيلسه (الى المرأة) خاتونغه (فهما) بولار ايكسيده (زانينان)
 زناچيلردر . يعنى ايكي اير يا ايكي خاتون بربر لرندن برتوسلى قرال لردن
 فائده نشوني تلهب شغل يا صاسه لار بولارغه زناچي ديمك درستدر . زنانك حكمي
 معلومدر . اير لرنك (تفخيف، تكفيف) بوط و اوچلانولاري، خاتونلرنك جعلي
 (ريزينكا قرال) ايله فائده نولري، بارماق وشه م ايله لنت طوغدر ولري بيك
 تيزلكه ضعيف له نب بوكري بولولارينه سبب بولور . هم شول خسته لري آرقاسند
 وقتسز وفات بولور لدر . قيامتده رسواي بولور لدر . بالغ بولغاندن ان صوك طبعيني
 قزغاج ايروقزلارني طابشرو لازمدر .

٢٦٩ حديث: (من قبل) برمن اوپسه (غلاما) اير بالاني (بشهوة) قزوغو
 برلن (فكانما) ايتورسنله (زني) زنا قيلدى (مع امه) اوزينك آناسي برلن
 (سبعين مرة) يتمش مرتبه (ومن زني) ايندى برمن زنا قيلسه (بامه) اوزينك

آناسی برلن (مرة واحدة) بر مرتبه (فكانما) ايتورسنله (زنى) زناقيلدى (مع سبعين
 بکرا) يتمش باکره قز برلن (ومن زنى) ايندى بر من زناقيلسه (مع بکرة واحدة)
 بر قز، قز برلن (فكانما) ايتورسنله (زنى) زناقيلدى (مع سبعين ثيبا) يتمش
 طل خاتون برلن (ومن زنى) ايندى بر من زناقيلسه (بامرأة جميلة) ماتور خاتون برلن
 (مسلمة كانت) کيره ک مسلمه بولسون (او غير مسلمة) يايسه مسلمه دن باشقه بولسون
 (يعنى کافره) (حرة كانت) کيره ک آزاد بولسون (او امه) يايسه جاريه بولسون
 (فنجت) آچلمش بولور (عليه) اول منکه (في قبره) قبرنه (ثمانية ابواب) سيگز
 ايشکنى (من النار) اوتدان (ببجرج) چغار (عليه) اول منگه (من تلك الابواب)
 اوشبو ايشکلر دن (عقارب) چيانلار (وحيات) يلانلار (وشهب النار) اوت
 يالقونلار يعنى اوشبو ايشکلر دن اوت يالقنى چغوب تورر ديمکدر (الى يوم
 القيامة) قيامت کونينه قدر لواطه زنadan آرتق درجه قباحتر.

« الباب الثامن والعشرون » يگرمى سيگزنجى باب

(فى الزجر عن شرب الخمر = ايسرتکچ اچودن ضررلارن بلدرب
 قور قظر و طيو بيانده در)

۲۷۰ حديث: (من شرب الخمر) بره و خمر اچسه (فى الدنيا) دنياده
 (لم يشربها) اچماس آنى (فى الآخرة) آخرتده (ومن شربها) ايندى بر من اچسه
 اول خمرنى (مساء) کيچمه (اصبح) طاڭغه کرر (مشركا) مشرک بولوب (ومن
 شربها) دخى ايندى بر من اچسه (صباحا) طاڭغه (امسى) کيچمه کرر (مشركا)
 الله تعالى گه نيکندهش طوطوجى بولوب.

۲۷۱ حديث: (الخمر) ايسرتکچ (ام الحباثت) گناهلارنى آناسى در
 (ومن شربها) ايندى بر من اچسه اول ايسرتکچنى (لم يقبل الله تعالى) قبول
 قيلماس الله تعالى (منه) اول مندن (صلوة اربعين يوما) قرق کونگى نمازن
 (فان مات) ايندى اگر اولسه (وهى) حالبوکه اول خمر (فى بطنه) اول مننىڭ
 اچنده بولسه (مات) اولهر (ميتة جاهلية) اللهنى تانماغان اولم برلن.

۲۷۲ حدیث: (الحمر) ایسرتکچ (جماع الاثم) گناہلار نی جیغوجیدر
 «الحمر داعیة لكل شر» نك مفھومیدر. ایسرتکچ بولماسه اولترش، طالاش جبرلش
 واور شولار بیک آرزبولور اییدی. زندانلرده حاضرگی بوز اورنونلبریا ایکی کشی
 طابولماس ایبی. دنیاده نیندی یامان کشی بولسده آنی بل سین اچوچیدر.
 واقعاتیکشر ولسه شولای اچکچی بولوب چقادر. ایندی هر برمزده مونك دنیا آخرت
 خرابلمنزغه سبیلگن بیلهمزده نی ایچون آرامزدان قووب چغار میمز، نیکه عنج
 بولامز آکا، بزگه آندان برتین فائده یوق. بر مسلمان سوکلووسی ایله یقلاغان،
 استغفر الله مسلمانلر آراسینه قیامت که چه کرمیه چک بو قباحتلک نی سبیلی
 کرگان، دی یسز، البته ایسرکک آرقاسند، کرمش فلان بسنه ده خاتونی وئات
 اینمش ولی کیچله تب اچب قاینده قزن کچلی قزی ترزه واتوب قاچه خبر
 دنیاغه طارالادر. منه ایسرتکچ شوندی قباحتدر صاق بولیف بویک ضررلی،
 ۲۷۳ حدیث: (مامن عبك) بولماس هیچ بر قل (نائم بات) کیچمه
 یقلاغوچی (وهو) حالبوکم اولمن (سکران) ایسرککر (الا) مگر کیچمه ایسرب
 یوقلادیسه (کان) بولور (عروسا) یاش کیلن یعنی زفاف کیچمه سی بولور
 (للسیاطین) شیطانلارغه (الی الصباح) طاگغه قنر (فاذا اصبح) ایندی هر
 قیچان طاگغه کرسه (یعنی ایرته برلن توبال کبی باشون کوتوب تورسه
 (وجب) تیوش بولور (علیه) اول منگه (الغسل) غسل (فیغتسل) ایندی غسل
 قیلور یعنی بتون تننی پاکلار .

(من الجنابة) جنب لککن (فان لم یغتسل) ایندی اگر غسل قیونماسه (م یقبل)
 قبول اینماس یعنی اشکه آلماس الله تعالی. (صرفا) فرض عبادتلرن (ولاعمالا)
 دخی نقل عبادتلرن .

۲۷۴ حدیث: (من اطعم) برمن طعاملندرسه (شارب الحمر) ایسرتکچ
 اچوچیگه (لقمة) برقا بوملق آشنی (سلط الله) ایرکلی قیلور الله تعالی (علی
 جسده) اول مننك تنینه (هیة) بیلاننی (وعقربا) دخی چایاننی (ومن قضی)
 ایندی برمن اوتسه (حاجته) اول مننك کیرهک نرسه سیننی (فکانما) ایتورسنله

(اعان) ياردم ايندى اول (على هدم الاسلام) اسلامنى بتروگه (ومن اقرض) دخی بورچقه بپرسه (له) اول منگه (فكانها) ايتورسنله (اعان) ياردم ايندى بولشدى (على قتل موسى عليه السلام) موسى عليه السلامنى اولنروگه .

٢٧٥ حديث : (والنبي) شونفاين الله برلن آنك ايتوب ايتمه من (بعثني) يبردى الله تعالى مينى (بالحق) درستلك برله (نبييا) پيغمبر ايتوب (لايشرب) اچمه س (الخمير) ايسرتكچنى (الا) مگر اچسه اول ايسرتكچنى (ملعون) لعنت قيلنمشدر (في التوراة) توراتك يعنى موسى عليه السلام كتابنك (والانجيل) انجيلك . يعنى عيسى عليه السلام كتابنك . (والزبور) دخی زبورده يعنى داود عليه السلام كتابنك (والفرقان) دخی اوزمزنك پيغمبرم محمد صلى الله عليه وسلم گه بيراگان قرآنده .

٢٧٦ حديث : (من شرب) برمن اچسه (الخمير) خمرنى (فقد كفر) تحقير قارشى بولدى (بجميع ما انزل الله) الله تعالى ايندرگان نرسه لرنك هر قابوسينه (على انبيائه) اوزينك پيغمبرلرينه .

(قال وهب بن منبه) ايندى منبه اوغلى وهب رعه الله تعالى عليه . (وجدت) تابدم مين (في التوراة) توراتك (ان) درستلكك (من شرب) برمن اچسه (الخمير) خمرنى (حتى يذهب) كيتوگه قبرى (عقله) اوزينك عقلنى (بأتية) كيلور اول منگه (الشيطان) شيطان (سبعين مرة) يتمش مرتبه (كما يأتي) نيچك كيلدر ايدى (الرجل) اير (امرأته) اوزينك خاتونينه .

٢٧٧ حديث : (من سلم) برمن سلام بپرسه (على شارب الخمر) خمير اچوچيگه (او صافحه) يايسه كورشسه اول خمير اچوچى برله (او عانقه) يايسه قوجاقلاسه آنى (احبط الله تعالى) بتورر الله تعالى (عمله) آنك عملن (اربعين سنة) قرق ييلف .

٢٧٨ حديث : (لاتساموا) سلام بپرسه (على شارب الخمر) خمير اچوچيگه (فان ساموا) ايندى آلا سلام بپرسه لر (عليكم) سزگه (فلاتردوه) بس آلمانز سلاملرين .

آتا آنانك رضالغنده در (وسخطه) دخی الله تعالى نك آچولانماقی (فی سخطه)
آتا آنانك آچولانماقی لغنده در:

٢٩٢ حدیث: (بروا) ایزگولك قیلوگزسز (یعنی اطاعتلی بولور
(آباءکم) آتالارگزغه (ببرکم) ایزگولك قیلور سزگه (ابناؤکم) بالالارگز (وا
دخی پاك بولوگزسز (عن النساء الاجنبية) یات خاتونلاردان (تعفی) پاك بر
(نساؤکم) خاتونلرگز یعنی کشی نکاحنده غی خاتونلرغه قصد قلساڭ خاتونلر
قصد قیلورلر... سرلی سوز...

٢٩٣ حدیث: (من اصبح) برمن طاڭغه کرسه (وله) هالبوکم اول
باردر (ابوان) آتا آناسی ایکسیسیده (راضیان) رضابولغوچیلاردر (وااحده
یایسه ایکسی نك برسی رضا بولغوچیدر (فتحت) آچامش بولور (علیه)
منگه (ابواب الجنة) جنت ایشکلری (رمن امسی) دخی برمن کیچک کرسه
هالبوکم اول مننك (ابوان) آتا آناسی ایکسیسیده (ساخطان) آچولانغوچیلار
(وااحدهما) یا که ایکسی نك برسی (فتحت) ایندی آچامش بولور (علیه) اول
(ابواب النیران) اوت ایشکلری.

٢٩٤ حدیث: (قال الله تعالى) ایندی الله تعالی نیچک دیب؟ (ا
ایت سین ای محمد (للبار) آتا آناسون راضی قیلغان کشیگه (اعمل
شئت فانی اغفر لك) تله گان نرسه گنی اشله شولای بولسا گنده مین سین
گناهلر گنی یارلقارمن (وقل) دخی ایت سین ای محمد (للعاق) آتا آناسون
رنجتوچی کشیگه (اعمل ماشئت) تله گان نرسه گنی تله گان قدرلی اشله
مین (فانی لا اغفر) یارلقامازمن (لك) سینى.

٢٩٥ حدیث: (من اذى) برمن رنجتسه (لوالديه) آتا آناسون
(وااحدهما) یایسه ایکسی نك برسون (یدخل) کرر اول (النار) اوتقه
آتا وآنالرندن بره وسنی رنجتوچی.

٢٩٦ حدیث: (من ضرب) برمن صوقسه (ابویه) آتا آناسینى
اول من (ملعون) لعنت قیلنمشدر (ومن ابغض) دخی برمن آچولانسه (عتر

مېنم اوى جماعتلارنى (فهو) بس ايندى اولمن (ملعون) لعنت قيلنم شدر.
 بو ايكى اش ايكى الوغ اشاردندى برسى آنا آنا حقى و برسى رسولمز اهل
 واولادى و انسابى در، قرآن شريفده آنا آنا حقنمده غى كىبى آچق طيبو هيچ
 قابده بوق. الله تعالى اينگان: (ولاتقل لهما اف) ديمش آنا آنا كه اف ده ديمه
 يعنى آلاغه قارشو صولووك ايله ده كيف سزلك كورسه تمه.

٢٩٧ حديث: (بر الوالدين) آنا آناغه ايزگولك قيلماقلىق (اطاعتلى
 بولمق) (كفارة) بترگوچيدى (الكبائر) الوغ گناهارلارنى.

٢٩٨ حديث: (والذى) شوندا اين الله برلن انط ايتوب ايتنه من مين
 (بعثنى) بېردى اول مېنى (بالحق) درستلك برلن (نبيا) پيغمبر ايتوب (ان
 عاق الوالدين) درستلكده آنا آناسون رنجتوچى كشى (لايجد) هيچ تابماس
 (رايعة الجنة) جنت ايسون (ابدا) منگو.

٢٩٩ حديث: (اوحى الله تعالى) خبر بېردى الله تعالى (الى) ميكا
 (فقال) ايندى ايندى (يا محمد) اى محمد (بعزنى) اوزننگ حرمتى برلن (وجلالى)
 دخى بلنلكم برلن (وعظمتى) دخى الوغلوغم برلن ايتنه من (لو ان العاق
 الوالدين) درستلكده اوزيننگ آنا آناسون رنجتوچى كشى (يقبض) جاني
 آلونمش بولسه ده (باعمال الانبياء جميعا) پيغمبرلرننگ بارچه سيننگ عملى قدر
 عملى بولوبك (لم اقبلها) قبول قيلمان مېن اول عمللرنى (منه) اول منن.

« الباب الحادى والثلاثون » اوتوز برنجى باب

(فى فضيلة اكرام الاولاد - بالالارنى حرمله وننگ آرتوقلغن و ثوابن بيانده)
 ٣٠٠ حديث: (مايجد) تابماس (والد) تودروغه سبب بولغان آنا
 (لولده) اوزيننگ بالاسى ايچون (شيئا افضل) آرتوغراق نرسه نى (من ادب
 حسن) كوركام بولغان ادبىن. يعنى آنا بالاسون كهكنه وقتى ووق ادبلى بولورغه
 اويره تمك تيوشليدىر. مونك ادبىن مراد جميع ادبلرنى بلدىر، هر بر معامله نى
 آخلاطو درجه سنده او قوطو مراددر.

۳۰۱ ھادىث : (ان يؤدب) ادبكە اوپىرە تەملىكى (اهدكم سزنىڭ بىر اوڭزىنىڭ (ولدە) اوزىنىڭ بالاسىنى (خىر) ايزگورە كىر (من ان يتصدق صدقە بىر ودىن (كل يوم) ھەر بىر كۈندە (بصاع) بر صاع بىرلن (صاع) سىگىز قداق يارم ايگن صىيا تورغان بر صاوتىر سىگىز قداق خرما يا بىغداي بىر ودىن آرتقىر .

۳۰۲ ھادىث : (اكرموا) ھرمئە ئىزلىر (اولادكم) بالالار ئىزنى (فان كرامة الاولاد) درىستلىكە بالالارنى ھرمئەلەو (عبادە) عبادىتىر .

۳۰۳ ھادىث : (من اراد) بىر مەن تەسە (ان يرغم) خور قىلماقنى (حاسدا) اوزىنە ھىس قىلوچىنى . يعنى اوزىنى كۈنلە وچىنى . (فليؤدب) بس ايندى ادبلى بولورغە اوپىرە تسون (ولدە) اوزىنىڭ بالاسون . يعنى اوزگە دشمان بولغان كەسە لردن نىسلىم و اوزم ضرر كورمە سنلر دىسە ك سىن بالانى علم ابلە نورلاندىرغىل ، شۈندە سىن ھاسىلردن خلاص بولورسون .

۳۰۴ ھادىث : (النظر) قارامقلىق (الى وجه الاولاد) بالالارنىڭ يوزىنە (كالنظر) قاراو شىكلىدىر (الى نبىه) اوزىنىڭ پىغىمبىرىنىڭ يوزىنە .

۳۰۵ ھادىث : (اكرموا) ھرمئە ئىزلىر (اولادكم) بالالار ئىزنى (فان كرامة الاولاد) آنىڭ اچىون درىستلىكە بالالارنى ھرمئەلەو (ستر) بىردەدر (من النار) اوتدان (وكرامتهم) دىقى اول بالالارنى ھرمئەلەو (جواز) يولدىر (على الصراط) صراط كۈپرىنە . يعنى صراط كۈپرىن تىز اوتوگە سىبىر . (والاكل) دىقى آشامقلىق (معهم) اول بالالار بىرلن بىرگە (براءة) بىز مەكلىدىر (من النار) اوتدان .

۳۰۶ ھادىث : (اكرموا) كۈب قىلوڭزىلار (قبلة اولادكم) بالالار ئىزنى اوبونى (فان لكم) درىستلىكە سزنىڭ اچىون بولغۇچىدىر (بكل قبلة) ھەر بىر اوبو بىر بىرىنە (درجە) مرتبە (فى الجنة) اجماعە .

۳۰۷ ھادىث : (اكرموا) ھرمئە ئىزلىر (اولادكم) بالالار ئىزنى (فمن اكرم) ايندى بىر مەن ھرمئەسە (اولادە) اوزىنىڭ بالالارنى (اكرمه الله تعالى) ھرمئەلر الله تعالى اول مەننى (فى الجنة) اجماعە .

۳۰۸ ھادىث : (اكرموا) ھرمئە ئىزلىر (اولادكم) بالالار ئىزنى (واحسنوا)

دخی کورکام قیلوژولار (ادبهم) بالالارنڭ ادبلرن . یعنی طبیعتلرن منافی بولوب یرودن صاقلاسونلار آنڭ ایچون بالا کچکنه وقتنه نرسه گه عادتلنسه زورایغاچده شول عادت برلن یریدر اما کچکنه وقتنه ادبکه اویره تلمهسه آدملر آراسنده قباحقلکر قیلوب منافی بولوب یریدر آناردان توغان بالا ینه آتاسی عادتی برلن یورب قیامت کونینه قدر قباحمت نسل بولوب تارالالار کوز آلدننه یراق باراسیده توگل .

۳۰۹ حدیث : (ان فی الجنة) درسنلکده جنتده بولغوجیدر (بابا) بر ایشک (یقال) ایتلمش بولور (له) اول ایشککه (باب الفرح) شادلق ایشگی دیب (لایبخله) کرمس اول ایشکن (الا) مگر کرر (من) شونسی من (فرح) شادلاندردی (صبیانه) اوزینڭ کچکنه بالالارن .

« الباب الثانی والثلاثون » اوتوز ایکنچی باب

(فی فضیلة التواضع = توبانچیلک قیلونڭ آرتوقلغن و ثوابن بیانئدر)

۳۱۰ حدیث : (من تواضع) برمن توبانچیلک قیلسه (کچی کوکلی بولسه) (الله) الله تعالی ایچون (رفعه الله تعالی) یوغاری درجه گه کوتهرر الله تعالی اول مننی (ومن تکبر) دخی برمن تکبرلک قیلسه یعنی اوزن اوزی الوغ کورب یورسه . (وضعه الله تعالی) قویار الله تعالی اول کمسنی یعنی توبان درجه گه توشروب رسوای قیلور . (من تکبر ذل) نڭ مضمونیدر .

۳۱۱ حدیث : (ما من آدمی) بولماس هیچ بر آدم (الا) مگر بولمسه (فی رأسه) آنڭ باشنده بولغوجیدر (سلسلتان) ایکی چلبیر (سلسله) بر چلبیر (الی السماء السابعة) یدنچی قات کوکگه قدردر (وسلسله) دخی بر چلبیر (فی الارض السابعة) یدنچی قات بییر آستونئادر . (فاذا تواضع) ایندی توبانچیلک ایتسه بر آدمی (رفعه الله) کوتارر آنی الله تعالی (الی السماء السابعة) یدنچی قات کوکگه قدر . (واذا تکبر) هر قیچان یوغاری کوکلیلهنسه (وضعه

الله تعالیٰ توشر رآنی الله تعالیٰ (الی الارض السابعة) بیبچی قات بیر آستونه،
 ۳۱۲ حدیث: (اذا رأینم) هر قیچان کورسه گز سز، (المتواضعین)
 توبانچیلک اینوچیلرنی (فتواضعوا) بس توبانچیلک اینوگز (لهم) آلاغه (واذا
 رأینم) هر قیچان کورسه گز سز، (المتکبرین) یوغاری کوگله نوچیلرنی
 (فتکبروا) بس یوغاری کوگله نکر (لهم) آلاغه .

۳۱۳ حدیث: (تواضعوا) توبانچیلک اینکر (مع المتواضعین) توبانچیلک
 اینوچیلر ایله برکه (فان التواضع) چونکه توبانچیلک اینو (مع المتواضعین)
 توبانچیلک اینوچیلر ایله (صدقة) صدقه در (وتکبروا) دخی تکبرک اینکر
 (مع المتکبرین) تکبرک اینوچیلر ایله (فان التکبر) چونکه تکبرک اینو (مع
 المتکبرین) تکبرک اینوچیلر ایله (صدقة) صدقه در. یعنی تکبرک اینوچیلر
 تکبرک اینو، توبانلرگه توبانچیلک اینو صدقه در.

۳۱۴ حدیث: (رأس التواضع) توبانچیلکنک باشی (ان یبدأ) باشلامقلقدیر
 (بالسلام) سلام بیرو ایله (علی من) شول کمسه گه (لقیه) یولقدی آکا (من
 المسالمین) مسلمانلردن (وان یرضی) دخی رضا بولمقلقدیر (بالمون) کیم نرسه گه
 (فی المجالس) مجلسلرده.

۳۱۵ حدیث: (الکرم التقوی) حرمت و مرتبه تقوالک ئنه در (والیقین
 الغناء) اخلاصلی و ته من طاطولمش ایمان غنه در بایلق (والشرف) دخی یوغاری
 درجه لی بولو (التواضع) توبانچیلک گه. یعنی بر آدم حراملاردان صاقلانسه اول
 آدم آدمیلرنک آراسنده قدرلی بولور دیمک دخی بره و هر بر نرسه نی برده
 شکسز بلسه اول بای دیمک دخی بره و توبانچیلک قیلسه یوغاری درجه گه ایرشه
 دیمکدر. یعنی کرم و حرمتلو بولو ایچون تقوی لق لازمدر. بایلق نلک حقیقی سنی
 مالک بولو ایچون علم و بولونک چنوسی لازمدر. هر کمن اوستون مرتبه ده بولو
 ایچونسه توبه ن کوگله بولو لازمدر. شعرده کیلگان

بیت: کمی کورسه ک کچکک قیل، تیزوک الوغلفغه بارمه

نیته ک بیرنک یوزنلگی، کچک یغاچک کوب آلمان.

۳۱۶ حدیث: (التواضع) توبانچیلک ایتو (مصیبة الشرف) درجه فی اولادور. یعنی توبانچیلک قیلغان نیچک بولسه ده بر وقت درجه که ایرشور دیمکدر توبانچیلک قیلغان آدم هیچ بر وقت ده آدملر آراسنه رسوای بولماس. ۳۱۷ حدیث: (کل نعمة) هر بر نعمت (ممسود) حسد قیلنمشدر (علی صاحبها) شول نعمت ننگ خواجه سینه (الا التواضع) مگر توبانچیلک گنه حسد قیلنمش توگلدور.

۳۱۸ حدیث: (ان التكبر) درستلکده یوغاری کوژللی بولو (من اخلاق الفراعنة) فرعون لار خلقلارند اندر (والتواضع) دخی توبن کوژللی بولو (من اخلاق الانبياء) پیغمبرلر خلقلارند اندر (والمرسلين) دخی رسوللر خلقلارند اندر (والمصالحين) دخی ایزگو کشیلر خلقلارند اندر. اوزینه کتاب بیریلوب یا کماکملرایله کیلوب خلقنی حق دینگه انده سه مونی (رسول) دیوله در اما اوزینه کتاب بیدرلمینچه اوزندان الک کیلگان کتابلی رسولننگ حکملری برله خلقنی حق دینگه انده سه بوسون (نهی) پیغمبر دیوله در اما رسول دیولمیدر.

۳۱۹ حدیث: (اذا رأيتم) هر قیچان کورسه گزسز (المتواضعين) توبانچیلک ایتوچیلرنی (فتواضعوا) بس توبانچیلک ایتوگز (لهم) آلاغه (فان ذلك) ایندی درستلکده اوشبو توبانچیلک ایتوچیلرگه توبانچیلک ایتو (صدقة) صدقه در (واذا رأيتم) دخی هر قیچان کورسه گزسز (المتكبرين) یوغاری کوژلننو چیلرنی (فتكبروا) بس یوغاری کوژلینکنز (لهم) آلاغه (فان ذلك) بس درستلکده یوغاری کوژلننوچیلرگه یوغاری کوژلننو (منلة) خورلقدر (وصغار) دخی کچکنایتودر.

(وروی) کوچرلمش بولدی (عن انس بن مالك) مالك اوغلی انسدن (رضی الله) راضی بولغای ایدی **الله تعالی (عنه) اول مالك اوغلی** انسندن (انه) درستلکده (قال) ایتدی اول انس (قال) ایتدی (رسول الله) الله تعالی ننگ رسولی (صلی الله) رحمت قیلغای ایدی الله تعالی (عليه) الله ننگ رسولی اوزرینه

(وسلم) دخی سلامت لك بپرگای ایندی (لا ینام) یوقلاماس (امتی) مینم امنم
 (حتی یفعلوا) قیلغان غه قدری (باربعة اشیاء) دورت تورلی اشنی (احدها)
 اول دورتنک برسی (ان ینصدق) صدقه بیرمک در (باربعین دینارا) قرق آلتون
 تنکه نی (والثانی) اول دورتنک ایکنچسی (ان یغتم) تمام اینمکلکدر . یعنی باشندان
 آخربینه قدر اوقب چقما قدر (القرآن) قرآنی (والثالث) اول دورتنک او چنچسی
 (ان یلقانی) میکا یولقمقلقدر (والرابع) دورتنک دورتنچسی (ان یطوف الدنیا)
 بتون دنیانی طواف قیلماقلقدر (بیرمک) (قیل) اینلمش بولدی (صورالندی)
 (یارسول الله) ای الله نکی رسولی (کیف) نیچک (یکون) بولور (ذلک) اوشبو
 لارنی اشلیمک (فقال علیه السلام) ایندی ایندی پیغمبر هم (من قرأ) برمن
 اوقوسه (قل یا ایها الکفرون) قل یا ایها الکفرون سوره سون (الی ولی دین)
 ولی دینگه قدر (اربع مرات) دورت مرتبه (عندمنامه) یوقلاغان وقتند (فکأما)
 ایتورسنله (تصدق) صدقه ببردی (باربعین دینارا) قرق آلتون تنکه نی
 (ومن قرأ) دخی برمن اوقوسه (سورة الاخلاص) قل هو الله احد سوره سون (ثلاث
 مرات) اوچ مرتبه (فکأما) ایتورسنله (ختم القرآن) قرآنی باشندان آخربینه قدر
 اوقوب چقدی (ومن صلی) دخی برمن صلوات ایتسه (علی) میکا (مرة) برمرتبه
 (فقد) بس تحقیق (لقانی) یولقدی میکا (ومن دعی) دخی برمن دعا قیلسه
 (باللهم اغفر لی ولوالدی وللمؤمنین والمؤمنات والمسلمین والمسلمات الاحیاء
 منهم والاموات) برلن (ثلاث مرات) اوچ مرتبه (فقد) بس تحقیق (طاق) طواف
 قیلدی (الدنیا) بتون دنیانی (یعنی) آنک معناسی (فقد) بس تحقیق (ازرهم)
 زیارت قیلدی آلارنی بارچه سوند .

معناسی (اللهم) ای الله (اغفر) یارلقاغای ایدک سین (لی) مینی (ولوالدی)
 دخی آتا آنامنی (وللمؤمنین) دخی بارچه مؤمن ابرلرنی (والمؤمنات) دخی
 بارچه مؤمنه خاتونلارنی (والمسلمین) دخی بارچه مسلمان ابرلرنی (والمسلمات)
 دخی بارچه مسلمه خاتونلارنی (الاحیاء) ترک بولغانلارن (منهم) آلاردان
 (والاموات) دخی اولسگانلرن . آسیا (سیبریة خلقی، آستراخان نوغایلری)

كچك كوڭللى قوناق سويوچيلردر. بزنك قزان بايلرى برفضل و علم ايدهسى
الارنك بلوشلرى بولماغان حالده اورامده قونوى ده آچ اولويد عجب دگل!

«الباب الثالث والثلاثون» اوتوز اوچونچى باب

(في الصمت والعافية = تيك تورونى دخى تنچليقنى بيانده در)

۳۲۰ حديث : (العافية) تنچلىق (عشرة اجزاء) اون كيسه كدر
(تورليدر). (تسعة) توقزى (منها) اول اوندان (في الصمت) تيك ترودادر
(الا) مگر تيك تورماس (من ذكر الله) الله تعالى في ذكردن يعنى ايسكه تشرودن
(والجزء العاشر) اوننچى كيسه گى (ترك مجالسة السفهاء) احمق عقلسز كشيلىر
برلن اولتروشونى قويماقلقدر .

۳۲۱ حديث : (عفة اللسان) تلنك تنچ بولمقلقى يعنى سلامت
بولمقلقى (صمته) تلنك تيك تورمقلغيدر. يعنى تلنك تيك تورسه هر بريرك تنچ
بولور آدم بالاسى نيند اين گنه قيونلقلارغه توشسه ده تلى آرقاسنده توشار ديمك.

۳۲۲ حديث : (اذا رأيت) هر قيجان كورسك سين (قساوة) قارالقنى
(قارالونى) (في قلبك) اوزك نك كوڭلكنده (ووهنا) دخى ضعيفلكنى (في بدنك)
اوزك نك ته نكده (وهرمانا) دخى محروم بولونى كيمچيلىكنى (في رزقك) اوزك نك
رزقكده (فاعلم) ايندى بل سين (بانك) درسنلكده سين (تكلمت) سويله شكان
سك (فيما لايعنيك) اوزك نك فايده بيرمى تورغان لغو سوزنى .

۳۲۳ حديث : (قال عيسى عليه السلام) ايندى عيسى عه م (لا تكثروا)
كوب قيلماكز سز (الكلام) سوزنى (في غير ذكر الله تعالى) الله تعالى في ذكردن
باشقه ايندى شولاي الله تعالى في ذكردن باشقه سوزنى كوب قيلساكز (فيقتسوا)
بس قارالور (قلوبكم) سز نك كوڭلله ركز (وكل قلب) هر بر كوڭل (قسى) قارالسه
(فهو) بس اول كوڭل (بعيد) يراقدر (من الله تعالى) الله تعالى دن .

۳۲۴ حديث : (قال عيسى عليه السلام) ايندى عيسى عه م (كل كلام)
هر بر سوز (ليس) ايماس (ذكر الله تعالى) الله تعالى في ذكر (ايسكه

تشرۆ (فهو) بس اول سوز (لغو) بوشدر (وكل سكوت) دخی هربرتيك ترو
 (ليس) يوقدر (بتفكر) الله تعالى نك علامتلرن اويلاو (فهو) بس اول تيك
 ترو (غفلة) تيك ياتودر (وكل نظر) دخی هربرقاراو (ليس) بولماس اول
 قاراوده (بعبرة) اوتكان نرسه لرن اويلاو (فهو) بس اول قاراو (لهو) اويناودر
 (طوبى) نى شادلقدر (لمن) شول كمسه گه (كان) بولدى (كلامه) آنك سوزى
 (ذكر الله) الله تعالى نى ايسكه تشرۆ (وسكوته) دخی آنك تيك ترو وى (تفكرا) اويلاو
 بولدى (ونظره) دخی آنك قاراوى (عبرة) عبرت بولدى. يعنى هر نرسه نى قارامقلى
 حكمتن تيك شرب قارى تورغان بولدى .

۳۲۵ حديث: (رأس الاسلام) اسلامك باشى (باشلانوى) (السكوت)
 تيك ترودر (واصل الايمان) دخی ايمانك نىگزى (السكوت) تيك ترودر
 (وتاج المؤمن) دخی مؤمنك تاجى (السكوت) تيك ترودر (ورضاء الرب)
 دخی الله تعالى نك رضالغى (فى السكوت) تيك تروده در (ودخول الجنة) دخی
 اجماخغه كرو (فى السكوت) تيك ترودادر (وقلة الحساب) دخی قيلغان اشلرنى
 تيك شرونك آزلغى (فى السكوت) تيك ترودادر (والنجاه) دخی قتلماقلى (من
 النيران) اوتدان (فى السكوت) تيك ترودادر .

۳۲۶ حديث: (العافية) سلامتلك (طنچلق) (على عشرة اجزاء) اون
 كيسهك اوزرينه در (اون تورلى) (تسعة) توقزى (منها) اول اوندان (فى
 السكوت) تيك تورودادر (وواحدة) دخی برسى (منها) اول اوندان (فى الوحدة)
 يالغزلقدادر (وان كان) گرچه بولسه ده (فى الجماعة) جماعتك (فضلا) آرتوقلى
 يعنى آدميلر برلن برگه قاتناشوب يرو آرتوق اما سلامتلك شول آدملردن
 آيرلوب يالغز تورودادر . (فان السلامة) چونكه درستلكه سلامتلك
 (فى الوحدة) يالغزلقدادر . طنچلق وكشى تلندن سلامت بولونى تله گان
 كمسه وبو اشلردن كوڭلى طارايه طورغان طبيعئلى كشى ايچون يول بويله
 اول كشى جمعيتكه قاطوشماسون، عمومى اشلرگه كرشمه سون، ملتينه برتورليد
 خدمت ايتمه سون جورغانون يابونسونده ياطسون . بو بابداغى هديتله دره

كشىلر ايچون يول كورسه تودر . موندى طار طبيعتيلر عامه اشينه قاطوشماسنلر خدمت اورنينه ضررغنه طوغدرلار ، خلقغه كيفلرى كيتوب بتون ملت اهالييسينه دشمان بولورلار . آلاردن تارينكه اميد ايتوب خدمت اورنونده عداوتكنه ، آيورلوشوغنه طودرلار مونديلار چينكه بولسونلار ، اما اهل كشىلر خدمت قيلسنلر .

۳۲۷ حديث : (سكوت العالم) بلوچى كشىنك تيك تورمقلغى (شين) خورلقدر (وكلامه) دخى عالم كشىنك سوزى (زين) زينندر (كوركامدر) (وسكوت الجاهل) نادان كشىنك تيك تورماقلغى (زين) زينندر (وكلامه) اول نادان كشىنك سوزى (شين) خورلقدر .

۳۲۸ حديث : (قالت الصعابة) صحابه لى ايندىلر (رضى الله) الله تعالى راضى بولغاي ايدى (عنهم) اول صحابه لردن (لكل شئ) هربر نرسه نك بولغويى (نجاسة) نجاستى (ونجاسة اللسان) دخى تلتك نجاستى (البلاء) بلادر . يعنى تل آرقاسنك ايرشكان هم تل آرقاسنك مويغنه تويه لگان بلالدر .

۳۲۹ حديث : (قال المشايخ) ايندى عالملى (رحمة الله) الله تعالى نك رحمنى بولغاي ايدى (عليهم) اول عالملىرگه (لوكان) اگر بولسه (الكلام) سوز (من فضة) كمشدى (كان) بولور (السكوت) تيك تورمقلغى (من ذهب) آلتوقدى يعنى سويلى تورغان سوزلر كمش كى بولسيده شول سوزلر كنى سويله ميچه تيك تورووك آلتون كى بولور ديمكدر . هربر سوزنى آخرن اويلا ب سويله مك تيوشدر .

« الباب الرابع والثلاثون » اوتوز دورتنچى باب

(فى المنع) طيو بياندر (من كثرة الاكل) كوب آشاودن (والنوم)

دخى كوب يوقلاودان

۳۳۰ حديث : (ثلاثة اشياء) اوج تورلى نرسه (بورث) كبلتورور

(للقلب) كوئلكه (القسوة) قارالقنى (قارالتور) (حب النوم) يوقونى سويمككدر

برسی (وہب الراحة) دخی حضور قیلونی سویمکلکدر ایکنچسی (وہب الطعام) دخی تورلی طعامنی سویمکلکدر اوچونچسی .

۳۳۱ حدیث: (من شبع) برمن توق بولسه (فی الدنيا) دنیاہ (جاع) آج بولور (يوم القيامة) قیامت کونندہ (ومن جاع) دخی برمن آج بولس (فی الدنيا) دنیاہ (شبع) توق بولور (يوم القيامة) قیامت کونندہ .

۳۳۲ حدیث: (سید العمل) عبادتنکڭ خواجہسی (الجوع) آچلقدر . چونکہ آدم بالاسی آج بولسه چن کوکل برلن عبادت قیلہ در درست بولوی بیک احتمالدر .

۳۳۳ حدیث: (الجوع) آچلق (مع العبادة) عبادتنکڭ بلوگیدر .

۳۳۴ حدیث: (من اکل) برمن آشاسہ (فوق الشبع) طوقلق اوستینہ (فقد اکل) چون آشاغان بولادر (حراما) حرامنی مونکڭ حرام بولماقی معلوم بر نرسہ در، چونکہ طوقلق اوستینہ آشاو طولغان صاوتقہ صو صالو کبیدر، اول صاوتقہ اورناشمی بلکی چینکہ توگولہ در سالونا طورغان نرسہ قوم کبی طاش والچقلمری کبی آغر نرسہ بولسه صاوطنکڭ شارطلاوینہ استفادہ دن چغوینہ سبب بولادر . آشغازانیدہ بر مرتبہ طولغاندان صو کڭ کوچلہب کوچلہب طولطورولسہ شبہہ یوقدر قایناوینہ دہ ضعیف لک کیلور .

۳۳۵ حدیث: (احیوا) ترگزگزسز (قلوبکم) کوکلرگزنی (بقلة الضحك) کلونکڭ آزلفی برلہ (وطهروا) دخی بیک پاکلاگزسز (بطونکم) اچلرگزنی (بالجوع) آچلق برلن (تنظروا) اعتبار ایلہ قارارسز (الی آثار عظمة الله تعالی) اللہ تعالی نکڭ الوغلفینہ بیلگوبولغان نرسہ لرگہ یعنی اللہ نکڭ مخلوقلمرین عبرتلی کوز ایلہ کوررسز آج بولغاندہ .

۳۳۶ حدیث: (اعطوا) بیرگز (حقها) کوکلرگزنی حقلمرینی (من قلة الطعام) آشنی آز قیلودن (وبکثرة ذکرها) دخی کوب ذکر بولغان حقلمرین بیرگز (وبقلة ضحكها) دخیلہ آز کلو بولغان حقلمرین بیرگز، یعنی آز آشاتوب، کوب ذکر ایندروب، آز کلو ایلہ صیلاگز . (فان الله تعالی) چونکہ اللہ تعالی

ایبغض) آچولانور (کل غافل) هر بر بوش کوئلگه (وضعاک) دخی کوب کلوچی
 کوئلگه کوئل کوب کلونی کوب آشاو هم غافل یا طولاردان طوطوغز (لکل شیئ
 صغال و صقال الغلوب ذکر الله) هر نر سه نك یا الطرامقغی بار کوئلرنك یا الطراوی
 اله فی ذکر ده در.

۳۳۷ حدیث: (اقربکم) سزنگ میندن یا قنراغکز (یوم القيامة) قیامت
 کوننده (اطولکم) چداملیبراغکزدر (جوعا) آچلقغه (وتفکرا) دخی اویلاوغه
 (انفق المشایخ) عالمر اتفاق قیلوشدیلا (سوز قویشدیلا) (علی اربعة)
 دورت تورلی نر سه گه (قلة الطعام) آز آشاوغه ایکنچسی (وقلة المنام) دخی
 بنلادی آز قیلوغه اوچونچسی (وقلة الکلام) دخی سوزنی آز قیلوغه (آز
 سویله شوگه) دورتنچسی (والاعتزال) دخی آیرلورغه (عن الانام) گناهلاردان
 ۳۳۸ حدیث: (اربعة اشياء) دورت تورلی نر سه (تقسى) قارالتور
 (القلب) کوئلنی اوئلگسی (اکثار الاکل) آشاوئی کوب قیلماققدر (صغری
 وفلی وقتسز کوب آشامق) (و) دخی ایکنچسی (النوم) یوقلامققدر (من غیر
 حاجة) حاجندن باشقه (وقتسز) و دخی اوچونچسی (الضحک) کولمک لکدر (من
 غیر تعجب) بر نر سه گه عجب لنودن باشقه و دخی دورتنچسی (الکلام) سویله مکملکدر
 (بغیر حاجة) حاجندن باشقه (اورنسز) (الضحک من غیر عجب نوع من الجنون)
 سببسز کلو جوله لر لکن بر تور لیسیدر.

۳۳۹ حدیث: (من اشبع) بر من تویدر سه (جائعا) آچ کشینی (اوکسی)
 یا که کیوم کیدر سه (عرباننا) یالانغاچ کشیگه (اوسقی) یایسه اچر سه (عاطشا)
 صوصاغان کشینی (فی فلوات کان) کیرهک (صحرا ده) آوللارده بولسون یاپانه
 بولسون (اوبلک) یایسه شهرده بولسون (ادخله الله) کرتور الله تعالی آنی (الجنة)
 اجماخغه (بلا حساب) قیلغان اشلرن تیکشر و دن باشقه (ولاعتاب) دخی عذابدن
 باشقه. کوز آلدلار نه آچ یالانغاچلرنك یور وینه کوز صالماغان دولتیلر نیندی
 الوغ سوینج دنه محروم قالالار. بیرمیلرده بیرمیلر. حتی خداک بیرمگاننی مین
 بیرکنه یتکزم دیلر.

« الباب الخامس والثلاثون » اوتوز بشنچی باب

(في المنع من كثرة الضحك = كوب كلودن طیونی بیانده در)

۳۴۰ حدیث: (كثرة الضحك) كلونك كوبلگی (تمیت) اولنر (النار) ضحكك

(القلب) كوكلنى.

۳۴۱ حدیث: (من ضحك) بر من كلسه (بفهقهه) قچقرب (فقد ن

تحقیق اونوتدی اول (بابا) بر مطلبنی (من العلم) علملكن. یعنی مکمل (لیف) منگه
ما كمنك رساله لرین اونو طور دیگان سوز .

۳۴۲ حدیث: (الضحك) كلمك لك (بفهقهه) قچقرب (في المسج

مسجدده (ظلمة) قارانغولقندر (في القبر) قبرده

۳۴۳ حدیث: (من ضحك) بر من كلسه (بفهقهه) قچقرب (لغنه

الجبار فوق عرشه) هر نرسه نیک قمرنی ایله یوق قیلورغه قادر بولغان عر
خواجه سی الله تعالی لعنت قیلور.

۳۴۴ حدیث: (من ضحك) بر من كلسه (كثیرا) كوب (في الل

دنیاده (بکی) یغلار (كثیرا) كوب (في الآخرة) آخرته. دنیاده کیف
عیش وعشرتک بولغانلر دنیاده وقتلرنده اوزلری کبی هر کمه کیف صفا

هر کمه حضورده دیوب اویلارلارده هیچ بر فقیرگه یاردم قلماسلر محتاجلر
اویلارینه ده آلماسلر. شول سببن آخرته یغلاودان باشقه اشلری بولمالر

۳۴۵ حدیث: (من تكلم) بره و سویله سه (کلمة) برسوزنی (حتى یض

بها) اول سوز سبیلی کلسنلر ایچون (جلساؤه) اوزینک اولنورد اشلاری (لاک)
شکسز یوز توبهن کینئر اول (بها) اول سوزی سبیلی (في النار) اوطن. بد

اوزینک ایبده شلرن کلمرک ایچون ثلله نیند این سوزلر بورغالانوب صارغالان
کولکی طودرونی سو بوچیلر تموغغه یوز توبهن کینئر لر. هم کشی آراء

مرتبه لری جو بولور. (قالت الصغابة) ایتدی صحابه لر (رضوان الله علی
(ضحك الانبياء) پیغمبرلرنک کدی (تبسم) جلمایبقنه کلودر (وضحك الشیطان

دخی شیطاننک کلوبی (فهقهه) قچقربدر.

۳۴۶ حدیث : (ویل) نی اوکنچدر (لمن کثرت ضعهکه) کشی دن کولوی کوب بولغان کشی ایچون (یستغف) متقل ایتهر اول (به) اول کلوی برله (الناس) آدملردن ضعهکه = ضاندنکی ضمه سیله آدمیلر آندان کله طورغان کمسه ضعهکه = فنعه سیله اوزی آدملردن کله طورغان کمسه . اضحوکه = کولکو نرسه .

۳۴۷ حدیث : (ویل) نی حسرتدر (لمن) شول منگه (یکنپ) یالغانلار (لیضعک) کلدرمک ایچون (الناس) آدملرنی (ویل) نی اوکنچدر (له) اول منگه (ثلاث مرات) اوج مرتبه (صدق) راست ایندی (رسول الله) الله تعالی نکی رسولی یعنی شوندای کشیگه نی اوکنچ دیب اوج مرتبه ایندی .

۳۴۸ حدیث : (لو تعلمون) اگر بلسه کز ایدی سز (ما اعلم) مین بلگان نرسه نی (لضعنکم) البته کلهر ایذک سز (قلیلا) آز (ولبکیتم) دخی البته یغلار ایذک سز (کثیرا) کوب .

«الباب السادس والثلاثون» اوتوز آلتنچی باب

(فی عیادة المریض = آورو حالن صوری بارو بیاندر)

۳۴۹ حدیث : (عودوا المریض) آورو کمسه نکی حالن صوراکز باروب (واتبعوا) دخی ابهرکز (الجنابة) جنازه سینه (ینکرکم) ایسکزگه نشر سز نکی (الآخرة) آخرتنی . یعنی مؤمن قرنده شک خسته ایکان حالن بلوشه بار . دو الانورگه طبیبلرغه باررغه بیور . اگروفات بولسه جنازه سینه چق کوته روشوب بار . اسلام نکی برنجی قاعده وعادتلرندن بولغان بو ایکی سنت بنتله ی بندی شهرلرده بندی ، هیچ بره ونکی خسته لیکنده حالن بلوشه بارو یوق ، بیچاره اوز قول کسبی وکونلک کسب ایله طویونا وجامعتلرین طویوندر طورغان مؤمن قرنده شمز خسته ایکان آچی یالانغاچی جلیده صوهدامی دارولانورلق کچی بارمی شولارنی حالیلرمز برده بلمی التفاتن قلمی اما بایلر فدیبه وگور صدقه لی بایلر خسته بولسه محله حضرتی مؤذنلری ایشتو ایله وصیت یازدرو یولینه اجتهاد قیلالر . بو اش شهرلرده

فقيرار ايجون بتلهى يوق. بيك الوغ اويات بر مؤمن كورسنى خسته آن
 يوق بالالرى آج سين اوز كيفكك آنى ايكى باطوب برده كورميسون، او
 مؤمنك بودگل!

۳۵۰ حديث : (عيادة المريض) آورو كمسه نك حالن صورى

(اعظم) الوغراقدر (اجرا) ثواب يوزندن (من اتباع الجنائز) جنازه كوتهره
 بارودان .

۳۵۱ حديث : (عائد المريض) خسته حالن بله بارغان كشى (على

الجنة) جنت نك تورنادر (حتى يرجع) اوينه قايتقانغه قدرلى .

۳۲۵ حديث : (لايجب) تيشوش بولماس (عيادة المريض) (له)

كمسه نك حالن صورى بارمقلف (الا) مگر تيشوش بولور (بعد ثلاثة ايام)
 كوندن صوك .

۳۵۳ حديث : (ما من رجل) بولماس هيچ بر اير (عاد) بارر بولور

(مريضا) خسته كمسه نك حالن صور اوغه (مصلحا) شادلاندر غوجى بولغان

يعنى حالك نچار توگل الى الله تلاسسه تيز زمان سلامتلنورسنى ديور

مگر شولاي باردى ايسه (خرج) چغار (معه) اول من برلن

(سبعون الف ملك) ينمش ملك فرشته (يستغفرون) بارلقانو استه رلر اول فرشته

(له) اول منگه (حتى يرجع) قايتورغه چقغانغه قدرى (من بيت المريض)

كمسه نك اويندن (ودفل) دضى كرگانگه قدرى (في بيته) اوز اوينه .

۳۵۴ حديث : (من عاد) بر من بارسه (مريضا) خسته كمسه نك

صورى (مصلحا) اصلاح قلوچى بولوب (كان) بولور (له) اول منگه (خريف)

چارداق (في الجنة) اجماعده .

۳۵۵ حديث : (عائد المريض) آورو كمسه نك حالن صورى بارور

كمسه (يغوض) چومار (في رحمة الله تعالى) الله تعالى نك رحمتينه (قأذا جلس

ايندى قپچان آورونك يانينه اوطورسه (غمرته) چلغار آنى (الرحمة) رحمة

۳۵۶ حديث : (من عاد) بر من بارسه (مريضا) آورو كمسه نك

صورارغه (مسح) سورتسه (على وجهه) آورو كمسه نك يوزينه (وصدره) دخى
كوكره گينه (توتب قاراسه) (فقال) بس اينتسه (اللهم اذهب البأس واشفه وانت
الشافى لاشفاء الاشفاءك) ديب.

معناسى: (اللهم) اى الله (اذهب البأس) ياوزلقنى يبرگای ايدك سين
(واشفه) دخى شفا بىرگای ايدك سين آكئا (وانت) سين (الشافى) شفا بىروچى
(الشفاء) يوقدر هيچ شفا (الاشفاءك) مگر سيند انگنه شفا، شفا بىروچى سينگنه ساك.
۳۵۷ حديث: (المريض) آورو كمسه (ضيف) قوناقدىر (ما دام فيه)
بولغان مدتد اول كمسه ده (مرضه) آنك آوروى (يرفع) كوتهرلمش بولور
(له) اول خسته ايچون (بكل يوم) هر بىر كوناك (عمل شهيد) بر شهيد نك عملن
(فان عافاه) ايندى اكر سلامتلىسه (من مرضه) آوروندىان (يخرج) چغار اول
(من ذنبه) گناهنسندان شول قدر (كيوم) ايتورسنله شول كوناك (ولدته) طوغدىردى
آنى (امه) آناسى (فان قضى) بس اكر ايرشسه (عليه) اول منگه (الموت) اولم
(ادخل) ككرتمش بولور (الجنة) اجماعغه (بغير حساب) قيلغان اشلرن
تيكشرودن باشقه.

۳۵۸ حديث: (يا على) اى على (احفظ) دايم چيلق قيل سين (سبع)
خصال) يدى تورلى نرسه گه اولگسى (الصلوة) نماز اوقوغه (بالامام) امام برلن
(جماعت نمازى) (و) دخى ايكنچسى (مجالسة العلماء) عالمر برلن اولتوروشوغه
(و) دخى اوچونچسى (عيادة المرضى) آورو كمسه نك حالون سورى
باروغه (و) دخى دورتنچسى (تشيع الجنازة) جنازه آرتندان باروغه (و)
دخى بشنچسى (وسقى العطاش) صوصاغوچى نى اچروگه (بالماء) صو برلن
(و) آلتنچسى (اصلاح بين المسلمين) مسلمانلار آراسون تورك قيلوغه (و)
دخى يدينچسى (اكرام اليتيم) يتيم نى هرمتله وگه ؛ يعنى اوشبو يدى نرسه نى
اشلرگه هر وقتده طرش سين ديدى حضرت على گه (صدق) راست ايندى
(رسول الله) الله تعالى نك رسولى.

« الباب السابع والثلاثون » اوتوز بيديجي باب

(في ذكر الموت = اولمنى ايسكه تشرو بياننامدر)

۳۵۹ حديث: (الموت) اولم (جسر) كوپردر (يوصل) ايرشور

(الحبيب) دوستنى (الى الحبيب) دوستينه.

۳۶۰ حديث: (الموت) اولم (اربعة) دورت تورليدر (موت العلماء)

عالملرنك اولووى (وموت الامراء) دخى مينيسترلرنك اولووى (وموت الاغنيا)

دخى بايلارنك اولووى (وموت الفقراء) دخى فقيرلرنك اولميدر.

(موت العلماء) عالملرنك اولمك لگى (فلمة) كيتك لك در (وظلمة)

دخى قارانغولقدر (وموت الامراء) دخى تورهلرنك اولمك لگى (فتمنة) فتمنة

يعنى بوزقلق بولور ديمك اگر اشنى قارى تورغان تورهلر بولما

(وموت الاغنيا) دخى بايلارنك اولمك لگى (حسرة) قايغودر (وموت الفقرا)

دخى فقيرلرنك اولمكلگى (راحة) راحتدر؛ يعنى حضوردر.

۳۶۱ حديث: (اولياء الله) الله تعالى نك دوستلرى (لايموتون) اولسلا

(ولكن) آلاى بولسده (ينقلون) كوچه لر (من دار) بر بورطمان (الى دار)

ايكنچى بورطقه.

۳۶۲ حديث: (موت العلماء) عالملرنك اولمكلگى (ظلمة) قارانغولقدر

(وثلمة) دخى كيتكلكدر (في الدين) دينده.

۳۶۳ حديث: (من لم يخزن) بر من قايغورماسه (بموت العالم) عا

كشى اولمكلگى سببلى (فهو) بس اول من (منافق) منافقدر.

۳۶۴ حديث: (اذا مات) هر قيچان اولسه (ابن آدم) آدم اوغا

(انقطع) كيسلور (عمله) آنك اشى (الا) مگر بنمس (من ثلاث) اوچدن (صد

جارية) آقغوجى صدقه (وعلم) دخى شوندى علمدر (ينتفع) فايبلانور (و

اول علم برلن (الناس) آدملر (وولد صالح) دخى ايزگى بالالار (يدعو) د

قيلور (له) اول من ايجون. يعنى بر من اولسه آنك هر بر اشى اوزى برلن بر

فته در مگر بنمى اوزينه هميشه بارب تورا تورغان صدقه جار به مثلا مسجده صالحدرغا

بولسه مونڭ ئوۋاي بارب توره ينه عالم كشي باشقه كشيلىرگه علم او يره تكان بولسه
 شول علم نڭ ئوۋاي بارب توره ينه شونداين بالا قالدرسه آتاسينه هر وقتده
 دعا قىلور شول دعانڭ ئوۋاي بارب توره در شونڭ ايچوندا سلامت وقتدا آتچە نى
 بوق اورنلارغه صرف ايتماي نچە هم بوق بار كشيلىرگه بىرماينچە جىيوب شونداين
 ئوۋايلى نرسە لرنى قالدروب كينارگه طرشمق هر كمگه تيوشدر .

۳۶۵ حديث: (سبع) يمدى تورلى اش (بجورى) آغوب بارور (للعبد)
 قلغه (اجرهن) اول يمدى تورلى اش نڭ ئوۋايلىرى (بعدموته) اوزى اولگان نڭ
 سوڭندە (وهو) حال بوكم اول من (فى قبره) اوزينڭ قېرىنە (من) شوندى كشيلىر اوڭگسى
 (علم) ايكنچى كشيگە او يره تدى (علما) علمنى (او كرى) بايسە قازسە (نھرا) يلغە نى
 (او حفر) بايسە قازسە (بئرا) قىونى (او غرس) بايسە او تر تسە (نچلا) خرما
 آغاچنى (باشقه آغاچلار دە شولا يوق) (اوبنى) بايسە سالدرسە (مسجد ا) مسجدنى
 (اورث) بايسە ميراث قالدرسە (مصحفا) قرآننى (او ترك) بايسە قالدرسە
 (ولدا) شوندى بالانى (يستغفر) يارلقانواستەر (له) اول من ايچون (بعدموته)
 اول من اولگان نڭ سوڭندە (بر من اوزى سلامت وقتندە اوشبولارنى اشلەب
 قالدرسە آتچە سون قرغانماينچە اوزى اولگان نڭ سوڭندە اوشبولار نڭ ئوۋاي
 بارب تورر اما بىز نڭ بعض بايلار كىبى ماقتانمق ايچون بولسە البته يوق .
 ۳۶۶ حديث: (اكثر وا) كوب قىلىكئرسز (ذکر هادم اللذات) لذتلرنى
 بىر وچنى ايسكە تشرونى (قىل) صورالوب ايتلمش بولدى (يارسول الله) اى
 الله نڭ رسولى (وما هادم اللذات) نرسە اول لذتلرنى بىر وچى ديب (قال)
 ايندى پيغمبر عه (ثلاث مرات) اوچ مرتبە (الموت) اولم (الموت) اولم
 (الموت) اولم اول لذتلرنى بىر وچى ديب .

۳۶۷ حديث: (لما خلق الله تعالى) الله تعالى يارانغان زماندا (الموت)
 اولمنى (فامرھا) بس قوشدى اول اولمگە (ان تمر) اوتمكلىكگە (على صف
 الملائكة) فرشته لىر صفندن (فبسط) بس جايدى اولوم (جناحيه) ايكى قاناتن (فهر)
 لىباب ترجمەسى ۶

بس اوتدی (بین یدی صف الملائكة) فرشته لر صفی آلدندان (فاعلی)
 بس هوشسز بولدی (الملائكة) فرشته لر (الف عام) مكی یل (من هول روبرو)
 اولمك كورنشی نك قورقنچیلغلندان (صورتندن)

۳۶۸ حدیث: ایندی رسول الله (لرجل) بر ایرگه (من الصحابة) صحابه لر
 (اذا اصبغت) هر قیچان طاكغه كرسه كسین (فلاتحدث) بس خبر بیرمه (یعنی سوبله)
 مه کیچمه فلان ایترمن (دیب (نفسك) اوزكنا (بالمساء) کیچ برلن (واذا امسیت) هر
 قیچان کیچمه كرسه كسین (فلاتحدث) بس سوبله مه (نفسك) اوزكنی (بالصباح)
 تاكده بولوگ برلن (وخذ) دخی آل سین (من حیوتك) اوزكنا تر كلگككس
 (لموتك) اولمك ایچون (یعنی ترك وقتكده اولم كیرهك یاراغن حاضرله) (ومن
 صحتك) دخی سلامتلككس الش آل (لسمك) آورولغك ایچون (فانك)
 چونكه سین (لا تدری) بامس سون (یا عبدالله) ای الله نك قلی (ما) فی در
 (اسمك) سینك اسمك (غدا) تاكده .

« الباب الثامن والثلاثون » اوتوز سیگنچی باب

(فی ذکر القبر = قبر فی ایسکه توشرو بیاننده در . (واحواله) دخی

قبر نك حاللرین بیاننده در .

۳۶۹ حدیث: (القبر) قبر (روضة) بر باغچه در (من ریاض الجنة)
 جنت باغچه لارندان (او حفرة) یا یسه بر چقدر (من حفر النیران) تموغ چقرلارندان .

۳۷۰ حدیث: (المؤمن) مؤمن كسه (فی قبره) اوزینك قبرنده (فی
 روضة خضراء) یاشل باغچه دادر . (وبيض) دخی یاقتورتور (له) اول كسه گه
 (حتی یكون) بولغانغه قدر (كالقمر) آی کبی (لیللة البدر) اون دورتنچی کوننده

۳۷۱ حدیث: (لو ان بنی آدم) اگر آدم بالالاری (علموا) بلسه لر
 ایدی (کیف) نیچك ایکانن (عذاب القبر) قبر عذابینك (ما ینفعهم) فائده
 قیلماس ایدی آلاغه (العیش) تركك ایتو (فی الدنيا) دنیاده (فنعود بالله)
 ایندی صغنامز الله تعالی گه (من عذاب القبر) قبر عذابندن .

۳۷۲ حدیث: (کن) بول سین (فی الدنيا) دنیا (کانک) ایتور سنله سین (غریب) آبدراغان کهمسه سون. (اوعابر سهیل) یایسه یولده یروچی یولچی سون (وعد) صاناسین (نفسک) اوزگنی (من اهل القبور) قبر اهلرندن دیوب.

۳۷۳ حدیث: (مامن عبک) هیچ قل بولماس (یهر) اوتهر (بقبر رجل) شوندى ایرنک قبری یانندن (کان) بولدى ایدی اول (یعرفه) آنی طانوچی (فی الدنيا) دنیا (فیسلم) بس سلام بیرسه (علیه) اول اولککه (الا) مگر سلام بیرسه یعنی دنیا تانوغان اولک بو کهمسه نی (عرفه) تانور آنی (ورد) دخی قاینارر (علیه) اول کهمسه گه (السلام) سلامنى.

۳۷۴ حدیث: (مامن رجل) هیچ ایر بولماس (یهر) اوتوچی (بقبر) برقبردن (من مقابر المسلمین) مسلمانلار قهرلرندن بولغان (الا) مگر اوتسه (قال) ایتور (له) اول کهمسه گه (اهل القبور) قبر اهللری (یاغافل) ای یقلاغان (لوعلمت) اگر بلساڭ ایدی سین (ماعلمنا) بز بلگان نرسه نی (لئاب) برده شکسر ارب یابوشرایدی (لمک) سینک ایتک (على جسدك) تنکه.

۳۷۵ حدیث: (ان العبد) درستلککقل (اذا وضع) هر قیچان قویولسه (فی القبر) قبرده (واقعد) دخی تورغزب اوتورتولسه (يقول) ایتور (له) اول اولککه (اهله) اوی جماعتی (واقریباه) ای مینم یاقنم (واحبیباه) ای مینم سویکم، (وا ابناه) ای مینم اوغولوم (واسیلمناه) ای مینم خواجهم، (واشریفاه) ای مینم الوغم، (وامیراه) ای مینم تورهم (یعنی) یاقونی اولگان کهمسه ای یاقنم، دوستی اولگان کهمسه ای دوستم، اوغلی اولگان کهمسه ای اوغلم، خواجهسی اولگان کهمسه ای خواجهم، استاذ کبی الوغ کهمسه سی اولگان من ای الوغم، بای اولگان کهمسه ای منم بایوم دیو او یلرنده کومب قایتقاچ سویله شرلر! شول سوزلر نی سویله گانمن صوڭ (يقول) ایتور (له) اول اولککه (الملك) فرشته (اتسمع؟) ایشته سنمه؟ (ما یقولون) نی ایتهلر، (انت) سین (كنت) بولنک

(سیدا) خواجه (انت) سین (کنت) بولداک (شربغا) الورغ (انت) سین (کنت) بولداک (امیرا) توره مونی ایشتنکاج (يقول) ایتور (المیت) اولک (یالینهم) های، آلا (لم یکنونوا) بولماسالار ایدی. یعنی سویلاوچیلر (فیضغط) بس قصار (القبر) قبر (حتی یخلفن) آرا لاشقانغاچه (منها) اول قصودن (اضلاعه) قابورغالاری، ۳۷۷ حدیث: (کم من وجه صبیح) کوبه می نورلی بوز (ولسان فصیح) سچک

تل (غدا) تاکنه (بین اطباق النیران) اوتلار قاتلاوی آراسنه بولور. (روی) کوچرلمش بولدی (انه) درستلکک (سئل) صورالمش بولدی (بعض العلماء) عالمرنکغی بعضسی (فقیل) بس ایتلدی (له) اول عالمگه (هل فی القبر عذاب) قبرده عذاب بارمی؟ دیو (قال) ایتدی اول (یا اخی) ای قرنه شم (القبر) قبر (کله) بارچه سیدک (عذاب) عذابدر. (الا) مگر عذابلی بولماس (قبور الانبیاء) پیغمبرلرنکغی قبرلریگنه.

۳۷۸ حدیث: (فی الجبر) خبرده باردر (ان القبر) درستلکک قبر (ینادی) قچقور (کل یوم) هربر کونده (ثلاث مرات) اوج مرتبه (انا) مین (بیت الوحشة) قورقو اوی من (وانا) طاغی مین (بیت الظلمة) قارانغولق اوی من (وانا) تاغی مین (بیت السود) قورتلار اوی من. (وماذا فی نرسه) (اعدت) حاضرله دک سین (لی) مینم ایچون. (صدق) راست ایتدی (رسول الله) اللهنکغی رسولی.

« الباب التاسع والثلاثون » اوتوز توقزنجی باب

(فی منع النیاحة = قچقور یغلاونی طیبو بیاننده در.)

۳۷۹ حدیث: (النیاحة) قچقور یغلاو (من عمل الجاهلیة ۲) جاهلیت زماننده گی اشلردندر.

۳۸۰ حدیث: (النواح) قچقور یغلاونی عادت ایتکان کمسه (جاء) کیلور (یوم القيامة) قیامت کوننده (یصیح) قچقور (کما یصیح) نیچک قچقورادر ایدی (الکلب) ات.

۳) جاهلیت: حضرة عیسی ایله رسولمزه قدر بولغان بشیوز سکسان یل قدر وقتندر. حاضر زمانده تاتار قارچقارنده بولغان بدعتلر، فسقلی چیونلار هر قایوسی شوندان قالغانلار

۳۸۱ حدیث : (تخرج) چغار (النائجة) فچقرب یغلاوچی خاتون(من قبرها) قبرندن (وتضع) دخی قویار، (یدیها) ایکی قولون(علی رأسها) باش استنه (وتقول) دخی اینور (واویلاه) وای اوکنچ میئا (واویلاه) نی اوکنچ میئا!!

۳۸۲ حدیث : (لعن الله) الله تعالی لعنت قلور (النائجة) فچقرب یغلاوچی خاتونغه (والمستمعة) دخیده آنی توکلاب توروچی خاتونغه .

۳۸۳ حدیث : (الرنه) فچقرو (ثولواو) (والنوحه) دخی فچقرب یغلاو (من الکفر) اللهغه قارشیلقد اندر (والکفر) اللهغه قارشیلق (مع صاحبی) اوزیناڭ ایسی ایله (فی النار) اوتدادر .

۳۸۴ حدیث : (من غرق) برمن یورطسه (جیبا) یاقانی (او خدش) یا که تورناسه (خدا) یا کافنی (اورن) یایسه اولاسا (اوناح) یایسه فچقرب یغلاسه (عن المصیبة) قایغودان (ومات) دخی اولسه شول حالنده (کان) بولور اول (عاصیا) قارشولق قلوچی (لله) اللهغه (ورسوله) دخی آنڭ پیغمبرینه .

۳۸۵ حدیث : (لا یجل) حلال بولماس (لامرأة) خاتون کسه که (ان تطرح) تاشلاملق (شعر رأسها) باشینڭ تولن . یعنی قایغودان یولقب تاشلاسه (کتب الله) بازار الله تعالی (لها) اول خاتونغه (بکل شعرة) هر بر توگی صاننچه (سیئة) بر یاوزلقنی (۳۸۶ حدیث : (ایما امرأة) نیندیگنه خاتون (تطرح) تاشلاسه (شعر رأسها) باشینڭ صاچن (کانما) ایتورسنله اول (زنت) زنا قلسدی (بکل شعرة) هر بر توگی برابرنده (زنیة) بر زنانی .

(قال) ایندی (الفقیه) نصر بن محمد ابواللیث (رحمة الله علیه) (النوح) فچقرب یغلاو (حرام) حرامدر (ولابأس) یوقدر ضرر (بالبکا) تاوشسز یغلاوده، (علی المیت) اولک اوستنک (والصبر) شولایند صبر ایتو توزو (افضل) نوابلیراقدر (لان الله تعالی) چونکه الله تعالی (قال) ایندی (انما یوفی الصابرون اجرهم بغير حساب) معناسی : (انما یوفی) توتورب بیلرور برده کیمتملس (الصابرون) صبر اینوچیلر (اجرهم) آلارنڭ نوابلری (بغير حساب) صانسنز ایندرلوب .

« الباب الاربعون » قرغنجی باب

(فی قصیده الصبر = صبر ننگ ثوابن بیاندوده در)

۳۸۷ حدیث: (اوحی الله تعالی) وحی ایتدی الله تعالی (الی موسی) موسی (علیه السلام) گه (فقال) بس ایتدی الله تعالی (یا موسی) ای موسی (من لم یرض) بر من رضا بولماسه (بقضائی) مینم قضامه (ولم یصبر) توز مهسه (علی بلائی) مینم بلامه (ولم یشکر) دخی شکر قیلماسه (علی نعمائی) مینم نعمتلیریمه (فلیخرج) بس چقسون اول کمسه (من بین السماء والارض) بییر ایله کوك آراسندن (ولیطلب) دخی استهسون (ربا سوای) مینن باشقه تربیه چیئتی.

۳۸۸ حدیث: (الصبر) صبر (ثلاثة) اوچدر (صبر) برسی صبردر (علی المصیبة) قایغوغه (وصبر) ایکنچسی صبردر (علی الطاعة) اللهغه بویون صنوده (وصبر) دخی اوچنچسی صبردر (علی المعصية) گناه قلوغه (یعنی گناه قلمی توزوب تورودر. (فمن صبر) ایندی بر من صبر قلمسه (علی المصیبة) قایغوغه (کان) بولور (له) اول منگه (ثلاثائة درجة) اوچیوز درجه (ومن صبر) بر من صبر ایتسه (علی الطاعة) طاعتکده (کان) بولور (له) اول منگه (ستمائة درجة) آلتیوز درجه (ومن صبر) بر من صبر ایتسه (علی المعصية) گناه اشله وده (کان) بولور (له) اول منگه (تسعمائة درجة) توقز یوز درجه .

۳۸۹ حدیث: (صبر ساعة) بر ساعت صبر ایتو (خیر) ایزگودر (من جمیع الدنيا) دنیا ننگ بارچه سندان (ومافیها) دخی دنیاده بولغان نرسه ننگ بارچه سندان .

۳۹۰ حدیث: (علیکم) یابشوگرسز (بالصبر) صبر ایتوگه (من) شونلی من (لاصبر) یوقدر صبر ایتوی (له) اول مننگ (لاایمان) هیچ یوقدر ایمانی (له) اول مننگ. یعنی ایرشکان نرسه گه هیچ صبر ایتسه ایمانی یوقدر دیمک.

۳۹۱ حدیث: (قال الله تعالی) ایتدی الله تعالی (اذا وصلت) هر قیچان ایرشسه (الی عبی) مینم قلوغه (مصیبة) بر قایغو (فی بدنه) آنک تنینه (اوماله) یایسه مالینه (اوولده) یایسه آنک بالاسینه (فاستقبل) شولایده قارشى

« الباب الاربعون » قرغنهی باب

(فی فضیلة الصبر = صبرنك ثوابن بیانده در)

۳۸۷ حدیث: (اوحی الله تعالی) وحی ایتدی الله تعالی (الی موسی)

موسی (علیه السلام) گه (فقال) بس ایتدی الله تعالی (یا موسی) ای موسی (من لم یرض) بر من رضا بولماسه (بقضائی) مینم قضا مه (ولم یصبر) توز مه سه (علی بلائی) مینم بلامه (ولم یشکر) دخی شکر قیلماسه (علی نعمائی) مینم نعمت لری مه (فلیخرج) بس چقسون اول کمه (من بین السماء والارض) بییر ایله کوك آراسندن (ولیطلب) دخی استه سون (ربا سوای) میندن باشقه تربیه چینی.

۳۸۸ حدیث: (الصبر) صبر (ثلاثة) اوچدر (صبر) برسی صبردر

(علی المصیبة) قایغوغه (وصبر) ایکنچسی صبردر (علی الطاعة) الله غه بویون صنوده (وصبر) دخی اوچنچسی صبردر (علی المعصية) گناه قلوغه (یعنی گناه قلمی توزوب تورودر. (من صبر) ایندی بر من صبر قاسه (علی المصیبة) قایغوغه (کان) بولور (له) اول منگه (ثلاثائة درجة) اوچیوز درجه (ومن صبر) بر من صبر ایتسه (علی الطاعة) طاعتک (کان) بولور (له) اول منگه (ستمائة درجة) آلتیوز درجه (ومن صبر) بر من صبر ایتسه (علی المعصية) گناه اشله وده (کان) بولور (له) اول منگه (تسمائة درجة) توقز یوز درجه .

۳۸۹ حدیث: (صبر ساعة) بر ساعت صبر ایتو (خیر) ایزگودر

(من جمیع الدنيا) دنیا نك بارچه سندان (وما فیها) دخی دنیا ده بولغان نرسه نك بارچه سندان .

۳۹۰ حدیث: (علیکم) یابشو کرسز (بالصبر) صبر ایتو گه (من)

شوندی من (لاصبر) یوقدر صبر ایتوی (له) اول مننك (لاایمان) هیچ یوقدر ایمانی (له) اول مننك. یعنی ایرشکان نرسه گه هیچ صبر ایتمه ایمانی یوقدر دیمک.

۳۹۱ حدیث: (قال الله تعالی) ایتدی الله تعالی (اذا وصلت) هر قیجان

ایر شسه (الی عبدي) مینم قلمه (مصیبة) بر قایغو (فی بدنه) آنك تنینه (واماله) یایسه مالینه (اولده) یایسه آنك بالاسینه (فاستقبل) شولایده قارش

آسه (ذلك) اوشبو ايرشكان قايغوني (بصبر جميل) كور كه م صبر بر له (استحييت)
 اوبالور من مين (منه) اول مندن (يوم القيامة) قيامت كوننك (ان انصب) قويما قلقغه
 (له) اول من ايچون (ميزانا) قيلغان اشلرنى اولچى تورغان اولچه ونى (وانشر)
 دى تاراتما قلقغه (له) اول مننك (ديوانا) عمل دفترلرنى .

بغنى شولاي بر من الله تعالى طرفندن ايرشكان قايغوغه برده كيفلرن بېرميچه گنه
 صبر ايتسه الله تعالى اول مننى برده تيكشور دن باشقه اوجماغخه كرتور ديمكدر .

۳۹۲ حديث : (اول شىء كتب القلم) قلم يازغان نرسه نك اولگسى
 (في اللوح المحفوظ) صاقلانمش دفتر گه يدنچى قات كوك اوستنده آدم

بالا لارينك قلغان اشلرن يازب قويسه تورغان بربيك زور دفتر در ،
 (بامر الله تعالى) الله تعالى نك قوشوى برلن (انى) درستلكه مين (انا لله) مين

الله من (لا اله) يوقدر تيوشلى بولوب قلقق ايدلمش ذات (الا) مكر (انا)
 مين گنه من (محمد) محمد بن عبد الله (عيسى) مينم قلمومر (ورسولى) دى مينم ايلچم در

(وخيرتى) دى مينم اختيار قيلمشمدر (من خلقى) مينم مخلوقلارمان (من استسلم)
 بر من رضا بولسه (بقضائى) مينم قضا مه (وصبر) دى توزسه (على بلائى) مينم

بلامه (وشكر) دى شكر قلسه (على نعمائى) مينم بيرگان نعمتلر مه (كتبتنه)
 بازار من مين آنى (صديقا) دوست لارمان (وبعثته) دى قوبار من مين آنى

(مع الصديقين) دوستلارم برلن برگه .

(في يوم القيامة) قيامت كوننك (ومن لم يستسلم) دى بر من رضا بولماسه
 (بقضائى) مينم قضا مه (ولم يشكر) دى شكر قلماسه (لنعمائى) مينم نعمتلر مه

(ولم يصبر) دى چداماسه (على بلائى) مينم بلامه (فليخرج) بس چقسون
 اول (من بين الارض والسماء) كوك برلن بييرم آراسن ان (وليطلب) دى

استه سون (ربا سواى) ميندن باشقه تربيه چينى . (قال) ايتدى (الفقيه ابو الليث)
 فقيه ابو الليث (رحمة الله عليه) (الصبر) توزو (على البلاء) بلا گه (وذكر

الله) دى الله نى ياد ايتو (عند المصائب) قايغولار وقتنك (ما) شول نرسه لردنر
 (بوجوب) تيوشلى ايتار (على الانسان) آدم بالاسنه (الجنة) اوجماغنى (لانه)

چونکہ آدم بالاسی (اذا ذکر الله) هر قیچان یاد اینسه الله فی ذلک المكان اوشبو اورنسه (کان) بولور (رضاء) رضالف بیلگوسی (منه) اول کومسه در (لقضاء الله تعالی) الله تعالی ناک حکمنه (وترغیما) دخی بورنون توشرو بولور (للشیطان) شیطان ناک.

۳۹۳ حدیث: (النوح) فمقروب یغلاو (حرام) حرامدر (ولا بأس) یوقدر ضرر (بالبکاء) یغلاوده (علی المیت) اولک اوستنسه (اولک ایچون (والصبر) شولایده توزو (افضل) آرتغراقدر. (لان الله تعالی) چونکه الله تعالی (قال) ایندی (انما یوفی الصابرون اجرهم بغير حساب) دیوب بو آیتنک معناسی اوتوز توقزنجی بابنک آقتق حدیثنک اوتدی.

۳۹۴ حدیث: (الصبر) توزو (من الایمان) ایمانان، یعنی ایمانغه قاراغانده (بمنزلة الرأس) باش کبیدر (من الجسد) تنن یعنی باشمز تند، فائده بولماغانی کبی توزمسز صبرسز مؤمنده شولایدر.

۳۹۵ حدیث: (الصبر) توزو (نصف الایمان) ایمان ناک یار توسیدر (والیقین) هر بر حکمنی چن کوکلدن اشانب بلو (ایمان کله) ایمان ناک بتونیدر.

۳۹۶ حدیث: (القلب) کوکل (یعزن) قایغدر (والعین) کوز (تسمع) یاش چغدر (كما قال الله) نیتک ایندی الله تعالی (فی کلامه) اوزینک سوزنله (ان الله) درستلکده الله تعالی (مع الصابرين) صبرل وتوزو چیلر ایله در. یعنی آنلاره یاردم ایدر.

«تذییل» اینهک قوشمق معناسنده مونن مراد وعده قلغان فرق بابدان آرتق ایقوب ینه برنجه حدیث یازماقیدر. بوتذییلده حدیثدر ۳۹۷ (کن) بول سین (عالما) علم ایاسی (او متعلما) یایسه علم استه گوچی (او مستمعا) یایسه علم توکلاغوچی (او محبا) یایسه عالملرنی هم علمنی سو بوچی بول (ولا تکن) اما قارا بولما سین (کالهمج ۲) قونغز کبی.

ایندی بو حدیثنن فی آکلانندی. موندان شول آکلانندی: آدم بالاسی تلهسه بای، تلهسه فقیر، تلهسه ایر، تلهسه خاتون، تلهسه یامسز، تلهسه ماتور،

(۲) جای کونلر نده توله و توزو ایقوب اوچوب بوریده بریرگه بارب بهرب اوله هر "تاتارچه قوگنز دیوله"

تلهسه قارت، تلهسه ياش، تلهسه قوتلى، تلهسه قوتسىز، تلهسه اوتكن، تلهسه
 آڭغرابولسون بولار آراسىنا بىر بىرىنىڭ الوغلى زورلىقى بوق، شريعت
 قاشنىدە بولار ھەممىسىكە بىر بىرىدەر، بارى آدم بالاسىنىڭ بىر سىنىڭ بىر سىنىڭ آرتقلىقى
 كۆڭل نورى بولغان علم ايله گنەدر. شول علم ديگان نور تلهسه باينىڭ تلهسه
 فقيرنىڭ، تلهسه قىلنىڭ تلهسه خواجهنىڭ كۆڭلنە باروب كرسون، شول كىمە گنە
 نادان بولغان كىمە لىردن شريعت قاشنىڭ آرتق ودر جەلى صانالادر. مىثلا بىر نادان
 باينىڭ فراش يابرخادىمى عالم ايگان بوخىدە منچى باينىڭ مىڭ مرتبە الوغ
 ودر جەلى صابولادر.

ايندى ھەر كىمگە دەدخى عالم بولوزور علم آلو مىمكن بولماغانلىقدان عالملىردن
 قالا، علم آلورغە توروشوچى كىمە لىر (شاگردلر) قالغان كىمە لىرنىڭ ھەر
 بىرىنىڭ آرتقلىرىدەر. ھەر كىم قىر ق ياشنىدە قىر مەرسە لىردە علم يولنىدە تور آلمايدەر،
 ايندى بوايكىدىن قالا علم ايلالرىنىڭ يولى، وايتىكان سوزى ايله يىروچى كىمە لىر،
 بولاردە اوزلىرىدىن توبان كىمە لىردن الوغ صابولالدر، ايندى ھەر كىمە عالملىر
 ايله اوتوروشب ھەمىشە شونىدە ماتاشا آلمايدەر، بواوچنىڭ بىرسىدە بولماسادە،
 علم ايلالرىن سويو علمنى، بلونى ياراتوچى بولمىدە اوزلىرىدىن توبە نلىردن الوغىر،
 بودورنىڭ باشقالارى تونىدە ازلداپ يىروچى صاناشقان قوڭغز كىيدەر، اول
 قوڭغز دە بى چارە يىرى يىرى ارك قارانغولقنىدە بىر يىرگە باروب بەرىلەدە ھلاك
 بولادر، شونىڭ كىبى نادان كىمە دە بىر نىسە بىلمى، علم ايلالرىنە تل تىورب
 آلارنى سويىل ب دشمان توتوب يورب آخرتە قوڭغز كىبى ھلاك بولاچقىدەر.

(جاء) كىلىدى (رجل) بىر اير (الى على ابن ابى طالب) ابوطالب اوغلى
 حضرت على گە (كرم الله) ھرمىلى قىلغاي ايدى الله تعالى (وجهه) حضرت على نىڭ
 ذاتى (فقال) بس ايندى اير (يا على) اى على (اسئلك) صورىمى سىنىڭ
 (اربع مسائل) دورت تورلى مىسئلىنى (فقال) شونىدە ايندى (على رضى الله عنه)
 (سلها) صوراسىن اول دورت تورلى مىسئلىنى دىوب (قال) ايندى اير (مالواجب)
 نى نىسە تىوش (وما الا واجب منه) دخى نىدىر تىوشنىڭ تپوشرك نىسە (منه) اول

(وما القریب) دخی نیند این نرسه یاقین (وما الاقرب) دخی نیند این نرسه
 یاقنراقدر (منه) اول یاقند انده (وما الغضب) دخی نیند این نرسه او کایسز (وما الا
 غضب) دخی نیند این نرسه در آند انده او کایسز راق (منه) اول آچود انده (وما العجب)
 دخی نیند این نرسه در عجبله نو (وما الاعجب) دخی نیند این نرسه عجبهر کدر
 (منه) اول عجبله نودندسه (فقال) شولای صور اغانسن صوگ ایتدی (علی)
 حضرت علی (رضی الله تعالی) الله تعالی راضی بولغای ایسی (عنه) اول حضرت
 علی دن (الواجب) تیوش نرسه (التوبة) قیلغان گناهلار ایچون توبه ایتمکدر
 (والواجب منه) دخی آند انده تیوشراک (ترك الذنوب) گناهلارنی
 قویما قلددر (یعنی برده گناهی قیلما سسزلق) (القریب) یاقین (القیامة)
 قیامتدر (یعنی اوشبو ماتور دنیا ننگ برکوندسه هر برسی ویران بولو ویدر)
 (والاقرب) دخی یاقنراق (منه) اول یاقندن (الموت) اولمکدر (الغضب) او کایسز
 (المدخول) کر مکسکدر (فی القبر) قبرگه (والاغضب) دخی او کایسز راق (منه) اول
 او کایسز داند (المدخول) کر مکسکدر (فی القبر) قبرگه (بلا زاد) آرزقدان باشقه (یعنی
 عملدن باشقه) (والعجب) دخی عجب (من) شوندی مندر (جاء) کیلمی (یعنی
 آنا سنندن توغدی) (الی الدنيا) دنیاغه (والاعجب) دخی عجبهرک (منه) اول
 عجبندن (الرفیة) قز قما قلددر (الی الدنيا) دنیاغه (مالغه) (قال) ایتدی (علی
 المرتضی) (رضی الله عنه) (عجبت) عجبله من مین (لمن) شوند این کسه گه (طلب)
 استدر (الدنيا) دنیانی (والموت) حالبوکم اولم (یطلبه) استیدر آنی (وعجبت)
 دخی عجبله ندن مین (لمن) شوندی کسه گه (نسی) اونوتدی (القبر) قبرنی
 (والقبر) حالبوکم قبر (منزله) آننگ باراچق اورنیدر (وعجبت) دخی عجبله من
 مین (لمن) شوندی کسه گه (یننب) گناه قیلور (والننب) حالبوکم قیلغان
 گناھسی (شاهد) گواھلق بیدر گوچیدر (عند الله) الله تعالی قاشنده (والقبر)
 قبر (باب) بر ایشکدر (وکل الناس) دخی آدملرننگ هر قایوسی (داخلوه)
 اول ایشکنن کر گوچیلردر (والموت) دخی اولم (کأس) بر کاسه در (وکل
 الناس) آدملرننگ هر قایوسی (شاربوه) اول کاسه دن اچکوچیلردر .

۳۹۸ ھادىث: (من سن) بر من سنت قالدرسه (سنة حسنة) كوركەم بولغان سننى (فله) بس بولور اول منگە (اجرھا) اول كوركام سنننك ئوابى (واجر من نيل بها) دىخى شول سنت برلن عمل قىلغان كەمسەنك ئوابى (يعنى بر من كوركام يول قالدرسه شول يول قالدرنك ئوابى دىخى شول يول برلن يورب عمل قىلغان كەمسەلرنك ئوابى قالدرغان كەمسەگە بارب تورر دىمك.

(كما قال الله تعالى) نفاك الله تعالى قرآنك ايتدى (من جاء) بر من كيلترسه (بالحسنة) ايزگولك نى (فله) بس بولور اول منگە (عشر امثالها) شول ايزگو لك نك اوخشاشى اون . يعنى بر من بر ايزگولك برلن كيلسه اول منگە بر ايزگولك اېچون اون ايزگولك بولور دىمك.

(ومن سن) دىخى بر من سنت قالدرسه (سنة سيئة) ياوز سنننى (فله) بس بولور اول منگە (سيئة) ياوزق (مثالها) شول ياوزلقنك اوخشاشى بر . يعنى بر من ياوز نچار بر بدعت قالدرسه اول منگە شول قالدرغان بدعتى نك گناھسى غنە بارب تورا . ايزگولكئەگى كىبى آرتق باروب تورمى .

۳۹۹ ھادىث: (الشاهد) گواھلق بيروچى نى حاضر ايتمك (على المدعى) دعوا قىلوچىغەدر (واليمين) دىخى آنط ايتو (على المنكر) تانوچىغەدر يعنى براش برلن دعوا قىلوشقان وقتك گواھلار حاضرلك شول اشنى اثبات قىلور اېچون اشنى دعوا قىلوچىغە تېوش بولادر اما آنط ايتمك لك شول اشنى بولاي توگل دىب تانوچىغە تېوش بولادر.

۴۰۰ ھادىث: (اوعى الله تعالى) وحى قىلدى الله تعالى (الى) ميكا اوشبو روشكە (لو امرت) اكر بيورلمش بولسام ايدى مين (باخراج واحد) بر كەمسە نى چقارمق لىق برلن (من النار) اوتدان (ثم قام) مونك صوئكئە تورسە ايدى اول (في المشرق) قياش چغوشى طرفئە (لمات) برده شكسز اولەر ايدى (اهل المغرب) قياش بايوشى طرفئە بولغان آدملر (من حر ناره) اول سننك اوتنك اسسى لگئەدن (ولم ينبت) دىخى اوسەس ايدى (على وجه الارض) يېرنك اوستئە (خضر) ياشل اولن لىر (حتى تقوم الساعة) قىامت كوني بولغانغە كىرى (دنيا بتكانگە قىرى)

۴۰۱ حدیث: (الصوفی) چن بیغشی کشی (من) شوندی کما
 (صفا) پاک بولور (قلبه) آنک کونلی (عن الکتب) بالغان سویله ودن (واله)
 دخی غیبندن (غیبت اوزنک مسلمان قرده شگنی کیفی کیناردا ی سوزلر
 اوزی نک آرتونده سویلمه ک) (والا) اگر کونلی اوشبولاردان پاک بولور
 (فکلب کوفی) کوفه شهرینک اتی (خیر) ایزگوره کدر (من الف صوفی)
 صوفیدان (صوفی) بر صوفی (فی الجنة) اجماعده در (صوفیان) ایکی صوفی
 النار) اوتده در. یعنی توقز یوز صوفیدن آلطی یوزی اوطلادر.

۴۰۲ حدیث: (من افنی) بر من فتوی بیرسه یعنی آچق خبر بیدر
 (بغیر علم) بلودن باشقه (لم یجد) تابماس (ریح الجنة) اجماع ایسون یعنی
 نرسه بلماینچه عالم اسمن کوترب آدملرنی آزدرب یروچی صوری قرنا
 جنتکه کرو توگل ایسونک ایسنه مه سلر.

۴۰۳ حدیث: (اذا کان) هر قیچان بولسه (الرجل) ایر (یصلی) نما
 اوقوسه (وامرأته) اول ایرنک خاتونی (لاتصلی) نماز اوقومسه (ایر نماز اوقور
 خاتونی نماز اوقومی تورغان بولسه) (فعانقها) ایندی شولای بولوبده ایر شر
 خاتوننی قوچاقلاسه (فکانما) اینورسنله (عانق) قوچاقلادی اول (الکلب) ات
 (واذا کانت) دخی هر قیچان بولسه (امرأته) آنک خاتونی (تصلی) نماز اوقور
 بولسه (والرجل) دخی ایری (لا یصلی) نماز اوقومسه (فعانقتیه) ایندی شولای بولوبده
 خاتون ایرنی قوچاقلاسه (فکانما) اینورسنله (عانقت) قوچاقلادی اول خاتون
 (الخنزیر) دوغزنی.

۴۰۴ حدیث: (من تعلم) بر من علمک اویره نسه (لیصیب) ایر شر
 ایچون (به) اول علم برلن (غرضاً) بر مقصودقه (مرتبه گه) (من الدنيا) دنیا
 (لم یجد) تابماس (ریح الجنة) اجماعنک ایسون یعنی بر من علمک اویره نسه
 شول دنیا ده بر مرتبه گه ایرشور ایچون یا که ماقتانور ایچون، شوتد این نیر
 برلن عالم اویره نوچی آدم جنتکه کرو توگل جنتنک ایسنه مه س دیمکدر

۴۰۵ حدیث: (الجاهلون) نادانلار (موتی) اولک لردر (قبل موتهم)